

ОВО ЈЕ ИСЛАМ

Увид у веру која тренутно
доживљава најбржи раст на свету

Поглед из зрака ка муслиманима који су окренути према Каби, зграда коју је саградио пророк Ибрахим по Аллаховој наредби. Аллах је наредио свим муслиманима, где год да су, да се окрену ка Каби када желе да се моле.

THIS IS
ISLAM

دار الدليل المعاصر للنشر والتوزيع ، ١٤٤١هـ (ح)

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

باهمام ، فهد بن سالم

هذا هو الإسلام - صربي. / فهد بن سالم باهمام - الرياض ، ١٤٤١هـ

١٥٤ ص ، ٢٢ X ١٥ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٩١٣٧٢-٦-٩

١- الاسلام - مبادئ عامة أ.العنوان

ديوي ٢١١ ١٤٤١/٢٦١٠

رقم الإيداع : ١٤٤١/٢٦١٠

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٩١٣٧٢-٦-٩

Ово је ислам

Увид у веру која тренутно
доживљава најбржи раст на свету

Фехд Салим Бахумам

Прво издање
2021

Сва права задржава
Modern Guide Company

- **Зар не би желео** да имаш што јаснију слику о вери о којој се данас највише расправља у медијима?
- **Зар једна** од највећих и најбрже растућих светских религија не заслужује да одвојиш део свог времена да се упознаш с њеним учењима?
- **Не мислиш** ли како је узбудљиво упознавање других култура и њихове филозофије о животу, вери и свету који нас окружује?
- **Хоћеш** ли себи пружити прилику да се упознаш с чињеницама о исламу из његових извора, пре него што донесеш суд о тој вери?

Ако сматраш да је ово или нешто од овога што си прочитао, важно или узбудљиво, ова књига може ти помоћи да пронађеш оно за чим трагаш.

Одакле је дошао Кур'ан?

82

Логично питање које нам се намеће када говоримо о муслиманској светој књизи Кур'ану и Мухамеду, мир нека је с њим, јесте: „Зашто бисмо прихватили муслиманско тумачење ових питања и зар ми немамо право да постављамо питања о томе?“

Теме књиге

Питања која све нас интригирају — 12

- Вера ислам • Значење речи ислам
- Ислам – вера свих посланика

Интернационални карактер ислама — 16

- Пажња према природи део је веровања
- Ислам – вера науке
- Ислам – вера комуникације и сарадње
- Ислам обухвата све сфере живота
- Овај и онај свет

Створитељ је један и само Он заслужује да буде обожаван и да Му се упућују молитве — 30

- Између природних и шеријатских закона
- У исламу не постоји staleж клера
- Постоје ли посебни обреди иницијације приликом уласка у веру ислам?

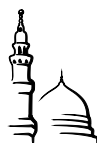

Ко су посланици — 38

- Посланици су људска бића
- Исправан однос према посланицима
- Статус посланика у исламу

Став ислама о Исусу – Исау, мир нека је с њим — 42

Ко је посланик ислама — 48

- Кратка биографија посланика ислама Мухамеда, мир нека је с њим

Мухамед, мир нека је с њим, у очима непристрасних — 54

Посланик Мухамед и његов морал ————— 60

- Скромност
- Милост
- Праведност
- Стрпљивост и благост
- Добročинство и племенитост
- Скромност према овосветским добрима
- Оданост

Из ризнице Мухамедове мудрости ————— 70

Часни Кур'ан – вечно чудо ислама ————— 76

- Наднаравност у погледу заштићености и сачуваности Кур'ана од измена
- Наднаравност кур'анског стила

Одакле је дошао Кур'ан? ————— 82

- Вечити приговори и оптужбе
- Али, зашто то не бисмо прихватили тек као генијалност човека?
- Можда су то књиге које је он само кориговао?
- Историјска чињеница
- Сура (поглавље) Ел-Фатиха (Приступ)

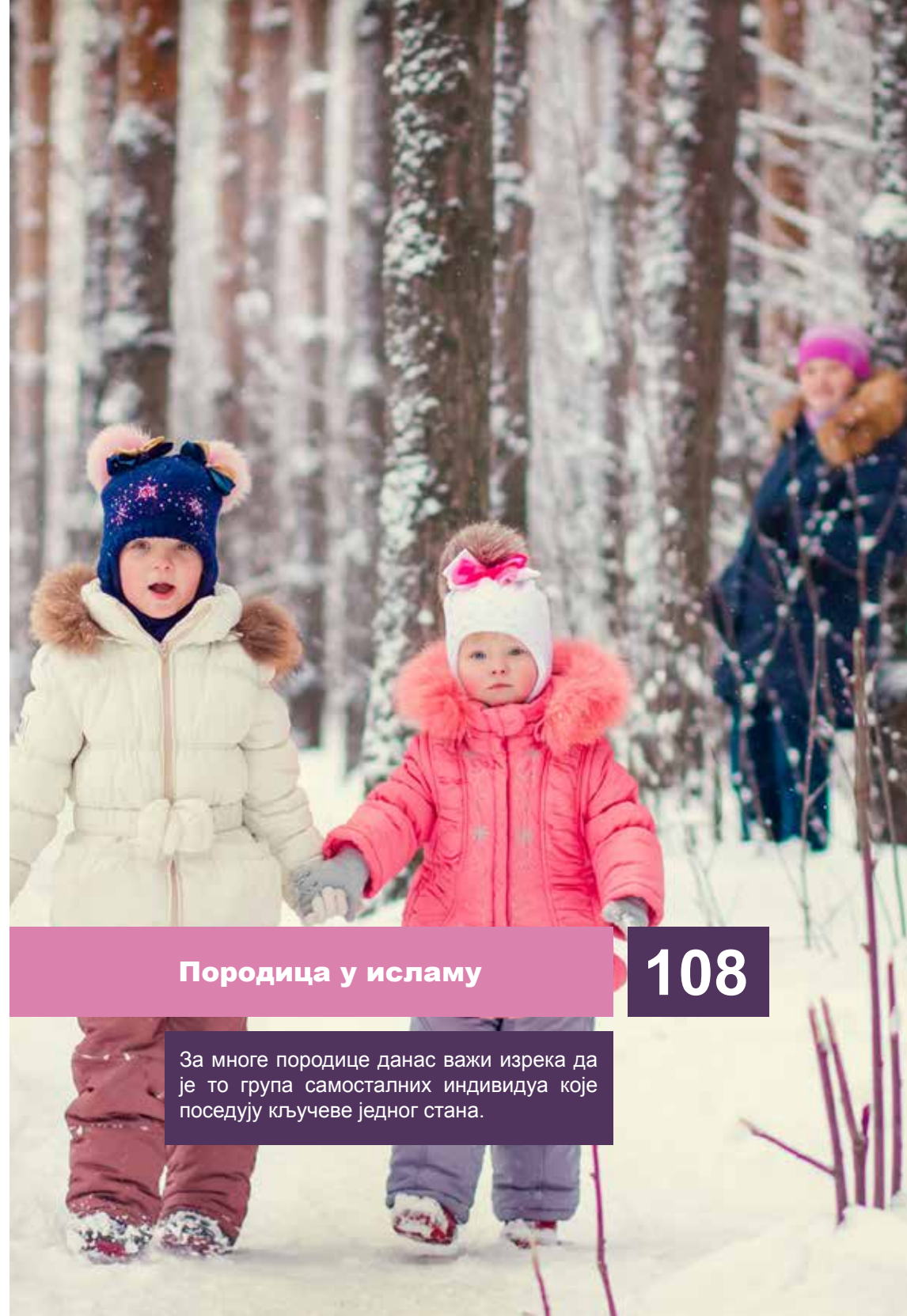
Концепт обреда у исламу ————— 92

- Темељи ислама
- Зашто смо искушани и обавезани разним прописима?
- Намаз
- Зекат
- Пост
- Хаџ

Породица у исламу ————— 108

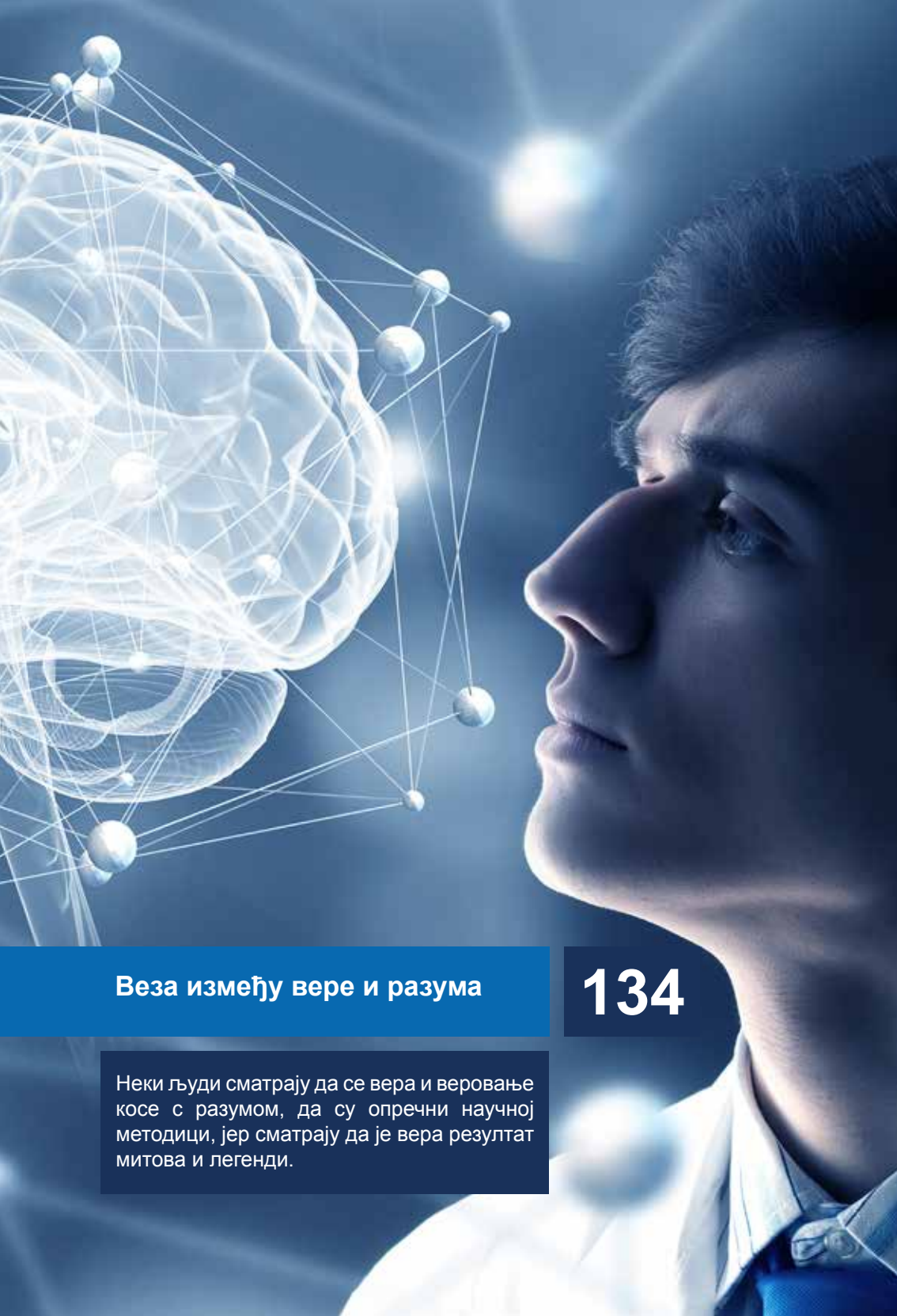
- Ислам је прописао брак ради заснивања породице
- Ислам је сваком појединцу у породици дао пуно право, свеједно био мушко или женско
- Поштовање родитеља, њихово уздржавање и помагање важан је исламски принцип
- Ислам је наредио праведно поступање према деци
- Муслиманима је прописано да одржавају родбинске везе

Породица у исламу

108

За многе породице данас важи изрека да је то група самосталних индивидуа које поседују кључеве једног стана.

Веза између вере и разума

134

Неки људи сматрају да се вера и веровање косе с разумом, да су опречни научној методици, јер сматрају да је вера резултат митова и легенди.

Жена у исламу — 114

- Примери прописа који указују на поштовање према жени
- Ислам поклања велику пажњу жени
- У исламу нема сукоба полова
- Веза између мушкарца и жене
- Природа односа између мушкарца и жене у исламу
- Норме које регулишу однос између мушкараца и жена који нису у блиском сродству
- Ислам је жени прописао ношење хиџаба пред мушкарцима који јој нису блиски род:

Исламски прописи о храни и пићу — 124

- Свињетина
- Алкохол и алкохолна пића
- Како Кур'ан третира алкохол

Грех и покајање — 130

Веза између вере и разума — 134

- Препреке на путу исправног разумевања Кур'ана

Ислам је вера мира — 140

- Јесу ли људи присиљавани да прихвате ислам?
- Шта су муслимани радили након освајања нових подручја?

Између ислама и стања неких муслимана данас — 146

- Поглед из новог угла

A person in a dark jacket and pants stands with their back to the camera on a weathered stone pier. The pier extends into a calm sea under a vast, cloudy sky. In the distance, some dark, rectangular structures are visible in the water. The overall mood is contemplative and serene.

Питања која све нас интригирају

Свако

Свако од нас се, барем једанпут у животу, запитао: Ко сам ја? Одакле сам дошао на овај свет? Куда идем? Где ћу завршити након смрти? Чему сва настојања на овоме свету ако је смрт коначни крај након којег ћу постати прашина и на чему ће се све завршити?

M

Муслимани, попут следбеника других небеских религија, сматрају да би људски живот био бесмислен без веровања у постојање Праведног Творца, без веровања у живот после смрти у којем ће добри бити награђени, а зликовци кажњени. Такав живот не би имао никаквог значења, била би то само патња.

Исто тако муслимани сматрају да је немогуће појмити живот и докучити мудрости животних недаћа и кушњи, ни шта је исправно, а шта погрешно, без веровања у Господара, Створитеља, Који у свему поступа мудро и праведно, и Који је учинио да након окончања овог живота сваки човек добије оно што је својим делима зарадио.

И тек тада, с вером, вредности и схватања која заступамо – попут правде, љубави, саосећања, искрености, стрпљивости, милосрђа – постају истински у складу с нашом душом, и тек тада изазови добијају значење, успех укус, а стрпљивост своју сласт.

У часном Кур'ану, светој књизи муслимана, Бог нам указује на то када говори о онима који имају разум и размишљају: "...и размишљају о стварању небеса и Земље: 'Господару наш! Ниси створио ово узалудно. Слава нека је Теби! Па сачувај нас патње у Ватри...'" (Кур'ан, 3:191).

“

Немогуће је појмити живот и докучити мудрости животних недаћа и кушњи, ни шта је исправно, а шта погрешно, без веровања у Господара, Створитеља, који у свему поступа мудро и праведно.

Вера ислам

Већина светских религија названа је по оснивачу, или по народу, или пак регији. Кршћанство / хришћанство названо је по Крistu / Христу, јудаизам по жидовском племену Јуда, будизам по оснивачу Буди, хиндуизам по народу Хинд у Индији итд.

С друге стране, назив ислам не везује ни за коју личност нити за одређено племе, расу, народ. То је зато што то није вера намењена само једном народу, нити ју је утемељио неко од људи да би се приписивала њему.

Значење речи ислам

У арапском језику именица ислам обухвата значења – преданости, потчињености, покорности, оданости, сигурности, смирености.

Вера ислам представља преданост и потпуну покорност Господару, Створитељу, Владару, и ослобађање од свих других врста ропства.

Кур'ан на неколико места потврђује ово значење.

Тако нас Кур'ан обавештава да се онај који се својим срцем и телом предао Богу, покорио Му се, који се придржава Његових заповеди, а

клони Његових забрана – ухватио за чврсто уже спаса које неће пући, и очекује га свако добро. (Кур'ан, 31:22)

Према томе, ислам представља апсолутну потчињеност Богу, а ослобођеност од потчињености било коме другом. Муслиман је особа која искрено обожава Бога, која живи смирене душе и шири мир око себе.

Али, да ли је то мисија с којом су долазили сви посланици?

Ислам – вера свих посланика

Кур'ан нас учи да су свим народима у прошлости долазили посланици како би их поучавали Божијој вери. У Кур'ану је Мухамеду, мир нека је с њим, речено: "Ми смо те послали с Истином да радосне вести доносиш и да опомињеш; а није било народа коме није дошао онај који га је опомињао." (Кур'ан, 35:24) Сви посланици доносили су Истину и њихова темељна учења у верским и моралним начелима и основни прописи били су једнаки.

Ислам, који је објављен пре нешто више од 1.400 година, само је наставак те јединствене вере с којом су долазили сви посланици. Кур'ан наређује муслиманима да верују у оно у шта су веровали ранији посланици попут Ибрахима (Абрахама, Аврама), Исахак (Изака, Исака), Јакуба (Јакова), Мусаа (Мојсија), Исаа (Исуса). (Кур'ан, 2:136)

Занимљиво је да нам Кур'ан преноси опоруку посланика Ибрахима коју је на самрти оставио својим синовима, као и опоруку посланика Јакуба својим синовима, која гласи: "Бог вам је одабрао веру истине, па се постојано придржавајте ислама докле год сте живи." (Кур'ан, 2:132)

Данашња вера ислам само је наставак једне јединствене вере коју су исповедали сви Божији посланици: њихово веровање било је идентично и с непроменљивим основама, али су прописи били различити сходно различитим приликама у којима су се налазили. Напослетку, Бог је послао Мухамеда као последњег посланика с коначним прописима за цело човечанство и за сва времена.

У Кур'ану се јасно назначавало да је вера свих посланика једна и да се зове ислам, а да су разлике у веровању које данас исповедају следбеници других небеских вера у односу на ислам настале искривљавањем оригиналног учења њихових посланика, чиме су се удаљили од њиховог веровања. (Кур'ан, 3:19)

“

Ислам се не везује ни за неку личност ни за одређено племе, расу, народ. То је зато што то није вера намењена само једном народу, нити ју је осмислио неко од људи да би се називала по њему.

“

У арапском језику именица ислам обухвата значења преданости, потчињености, покорности, оданости, сигурности, смирености.

Интернационални карактер ислама

Интересантно је како се у Кур'ану уопште не спомиње именица Арапи, иако је Кур'ан објављен на арапском језику. Данас Арапи чине само 20% популације муслимана, а земља с највећим бројем муслимана јесте Индонезија. Број муслимана у Индији готово је двоструко већи од броја муслимана у најмногољуднијој арапској земљи.

Ислам је објављен као милост и упута свим народима, без обзира на њихову културу, расу, етничку припадност, обичаје и поднебље у којем живе. У Кур'ану се каже: "А тебе смо само као милост световима послали." (Кур'ан, 21:107)

Ислам људску разноликост посматра на јединствен начин, какав до његове појаве није био познат ниједном народу на кугли земаљској.

Погледајмо ту кур'анску упуту која није намењена само Арапима, нити само муслиманима, него читавом људском роду: "О људи, Ми вас од једног човека и једне жене стварамо и на народе и племена вас делимо да бисте се упознали. Најугледнији код Аллаха је онај који Га се највише боји, Аллах, уистину, све зна и није Му скривено ништа." (Кур'ан, 49:13)

На овај начин Кур'ан нас учи да су сви људи, без обзира на расу и нацију, деца Адема и Хаве (Адама и Еве), и да различитост њихових раса и нација не значи да су због тога једни бољи од других, него их је Бог створио тако различитима да би се међусобно упознавали, сарађивали

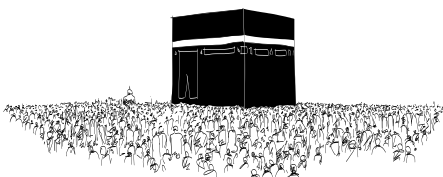
и потпомагали, а по Божијим мерилима најбољи су они коју су Му најпокорнији.

Штавише, Кур'ан нам скреће пажњу на то да је различитост људских раса, језика и култура Божија благодат, знак Његове моћи и чудо Његовог стварања, што је једнако значајно као и стварање небеса и Земље, али то примећују само разумом обдарени. (Кур'ан, 30:22)

У окриљу других светоназора, први пут се право човека на слободу, једнакост и достојанство спомиње у Декларацији УН-а о људским правима из 1948. године, и тек након тога почела је његова примена. Док је Мухамед, мир и спас нека је на њега, пре више од 1.400 година објавио почетак новог доба

Ислам нуди визију људске разноликости на јединствен начин, какав до тада није био познат ниједном народу на кугли земаљској.

Мухамед, посланик ислама

"О људи, ваш Господар је један, ваш праотац је један. Заиста, нема предности Арап над неарапом, нити неарап над Арапом, нити црвени над црним, нити црни над црвеним, осим по богобојазности."

Универзална декларација о људским правима

Декларација у којој се признаје право човека на слободу, једнакост и достојанство

Година 630.

Година 1948.

за човечанство, казавши: "О људи, ваш Господар је један, ваш праотац је један. Заиста, Арап нема предност над неарапом, нити неарап над Арапом, нити црвени над црним, нити црни над црвеним, осим по богобојазности." (Ахмед, 23489)

Пажња према природи део је веровања

Према неким филозофским теоријама, човек је апсолутни господар овога света и има право да се понаша како хоће да би испунио своје прохтеве и интересе, макар тиме изазвао еколошку катастрофу или уништио нека жива бића. Такође, постоје потпуно супротне филозофске теорије, према којима се човек нимало не разликује од осталих створења. Па какав је исламски поглед на свемир и очување природе?

Ислам уређује однос човека с природом полазећи од начела веровања и понашања, регулишући детаљне прописе који се тичу човековог односа према животињама, земљи и природним ресурсима.

Прво што ћемо приметити јесте уравнотеженост у односима, коју потенцира Кур'ан. Бог је одликовао човека над осталим бићима (Кур'ан, 17:70) и створио је животиње и све друго што постоји на овоме свету да би се човек тиме користио. (Кур'ан 14:32-33) Човек, дакле, није обично створење, попут милиона других живих бића која је Бог створио, него одликовано створење којем је Бог потчинио природу да се њоме користи. (Кур'ан, 2:29)

Али, Бог нас упозорава да ми нисмо апсолутни господари и да се према другим живим бићима и природи не можемо односити како ми хоћемо, јер то што смо посебна и одликована створења не даје нам за право да уништавамо природне ресурсе и изазивамо штету у овом космосу. Власник других живих бића и природе јесте Бог, њихов и наш Створитељ, и Он је човеку дао право да се користи њима, али му је наредио да се понаша одговорно, да не изазива и не наноси штету ни човеку ни другим створењима. (Кур'ан, 11:61; 2:30)

Исламски верозакон утемељио је стотине закона који детаљно уређују питање односа између човека и његовог окружења. Навешћемо неке од тих примера.

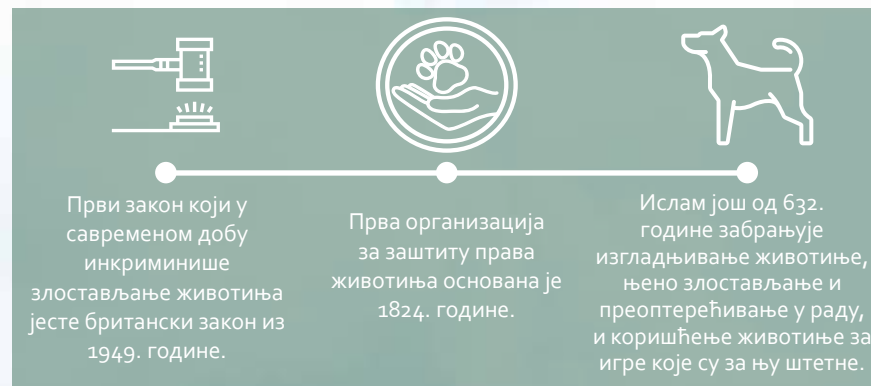
1. Пажња према животињама

У многобројним изрекама пренесеним од Мухамеда, мир нека је с њим, људима је указано на права животиња, наређено да се према њима лепо опходе, забрањено да их муче, а за мучење животиња запређено је тешком казном на оное свету.

Прва организација посвећена бризи за права животиња основана је у Великој Британији 1824. године под називом Краљевско друштво за права животиња, а први закон који у савременом добу инкриминише злостављање животиња јесте британски закон из 1949. године. С друге стране, ислам је четрнаест векова пре тога забранио и мучење и злостављање животиња и окарактерисао то као инкриминишуће дело. У бројним

изрекама Мухамеда, мир нека је с њим, спомињу се конкретни примери забране изгладњивања животиње, забране њеног физичког злостављања и преоптерећивања у раду, забране коришћења животиња за игре које су за њу штетне, забране ударања животиње у пределу њушке. Поред наведених, постоји још много прописа о правима животиња у исламу.

Колико ислам води рачуна о правима животиња, читалац ће довољно закључити из приче коју је испричао Мухамед, мир нека је с њим, о жени која је била проститутка (а то је један од најтежих греха), па кад је видела пса који умире од жеђи, сажалила се и напојила га тако што је насула воду из бунара у своју ципелу, па јој је Бог због тога опростио. (Бухари, 3280)

2. Пажња према биљкама

Ислам подстиче на то да се води брига о биљкама и усевима, без обзира да ли је то због личне користи или користи других људи и створења на овоме свету.

Мухамед, мир нека је с њим, рекао је да ће сваки човек који учествује у садњи неке биљке, којом ће се окористити било које живо биће, бити

награђен као да је уделио помоћ онима којима је помоћ потрбена. (Бухари, 2320)

Штавише, племенити Посланик позвао је муслимане да и у најтежим ситуацијама култивишу земљу и воде рачуна о природи, макар били свесни да они неће дочекати резултате свог труда. Рекао је Мухамед, мир нека је с њим: “Кад би наступио Судњи дан, а у руци неког од вас била садница, нека је засади ако буде могао, јер ће му то бити садака.” (Ахмед, 12981)

То значи да је култивисање земље богоугодно дело које треба чинити и у најтежим условима, ако за то постоји могућност.

3. Пажња према природним ресурсима

Ислам инсистира на очувању природе, а забрањује њено уништавање и загађивање, и у том домену људима је поставио комплетан систем по којем ће се владати, а тај систем почива на принципу да је “боље спречити него лечити”. У то се убраја инсистирање ислама на личној хигијени, чување природних ресурса и њихово рационално искоришћавање, а забрањивање загађивања и уништавања. Као примере ћемо навести:

- У домену забране нерационалног коришћења природних ресурса значајно је напоменути да ислам забрањује безразложно расипање воде, макар то било током обредног прања (абдеста или гусула).

- Ислам забрањује да богаташи и властодршци имају монопол над важним природним ресурсима, попут воде (што можемо узети као пример забране монопола над природним ресурсима), ватре (као пример забране монопола над енергетским изворима) и пашњацима (пример забране монопола над прехрамбеним изворима). (Ебу Давуд, 3477)

Брига о природи и учествовање у њеном чишћењу и заштити од загађења део је суштинског веровања у исламу, како је то казао посланик ислама.

- Ислам забрањује све што је штетно за природу. Као пример за то навешћемо да ислам забрањује уринирање у стајаће воде, јер се тиме та вода загађује; ислам забрањује обављање нужде по путевима и местима која људи користе за одмарање.

Ови једноставни примери које смо навели не треба да изненађују, кад знамо да Посланик ислама не само да је чишћење и заштиту околине сматрао добрим делом, него и делом суштинског веровања. (Муслим, 35)

Ислам – вера науке

Прва реч објављена из Кур'ана није случајно реч – учи, читај. У Кур'ану, као и у бројним изрекама Мухамеда, мир нека је с њим, наилазимо на подстицај да се изучавају све науке и стичу сва знања корисна за човечанство. Пут знања и спознаје ислам је муслиманима учинио путем који их води у џенет (рај). Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Ко крене путем стицања знања, Бог ће му тиме олакшати пут у џенет." (Муслим, 2699)

Задивљује, такође, поређење знања и незнања у речима Мухамеда, мир нека је с њим, у којима објашњава да је вредност учењака над побожним незналицом као вредност племенитог посланика Мухамеда над најмање вредним човеком. (Тирмизи, 2685)

Због тога је ислам међу великим светским религијама препознатљив као вера која није прогонила научнике нити обуздавала њихове научне напоре нити се супротстављала њиховим научним резултатима. Напротив, ислам је био покретач развоја науке и образовања, а џамије су биле први центри у којима су се у исламском свету изучавале разне науке, не само верске.

Не чуди, стога, да је већина муслиманских великана у природним наукама свој научни пут започела учењем Кур'ана и верских наука, да би се потом посветили проучавању природних наука.

Бог је одликовао ученога који друге подучава добру уздигавши га на високе степене, чак је Мухамед, мир нека је с њим, казао да сва створења моле за њега. (Тирмизи, 2685)

“

Већина муслиманских великана у природним наукама свој научни пут започела је учењем Кур'ана и верских наука, да би се потом посветили проучавању природних наука.

Неки муслимански научници светског значаја

1. Хаваризми (Багдад, 790–850).

Познати је математичар и астроном, зачетник алгебре. Његови научни радови врло су брзо преведени на друге језике, а упоредо с тим многе арапске речи, попут алгебра или зиро, ушле су у те језике.

4. Ебу Касим Халеф ибн Аббас ел-Зехрави (936–1013), на Западу познат под именом Абулкасис, био је лекар који је дао немерљив допринос развоју хирургије. Изумео је и у својим делима детаљно описао стотине хируршких инструмената. Његова су дела вековима била једна од главних референци у изучавању хирургије на Западу.

2. Ебу Али Хасан ибн Хасан ибн Ел-Хејтем, односно Алхазен и Алхацен (рођен у Басри око 965, а умро у Каиру око 1040), познати је астроном, физичар и математичар, а дао је немерљив допринос развоју оптике. Наводи се да је овај научник поставио основне принципе на којима је касније развијена камера. Занимљиво је да многи стручњаци сматрају како је именица камера, општепозната у готово свим језицима света, пореклом од арапске именице ел-кумра, што је назив оптичке коморе, коју је изумео Алхазен.

5. Ибн Сина или Авицена (980–1037) био је лекар и филозоф. Први је открио и описао многе медицинске феномене и начин њиховог третмана. У свом раду нарочит нагласак стављао је на научне експерименте услед чега је успео да дође до изнимно важних резултата који су и данас важни. Његово дело "Канон медицине" седам векова је било темељна референца у изучавању медицине на Западу и изучавало се на европским универзитетима све до половине седамнаестог века.

Након што је постао веома познат лекар, као вид хуманог геста и захвалности Богу на благодатима знања које је стекао, бесплатно је лечио болеснике.

3. Ебу Рејхан Мухаммед ибн Ахмед ел-Бируни (973–1048) био је велики научник у области астрономије. Први је утврдио да се Земља окреће око своје осе и указао је на постојање гравитације.

6. Алауддин Ебу Хасан Али б. Ебу Хазм ел-Карши ед-Димешки, познат као Ибн Нефис (1213–1288, Дамаск), био је исламски теолог и стручњак за исламску јуриспруденцију, али истовремено је био и велики стручњак у медицини и фармацији. Открио је плућну циркулацију или мали крвоток, и описао је с невероватном прецизношћу. Поставио је низ медицинских теорија које су и данас прихваћене.

Ислам обухвата све сфере живота

Многи се људи изненаде кад чују да ислам није утемељен само на обредословљу и моралним кодексима, као што је случај са другим религијама које познају.

Ислам, дакле, не обухвата само духовни аспект који муслимани практично исказују кроз молитве у џамијама, а не садржи ни само догматска мишљења и филозофију.

Ислам, такође, није само економски или еколошки систем,

није вера која садржи само правила и теорије о изградњи друштвеног система,

као што није вера која садржи тек скуп моралних и етичких норми у односу према другима.

Ислам је свеобухватан систем који садржи норме којима се уређују све сфере људског живота. Ислам, поред свега што смо споменули, уређује и многа друга питања. Али, ислам тиме не спутава људе, него им олакшава живот и усмерава их да развијају своју креативност на конструктиван и користан начин, да изграђују људску цивилизацију. Вера ислам са својим прописима и упутама највећа је благодат коју је Бог даровао људима. (Кур'ан, 4:3)

Када је неки немуслиман, исмевајући се са исламом, рекао једном од другова Мухамеда, мир нека је с њим, који се звао Селман ел-Фариси, Аллах је њиме задовољан: "Ваш друг", мислећи на Мухамеда, мир нека је с њим, "подучио вас је свему, чак и како да обављате велику и малу нужду!", Селман му је одговорио: "Да, подучио нас је свему." Потом му је објаснио исламске прописе везане за то питање. (Видети: Муслим, 262)

Ислам је свеобухватан пут који садржи норме којима се уређују све сфере људског живота.

Овај и онај свет

Стари Египћани су балзамовали своје мртве и уклапали уз њих њихове вредне предмете верујући да ће им требати у загробном животу.

Насупрот овоме, становници Тибета секли су своје умрле и остављали делове њихових тела у брдима како би били храна птицама и зверима. Хиндуси још и данас спаљују своје мртве, јер верују да је то једини начин да душа постигне спас.

Ово су само једноставни примери различитих обреда и различитог односа према умрлима у различитим религијама кроз различита временска раздобља у различитим крајевима света, а сходно веровањима тих људи. Примере смо навели како бисмо читаоца подстакли да размисли о животу после смрти: да ли постоји, каква је његова суштина, шта нам је тамо потребно.

Сви смо свесни да је смрт истина која ће нам свима доћи, свеједно верујемо ли у живот после ње или не верујемо, и свеједно јесмо ли спремни за њу или игноришемо долазак тог тренутка.

Међутим, једно питање опире се људским настојањима да забораве и игноришу смрт. Сваки пут кад човек почне размишљати о свом постојању, не може а да се не запита постојимо ли без разлога и је ли смрт коначни крај.

То је питање које се често врзма у нашим главама, а Кур'ан нам га на различите начине константно предочава и обавештава нас о томе да ће на Судњем дану многи жалити и туговати што нису озбиљније потражили одговор на ово питање и што се нису припремили за тај живот. Неки ће људи тада говорити: "Камо среће да сам се припремао за овај живот!" (Кур'ан, 89:24); "Камо среће да ни створен нисам био!" (Кур'ан, 78:40).

Припадници свих небеских религија верују у живот после смрти, и у награду и казну у том другом животу јер су то проповедали сви посланици/пророци, и јер здрав разум упућује на то да живот на овоме свету, вера и морал, не би имали смисла ако не постоји живот после смрти у којем ће људи одговарати за своје поступке и бити награђени за добро, а кажњени за лоше.

Многи људи, ипак, мисле да није могуће истовремено придржавати се вере и стицати иметак на овоме свету, уживати у лепим стварима и напредовати, јер мисле да човек може радити или за овај или за онај свет, никако за оба.

Многи се чуде и тешко им је поверовати да у исламу не постоји баријера између практиковања верских прописа и уживања у лепим стварима, или између практиковања верских прописа и стицања иметка. Мухамед, мир нека је с њим, обавестио нас је да ће онај ко поступа исправно у својим пословима и има добре и племените намере приликом рада бити награђен на другом свету, па чак и за трн који склони с пута и за залог који стави у уста својој супрузи. (Бухари, 56)

Припадници свих небеских религија верују у живот после смрти, и награду и казну у том другом животу.

Обавештавајући своје другове да су врата добра у исламу неизмерна, часни посланик Мухамед, мир нека је с њим, навео је пример који их је зачудио. Рекао је: “Када неко од вас има сполни однос са својом супругом, имаће награду.” Његови другови зачуђено су упитали: “Зар ћемо и за упражњавање наших страсти бити награђени?!” Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: “Шта мислите, када би неко задовољио своје страсти на забрањени начин, да ли би му то било грех?” Асхаби одговорише: “Да.” “Зато ће му бити уписана награда када то учини на дозвољен начин.” (Муслим, 1006)

Стога не чуди да свако ко почиње да се упознаје с исламом већ на самом почетку примети да у исламу постоји баланс између човекових духовних и материјалних потреба, сходно кур’анској перцепцији живота на овоме свету. Тако Кур’ан подстиче човека да ради добро припремајући се за живот на другом свету, али истовремено га подстиче и на стицање иметка и привређивање (Кур’ан, 62:9–10). И за то привређивање ће такође бити награђен од Бога, све док то чини с исправном намером, јер муслиману његова вера наређује да обожава Бога и на тај начин што ће бити марљив у свом послу стичући опскрбу за своју породицу, водећи бригу о свом здрављу, чистоћи природе, цивилизацијском напретку, једнако као што му наређује да Га обожава молитвом, удељивањем милостиње, постом.

Једна од тајни душевне смирености и унутрашњег мира који осећа муслиман јесте и то што у исламу постоји склад између његових тежњи за оним и овим светом, између посвећености верским прописима и уживања у лепом, што нема несклада и двоструких аршина, него ислам представља један комплементаран систем.

Одатле је сасвим разумљива кур’анска максима у којој је сажета филозофија ислама о овом питању, која поучава муслимане наређујући им да то јасно прогласе међу људима: “Све што радим у свом животу посвећено је Богу. Не само обреди и молитве, него свако стање у којем се налазим, и када умрем, Он ће пресудити о мојим делима и адекватно ме наградити.” (Кур’ан, 6:162)

Ислам – вера комуникације и сарадње

Опис Русије, Данске и скандинавских земаља који је сачинио муслимански путописац Ахмед ибн Фадлан сматра се првим прецизним описом живота и стања друштвених заједница на том подручју.

Ахмед ибн Фадлан се 921. године запутио на изузетно узбудљиво путовање које се сматра једним од најважнијих примера приближавања различитих цивилизација у средњем веку. Своје путовање почео је из Багдада, оновременог центра науке и напретка људске цивилизације, да би обишао бројне земље и народе бележећи своја запажања и догађаје којима је сведочио. На тим путовањима начинио је обимну путописну грађу која се 1923. године први пут појавила у штампи на темељу манускрипта пронађеног у Русији.

Значај Ибн Фадлановог дела, како каже амерички аутор Мајкл Крајтон (Michael Crichton), јесте у томе што оно показује да су Арапи Багдада, као веома побожни муслимани, били и те како отворени за интеракцију са народима који су се од њих разликовали по изгледу, понашању и вери, и да су Арапи од свих народа тог времена били најмање провинцијалци, што их је учинило изузетним сведоцима различитих култура. (Видети: Michael Crichton, Eaters of the Dead)

Ислам позива све људе да граде заједничку цивилизацију, да сарађују у добру, позива на међусобну комуникацију у духу највиших моралних начела и етике, без обзира на различито верско и културно наслеђе. Ислам јасно указује на то да самоизолација и избегавање људи није исправан начин понашања. Зато је Божији посланик Мухамед, мир нека је с њим, казао да је онај који се дружи и комуницира са људима, макар трпео њихове увреде и ружан однос, бољи од онога који се изоловао од друштва. (Ибн Маџе, 4032)

**Створитељ је
један и само
Он заслужује
да буде
обожаван и да
Му се упућују
МОЛИТВЕ**

Ислам

Ислам не прихвата само декларативно признање Божијег постојања, него назначава да је Онај у кога верујемо једини Господар и Створитељ, и једино истинско божанство.

Именица Аллах у арапском језику има три значења:

- Божанство којем људи упућују молитве и обреде.
- Онај Који је величанствен и недокучив људским умовима у погледу Свога бића, атрибута и моћи.
- Онај за Којим чезну срца и душе, па се смирују спомињући Га и уживају обожавајући Га.

Кур'ан инсистира на формирању потпуно чисте перцепције о Аллаху, лишене девијантних веровања која умањују Његову величину.

Аллах је, како Кур'ан објашњава, Створитељ, Онај Који је ни из чега створио и уредио овај свет, и све што се дешава, ма колико било безначајно, дешава се Његовом вољом, одредбом и знањем. Не падне ниједна капљица кише, нити се деси и најмања промена током дана и ноћи у ономе што видимо и што не видимо, било где у овом космосу, а да се то није десило с Аллаховим знањем, моћи и милошћу. (Кур'ан, 6:59; 41:47)

Аллах има најпотпуније атрибуте. Он је Силни, Онај Који не може бити побеђен, Милостиви, Чија милост све обухвата, Величанствени, Који нема апсолутно никаквог недостатка.

С обзиром на то да неки верују како је Аллах створио небеса и Земљу за шест дана, а седми дан се одмарао, Кур'ан то јасно одбацује: "Ми (Аллах) смо небеса и Земљу и оно што је између њих створили за шест дана и нисмо се уморили." (Кур'ан, 50:38) Та предоцба о Богу Који се умара одраз је поређења Бога са створењима и њиховим особинама, али Он је Створитељ,

Кур'ан потврђује да се све дешава по Аллаховом знању и Његовој моћи, чак и падање капљица кише и листова са дрвећа.

Темељ ислама је искрено исповедање вере једном и једином Богу, без упућивања молитви и молби свецима и сл. Томе су позивали сви посланици.

а све остало су Његова створења, па како се могу поредити са својим Створитељем: "Ништа није као Он. Он све чује и све види." (Кур'ан, 42:11)

Он је праведан судија, Који никоме неће учинити ни трун неправде. Оно што током овог нашег живота видимо указује нам на Његову мудрост и доброту. Али, као што дете не разуме одређене поступке и понашање својих родитеља, јер постоји велика разлика у умном развоју између њих, тако човек услед ограничених умних способности понекад не разуме Божије мудрости.

Према претходно појашњеној перцепцији Бога, ислам не прихвата само декларативно признање постојања Бога, него назначаваше да је Онај у Кога верујемо једини Господар и Створитељ, такође, и једини истински Бог. Стога није исправно упућивати молитве или било какве обреде неке миме Њега, односно, обавезни смо да само Њега обожавамо, и то без посредника и заговарача, јер наш Створитељ је достојнији и милостивији од тога да Му се обраћамо посредно.

Владари држава на овоме свету не могу знати ко је све од њихових суграђана угрожен и треба му помоћ, па угрожени и сиромашни до њих стижу посредством њихових сарадника и блиских људи. Али

Аллаху ништа није скривено, и Он је Силни, Владар, Онај Који све може, Онај у Чијој је власти сав космос, Који за нешто само каже: "Буди!" – и оно буде... Зашто Му се, онда, не обраћати директно?

Кур'ан наглашава да се смиреност срца и унутрашње задовољство постиже тако што ће се муслиман обратити своме Господару и изнети Му своје потребе, јер је Он величанствен и све може, воли Своје робове и добар је према њима, и радује се њиховим молитвама, одазива им се и награђује их, сходно томе колико су Му посвећени у својим молитвама.

Стога је темељ ислама искрено исповедање вере једном и једином Богу, без упућивања молитви и молби свецима и сл. (Кур'ан, 16:36), и сви посланици позивали су томе. Дакле, ниједном посланику, ни владару, ни побожном човеку, ма колика била његова побожност и доброта, не сме се упућивати никакав вид молитве или молбе, чак ни под изговором да је то ради тога да нам буду заговорници код Бога, јер сви смо Његова створења и Његови робови, а Он чује све Своје робове и одазива се на њихове молитве.

И како онда да сласт среће не осети онај који се само Аллаху обраћа, онај који није растрган између молитви и обраћања различитим свецима, поред Њега? За муслимана је Створитељ један, Владар је један, Онај Којем се моли и Којег обожава је један и само Њему се обраћа и од Њега тражи.

Ово је срж значења једне врло концизне, али по садржају једне од највеличанственијих сура (поглавља) у Кур'ану,

Сура (поглавље) Ел-Ихлас (Искреност)

коју је Аллах објавио Мухамеду, мир нека је с њим, да би је он доставио целом човечанству као одговор на питање: „Ко је Аллах?“

- Аллах је један и није дозвољено обожавати никога мимо Њега.
- Аллах је Онај Којем се обраћају сва створења, јер једино Он може испунити њихове потребе.
- Аллах је савршен, тако да Он нема детета нити је Он рођен. Он је Први и ништа није било пре Њега.
- Ништа није као Он, нити у бићу нити у атрибутима, јер Он је Створитељ, а све остало су Његова створења.

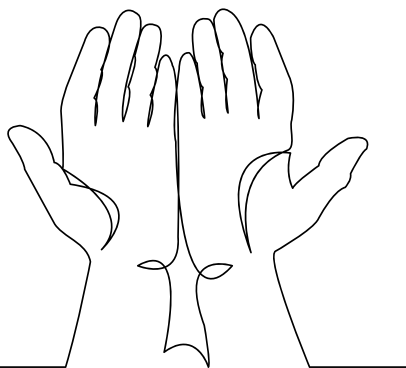

Између природних и шеријатских закона

Аллах је створио космос у којем живимо – од најмање ћелије у нашим телима до највећих галаксија. Све то створио је прецизно и хармонично, са системом без којег живот не би могао функционисати, јер сваки поремећај у том систему узроковао би деструкцију.

Муслимани верују да Онај Који је тако прецизно уредио тај систем најбоље зна шта је најбоље за Његова створења у погледу законодавства, верских прописа, система живота. Вера коју је Он објавио јесте једини систем који потпуно одговара људима и спасава их од пропасти на ономе свету. Узвишени Аллах рекао је у Кур'ану: "А како и не би знао Онај Који ствара, Онај Који све потанко зна, Који је о свему обавештен?" (Кур'ан, 67:14)

У исламу не постоји сталеж клера

У неким религијама одређени појединци имају посебан верски статус, па припадницима тих религија обреди нису исправни ако их не предводе ови појединци, које сматрају посредницима између људи и Бога, и особама које имају ингеренције да у Божије име опраштају грехе другим људима.

У исламу не постоји сталеж клера. Човек је одликован и указана му је велика част тиме што је ослобођен од тога да има било каквог духовног водича и посредника између себе и Бога. Људска срећа, покајање и обреди не зависе од посредовања било које особе, ма колико значајан статус имала код Бога.

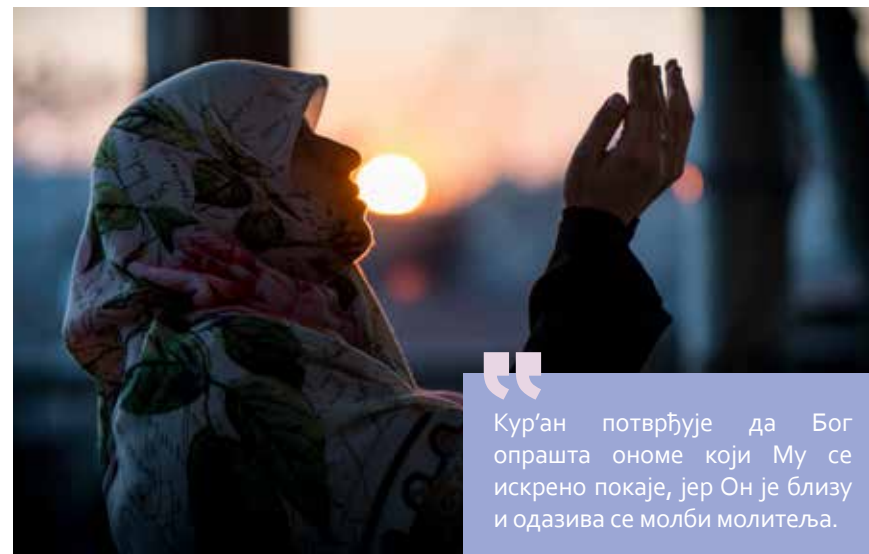
Ислам одбацује теорију о томе да једна категорија људи има монопол над верским знањем, и сваком муслиману даје право да проучава Кур'ан и стиче верско знање. Штавише, то је обавеза свих муслимана, јер Аллах им наређује да уче Кур'ан, размишљају о његовим порукама и значењу, да га настоје схватити и применити у практичном животу. (Кур'ан, 38:29)

Човек је у исламу одликован и указане су му бројне почести, и ослобођен је од тога да има било каквог духовног водича и посредника између себе и Бога. Људска срећа, покајање и обреди не зависе од посредовања било које особе, ма колико значајан статус имала код Бога.

Дакле, молитве и обреди су директна веза између човека и његовог Господара. Нема потребе за посредницима, јер Аллах је близу, чује Своје робове који Га моле, даје им награду за њихове молитве и одазива се њиховим молбама. И нико од људи нема право да у Његово име прашта грехе другим људима, него Бог опрашта ономе ко Му се искрено покаје, Он је близу и одазива се молби молитеља:

“А када те робови Моји за Мене упитају, Ја сам, сигурно, близу: одазивам се молби молитеља кад Ме замоли. Зато нека они позиву Моме удовоље и нека верују у Мене, да би били на Правоме путу.” (Кур'ан, 2:186).

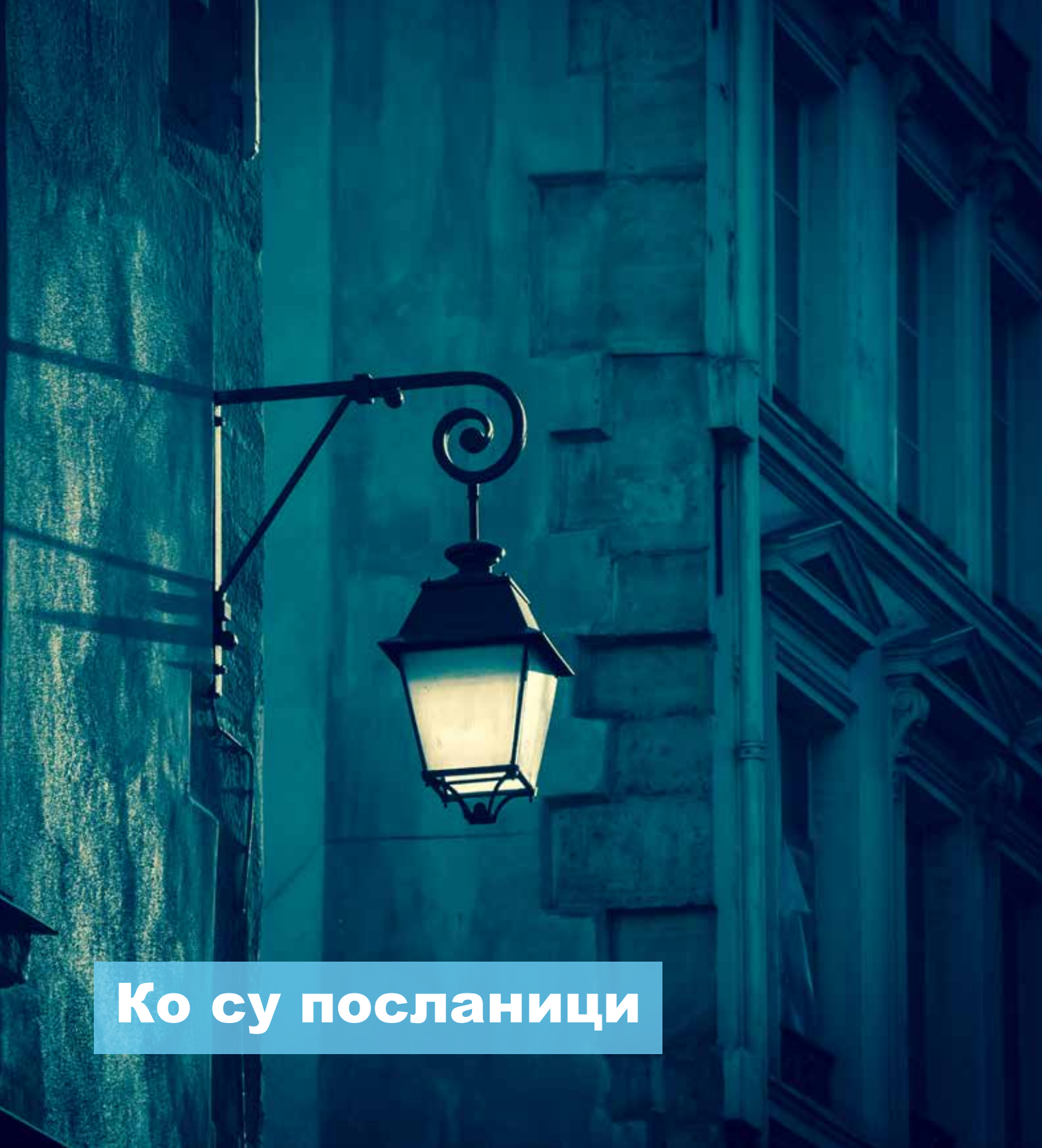
Кур'ан потврђује да Бог опрашта ономе који Му се искрено покаје, јер Он је близу и одазива се молби молитеља.

Постоје ли посебни обреди иницијације приликом уласка у веру ислам?

Не постоје посебни обреди којима се особа уводи у ислам и није обавезно да то буде на неком одређеном месту или уз присуство одређених особа. Ономе ко жели да постане муслиман довољно је да каже да чврсто верује у темељни и први постулат исламске вере, тј. да изговори келимеи-шехадет (речи сведочења):

Ешхеду ен ла илахе иллаллах! / Сведочим и чврсто верујем да нема другог истинског бога, онога који заслужује да буде обожаван, осим Аллага, Који нема судруга!

Ве ешхеду енне Мухаммеден ресулуллах! / И сведочим да је Мухамед Аллахов посланик, послан свим људима, пристајући да се придржавам његових наредби и клоним онога што је забранио, и да обожавам Аллага онако како је прописао.

Ко су посланици

Бог

Бог је створио људе да би Га обожавали. Он им је послао посланике да би их подучавали Божијем закону, подстицали на придржавање вере, радили на поправљању стања људи како у погледу вере, тако и у погледу укупног живота. Они су својим народима били најбољи узор: супротстављали су се девијацијама, позивали људе на прави пут, тако да нико нема оправдања што није следио праву веру. Ко су, дакле, ти посланици?

Посланици су људска бића

Кур'ан у бројним ајетима потврђује да су посланици били само људи, попут других људи, али их је Бог одабрао да доставе Његове објаве и посланице. Међутим, упркос томе што су они били људи попут нас, они су се одликовали посебном чистотом и врлинама, јер их је Бог одабрао да доставе другим људима Његову веру. "Реци: 'Ја сам човек као и ви, мени се објављује да је ваш Бог – један Бог.'" (Кур'ан, 18:110)

Дакле, сви посланици били су људска бића: разболевали су се попут осталих људи, умирали, анатомија њиховог тела била је иста, њихове потребе биле су једнаке потребама других људи.

Они нису имали никаквих божанских особина, јер божанске особине има само Бог, а Бог је један. Они нису били богови, него људи којима је Бог објављивао, тј. Бог им је достављао Своје наредбе.

И древни народи чудили су се томе да Бог шаље објаве људима, па је у Кур'ану објашњено да њихово ишчуђавање није оправдано и да је то начин на који Бог доставља људима Своје законе и упуту. (Кур'ан, 10:2)

Исправан однос према посланицима

Бог је одабрао најбоље људе да им објави Своје посланице. Они су људска бића, али се одликују веома високим моралом и карактером. Кур'ан све посланике описује као упућене, добротинитеље, честите, одабране, одликоване. (Кур'ан, 6:84–87)

Ако би неки посланик погрешно, Бог би га упозорио и указао му на то, па би се он покајао. Међутим, посланици нису могли погрешити у крупним питањима, и нису грешили намерно.

Кур'ан у бројним ајетима (стиховима) потврђује да су посланици само људи, попут других људи, али их је Бог одабрао да доставе Његове објаве и посланице.

На овако прецизан начин Кур'ан описује посланике без преувеличавања и без омаловажавања. Они су били безгешни у смислу сачуваности од великих греха и континуираног чињења малих греха, али су ипак били људи, а не божанства или Божија деца. Они нису имали никаквих божанских атрибута.

Један од примера који нам јасно указује на то јесте кур'анска прича о разговору који ће се десити између Бога и Исуса (Иса), мир нека је с њим, на судњем дану, а чији је циљ да се укаже на то како Исус, мир нека је с њим, није позивао људе да обожавају њега или његову мајку. "А када Аллах каже: 'О Иса, сине Мерјемин, јеси ли ти говорио људима: 'Прихватите мене и мајку моју као два бога уз Аллаха!', он ће рећи: 'Хваљен нека си Ти! Мени није приличило да говорим оно што немам право. Ако сам ја то говорио, Ти то већ знаш; Ти знаш шта ја знам, а ја не знам шта Ти знаш; само Ти једини све што је скривено знаш. Ја

сам им говорио само оно што си ми Ти наредио: 'Клањајте се Аллаху, и моме и своме Господару!' И ја сам над њима бдео док сам међу њима био, а кад си ми Ти душу узео, Ти си их једини надзирао; Ти над свим бдиш.'" (Кур'ан, 5:116–117).

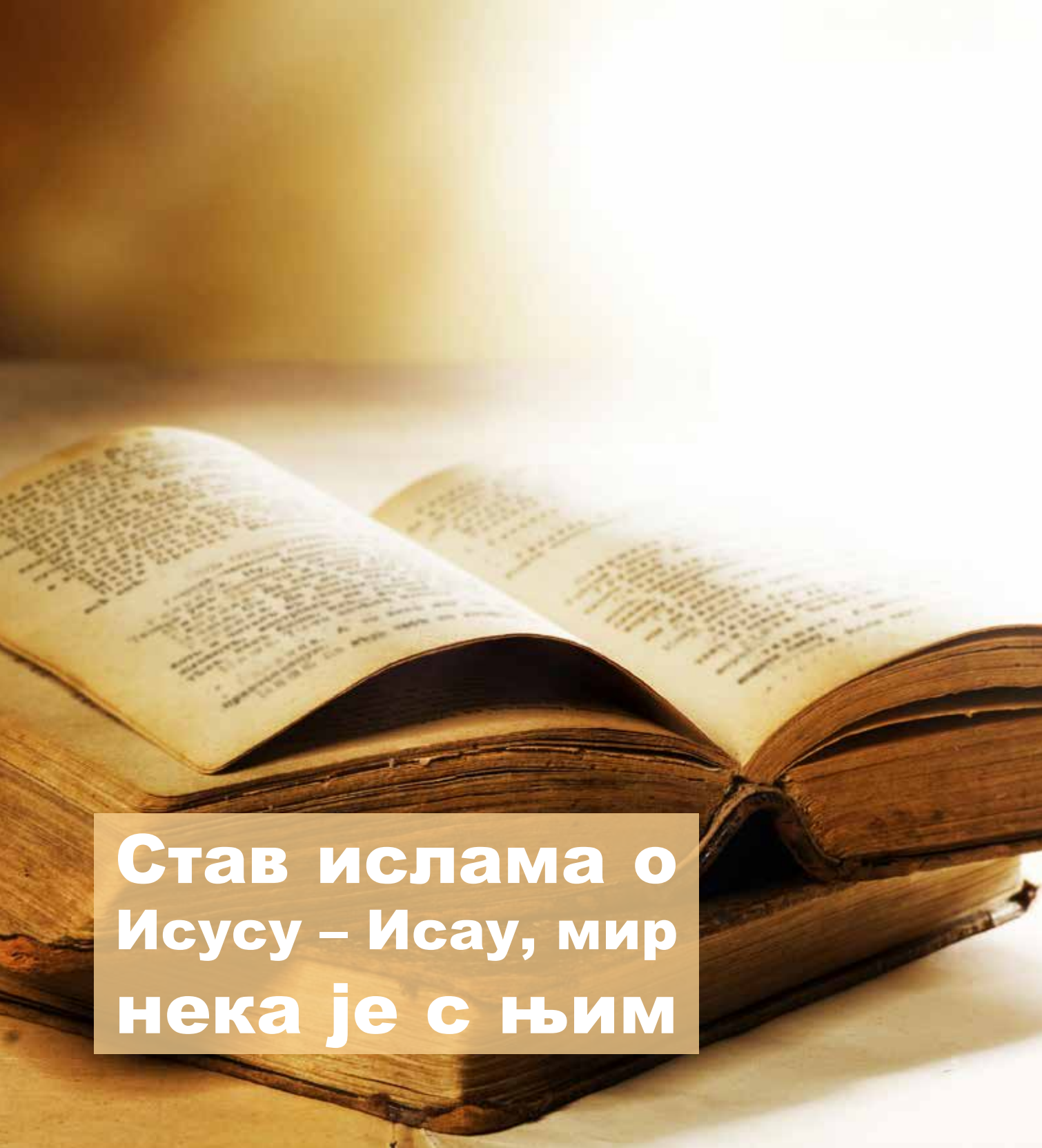
Статус посланика у исламу

Неки мисле да се у Кур'ану налазе само казивања о посланику Мухамеду, мир нека је с њим, па се зачуде када сазнају да Кур'ан с великим поштовањем спомиње казивање о Исау (Исусу), мир нека је с њим, и чак на двадесет места негира потворе изнесене на њега, да се име Мусаа (Мојсија), мир нека је с њим, спомиње стотину тридесет шест пута, док се име Мухамеда, мир нека је с њим, спомиње само пет пута.

Већина данашњих вера признаје само посланике који су долазили њима. Неки чак мрзе друге посланике. Дотле, свако ко прочита Кур'ан увериће се у то да човек не може бити муслиман ако не верује у све посланике, и да би престао бити муслиман ако би порекао само једног посланика, или посумњао у његово посланство, или га потворио за нешто. Кур'ан потврђује да Мухамед, мир нека је с њим, и сви верници верују у оно што је Бог објавио, те стога верују у јединог Бога, Његове анђеле и у све посланике, а не само у неке. (Кур'ан, 2:285)

Свако ко прочита Кур'ан увериће се да неколико сура – поглавља носи назив по посланицима. Тако постоје сура Ибрахим (Абрахам) и Јусуф (Јосиф), а једна сура названа је по Мерјеми (Марији), мајци Исаа, мир нека је на њих двоје.

Став ислама о Исусу – Исау, мир нека је с њим

Иса

Иса, мир нека је с њим, сматра се једном од најзначајнијих личности у целокупној историји човечанства, који је људима донео огромно добро. Међутим, људи имају различита мишљења о њему: неки га сматрају Богом, односно Божијим сином, неки га омаловажавају. Но, какав је став ислама о њему?

1 Иса, мир нека је с њим, један је од најзначајнијих посланика у исламу

Кур'ан потврђује да је Иса, мир нека је с њим, један од највећих и најзначајнијих посланика, те да је његова мајка била чедна, честита и побожна верница, покорна своме Господару, девица која је родила свога сина Божијим чудом, без оца, као што је Бог створио Адема, мир нека је с њим, и без оца и без мајке. Стварање Исаа, мир нека је с њим, вечно је чудо Божије, слично чуду стварања Адема, мир нека је с њим, којег је Бог створио без оца и мајке, док је Исаа, мир нека је с њим, створио само без оца: "Исаов случај је код Аллаха исти као и случај Адемов: од земље га је створио, а затим рекао: 'Буди!' – и он би." (Кур'ан, 3:59)

2 Муслимани верују у чуда која је Иса учинио

Муслимани верују у чуда која је Бог дао да се остваре преко Исаа, мир нека је с њим, попут излечења губавог и слепог, оживљавања мртвог, обавештавања људи о томе шта крију у својим кућама. Све то десило се Божијом дозволом да би било доказ истинитости Исаовог посланства и онога чему позива.

3 Муслимани верују да је Исау, мир нека је с њим, објављен Инџил (Еванђеље/Јеванђеље)

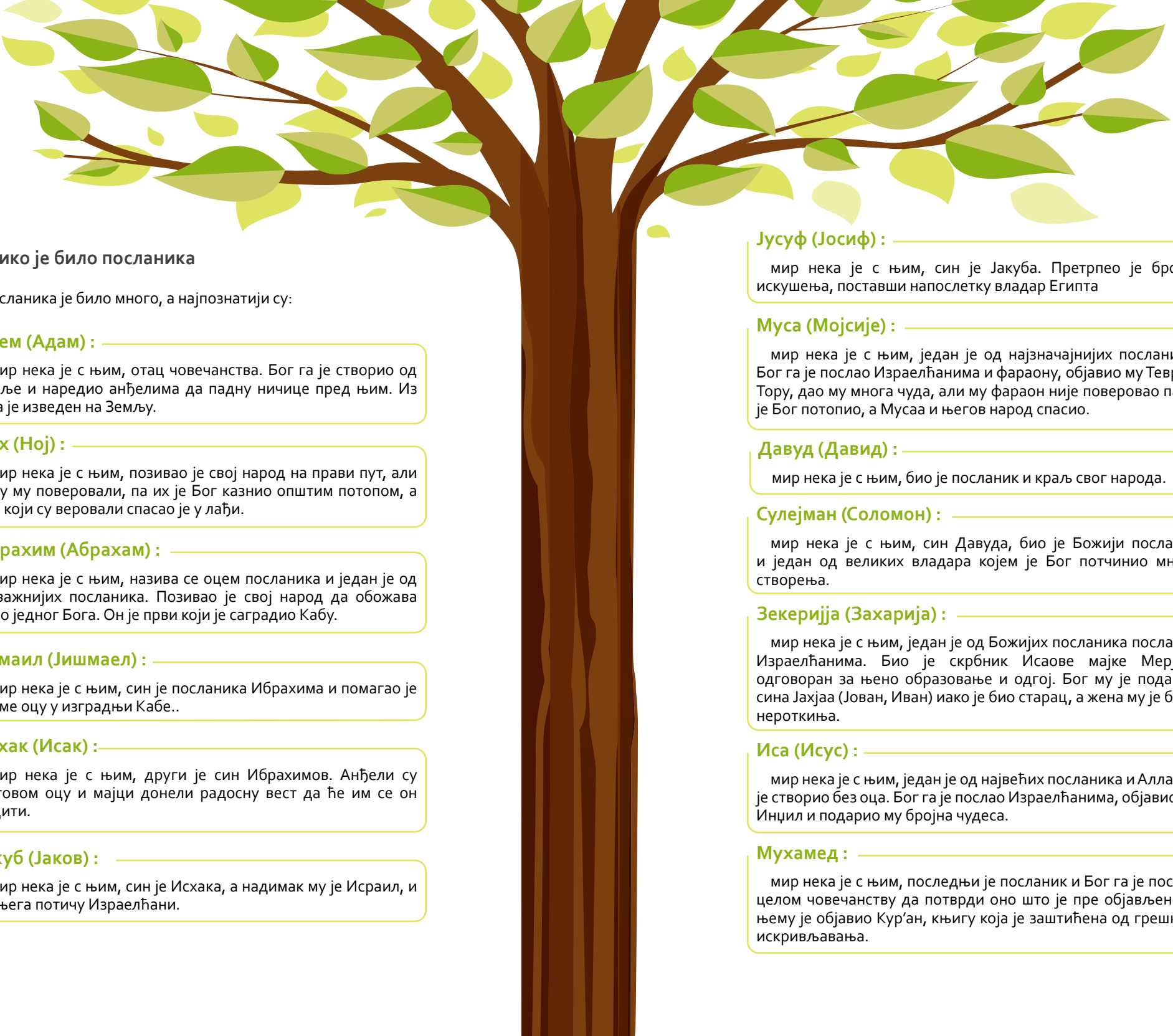
Кур'ан потврђује да је Бог објавио Исау, мир нека је с њим, књигу Инџил као упуту људима, Божије светло и милост, али да је садржај те књиге током векова претрпео велике измене и искривљења.

4 Иса, мир нека је с њим, само је човек, без божанске природе

Ислам потврђује да је Иса, мир нека је с њим, човек. Бог га је одликовао и послао Израелћанима, дао му је чудеса, али он нема никаквих атрибута божанства. Он је био добар човек, Божији роб, којем је Он дао чудеса као доказ истинитости његовог посланства: "Он је био само роб кога смо Ми посланством наградили и примером за поуку синовима Исраиловим учинили." (Кур'ан, 43:59)

5 Иса није разапет, него га је Бог уздигао на небо

Према исламском учењу, Иса, мир нека је с њим, није разапет, него га је Бог спасио и живог уздигао на небо. Када су његови непријатељи хтели да га убију, Бог је одредио да један други човек преузме његов лик, па су ухватили и разапели њега, мислећи да су разапели Исаа, мир нека је с њим. (Кур'ан, 4:157–158)

Колико је било посланика

Посланика је било много, а најпознатији су:

Адем (Адам) :

мир нека је с њим, отац човечанства. Бог га је створио од земље и наредио анђелима да падну ничице пред њим. Из раја је изведен на Земљу.

Нух (Ној) :

мир нека је с њим, позивао је свој народ на прави пут, али нису му поверовали, па их је Бог казнио општим потопом, а оне који су веровали спасао је у лађи.

Ибрахим (Абрахам) :

мир нека је с њим, назива се оцем посланика и један је од најважнијих посланика. Позивао је свој народ да обожава само једног Бога. Он је први који је саградио Кабу.

Исмаил (Јишмаел) :

мир нека је с њим, син је посланика Ибрахима и помагао је своме оцу у изградњи Кабе..

Исхак (Исак) :

мир нека је с њим, други је син Ибрахимов. Анђели су његовом оцу и мајци донели радосну вест да ће им се он родити.

Јакуб (Јаков) :

мир нека је с њим, син је Исхака, а надимак му је Израил, и од њега потичу Израелћани.

Јусуф (Јосиф) :

мир нека је с њим, син је Јакуба. Претрпео је бројна искушења, поставши напослетку владар Египта

Муса (Мојсије) :

мир нека је с њим, један је од најзначајнијих посланика. Бог га је послао Израелћанима и фараону, објавио му Теврат/Тору, дао му многа чуда, али му фараон није поверовао па га је Бог потопио, а Мусаа и његов народ спасио.

Давуд (Давид) :

мир нека је с њим, био је посланик и краљ свог народа.

Сулејман (Соломон) :

мир нека је с њим, син Давуда, био је Божији посланик и један од великих владара којем је Бог потчинио многа створења.

Зекерија (Захарија) :

мир нека је с њим, један је од Божијих посланика посланих Израелћанима. Био је скрбник Исаове мајке Мерјем, одговоран за њено образовање и одгој. Бог му је подарио сина Јахјаа (Јован, Иван) иако је био старац, а жена му је била нероткиња.

Иса (Исус) :

мир нека је с њим, један је од највећих посланика и Аллах га је створио без оца. Бог га је послао Израелћанима, објавио му Инџил и подарио му бројна чудеса.

Мухамед :

мир нека је с њим, последњи је посланик и Бог га је послао целом човечанству да потврди оно што је пре објављено, а њему је објавио Кур'ан, књигу која је заштићена од грешке и искривљавања.

Ко је посланик ислама

Мухамед

Мухамед је име веровесника ислама...

И то је једно од најчешћих имена широм света, а значи онај којег људи хвале и о којем се похвално изражавају због његовог морала и његових дела.

Ко је, дакле, Мухамед?

Име посланика ислама:

Мухамед, син Абдулаха, сина Абдулмуталибова, сина Хишамова, из племена Курејш.

Рођен је 570. године, а умро 632. године, и сви муслимани верују да је он:

Божији посланик свим људима

Бог је Мухамеда, мир нека је с њим, послао свим људима, без обзира на етничку и расну припадност, и сви људи дужни су да га следе. У Кур'ану је објављено: "Реци: 'О људи, ја сам свима вама Аллахов посланик.'" (Кур'ан, 7:158)

Бог му је објавио Кур'ан

Бог је Мухамеду, мир нека је с њим, објавио Своју последњу и најважнију књигу – Кур'ан, заштићену од неистине и искривљавања.

Он је печат посланика и веровесника

Мухамед, мир нека је с њим, печат је веровесника и посланика, тако да после њега нема више ниједног посланика нити веровесника. У Кур'ану је објављено: "Мухамед није родитељ ниједном од ваших људи, него је Аллахов посланик и последњи веровесник – а Аллах све добро зна." (Кур'ан, 33:40)

Кратка биографија посланика ислама Мухамеда, мир нека је с њим.

1. Мухамедово рођење

Рођен је у Меки, западном делу Арабијског полуострва, 570. године по грегоријанском календару. Отац му је умро пре његовог рођења, па се родио као сироче. У раном детињству остао је и без мајке, па се о њему бринуо његов деда Абдулмуталиб, а након дедине смрти стриц Ебу Талиб код којег је и одрастао.

2. Живот и одрастање

Живео је у свом племену Курејш четрдесет година према лунарном рачунању (односно од 570. до 609.) и био је узорног морала и пример честитости. Био је познат по надимцима Искрени и Поверљиви. Као веома млад био је пастир, а потом се почео бавити трговином.

Пре него што му је објављен ислам, Мухамед, мир нека је с њим, био је монотеист и обожавао је само Аллаха, следећи пут Ибрахима, мир нека је с њим. Одбијао је да обожава кипове и извршава паганске обреде. Није знао ни читати ни писати.

3. Његово посланство

Након што је напунио 40 година, Мухамед, мир нека је с њим, посветио се контемплацији и обожавању Бога, често се осамљујући у пећини Хира на брду Нур, близу Меке. У једном тренутку дошла му је кур'анска објава. Прво што му је објављено јесу речи: "Учи (читај) у име Господара свога, Који ствара!" (Кур'ан, 96:1), чиме је од самог почетка најављено да с овом објавом долази ново време на пољу знања и учења, светла и упуте. Након тога објава му је долазила постепено током двадесет три године.

4. Почетак позивања људи у веру

Божији посланик Мухамед, мир нека је с њим, тајно је позивао у веру три године, а онда је почео позивати јавно и отворено усред Меке, што је наставио чинити следећих десет година. Већина његових следбеника били су сиромашни и потлачени, као што је случај са следбеницима свих пређашњих посланика. Посланик и верници тих су година били изложени тешким искушењима и неправди од племена Курејш. Током сезоне хаџа посланик Мухамед, мир нека је с њим, прилазио је ходочасницима из других племена, па је и њих упознавао са исламским учењима. Људи из Медине већином су прихватили ислам, па су се муслимани из Меке постепено почели пресељавати у Медину.

5. Мухамедова хиџра – пресељење у Медину

Мухамед, мир нека је с њим, преселио се из Меке у Медину, која се тада звала Јесриб, 622. године, у жеку завере његовог племена против њега с циљем да га убију. Имао је тада педесет три године и живео је у Медини још десет година проповедајући ислам, позивајући људе да обављају намаз, удељују зекат¹, придржавају се моралних вредности и најужвишенијих етичких кодекса, подучавајући свим осталим прописима ислама.

¹ Зекат је једна од пет основних дужности ислама и представља издвајање тачно одређеног дела иметка у добротворне сврхе за све оне који испуњавају услове за то.

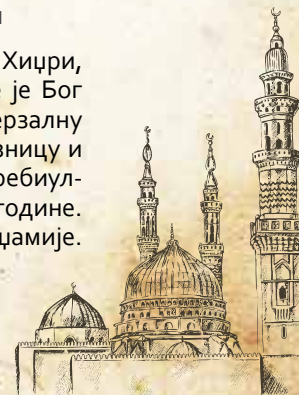

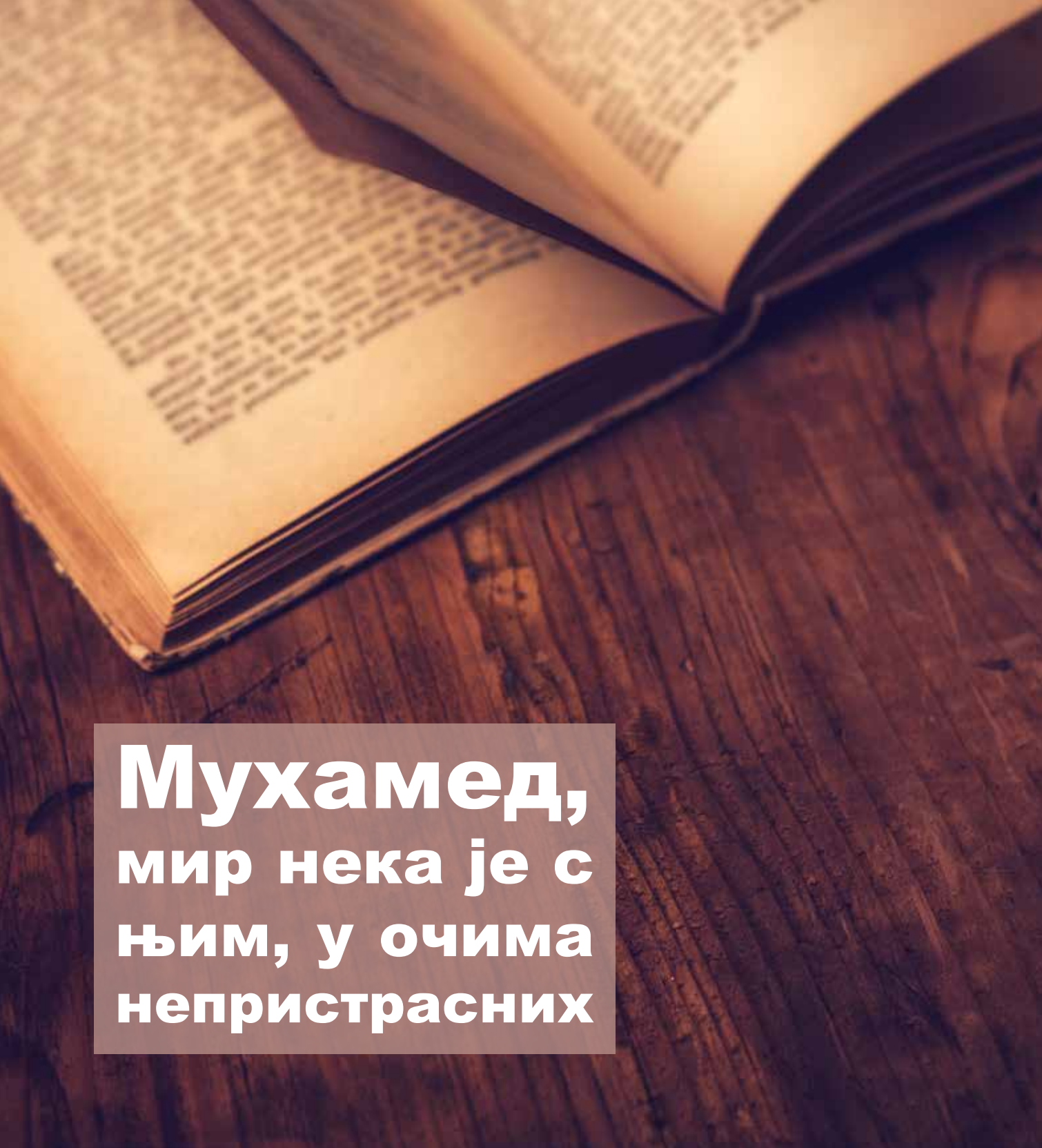
6. Како је Мухамед, мир нека је с њим, ширио ислам

Мухамед, мир нека је с њим, посејао је клицу исламске цивилизације у Медини након своје хиџре, односно пресељења, током једне декаде (од 622. до 632. године), поставио је темеље муслиманског друштва, укинуо племенске пристрасности, ширио знање, усадио темеље правде, братства, међусобног помагања, утемељио целокупан друштвени систем. Нека племена покушала су уништити ислам, па се десило неколико битки између муслимана и тих племена, и напослетку је Бог дао победу Своме Посланику, вери и верницима. Потом су људи почели примати ислам у великом броју, тако да су Мекелије и становници већине насељених места на Арабијском полуострву примили ислам, добровољно и с убеђењем у исправност ове величанствене вере.

7. Смрт посланика Мухамеда, мир нека је с њим

У месецу саферу, једанаесте године по Хиџри, након што је доставио Божију посланицу, чиме је Бог употпунио благодат људима и усавршио универзалну веру, Мухамед, мир нека је с њим, добио је грозницу и умро. Када је умро, био је понедељак у месецу ребиул-еввел 11. године по Хиџри, односно 6. 8. 632. године. Укопан је у соби своје супруге Аише, поред своје џамије.

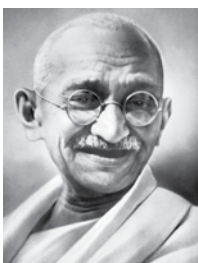

**Мухамед,
мир нека је с
њим, у очима
непристрасних**

Сваки

Сваки праведан човек који проучи живот Мухамеда, мир нека је с њим, остаће задивљен свим детаљима његовог живота. Филозофи, научници, књижевници, интелектуалци са Истока и Запада сведоче о томе и то налазимо записано у њиховим књигама. Неке од тих примера наводимо у наставку.

У новинама *Young India*, Ганди је 1924. године казао:

„Желео сам сазнати које су биле особине човека који, несумњиво, господари срцима милиона људи... И у потпуности сам се уверио да мач није био средство којим је ислам доспео на место на којем се налази, него једноставност тог посланика, његова прецизност, искреност у обећањима, пожртвованост, оданост пријатељима и следбеницима, храброст, уз апсолутно поверење према Господару и Његовој посланици. Те су особине, а не мач, које су утрле пут и помогле у савладавању препрека. Након што сам прочитао други део књиге о животу овог посланика, био сам жалостан што нема још, јер сам желео сазнати још више о животу тог племенитог човека.“ (Collected Works, 25/127)

Интервју са Махатмом Гандијем објављен 11. 9. 1924. у листу *Young India*

„Желео сам сазнати које су биле особине човека који, несумњиво, господари срцима милиона људи... и у потпуности сам се уверио да мач није био средство којим је ислам доспео на место на којем се налази.“

У својој чувеној књизи „100: редослед најутицајнијих људи у историји“ (The 100: A Ranking of the Most Influential Persons in History) Мајкл Х. Харт (**Michael H. Hart**) на своју је листу стотину најутицајнијих личности у целокупној историји човечанства на прво је место ставио Мухамеда, мир нека је с њим. Објашњавајући своје разлоге, Харт је казао: „Мој избор да Мухамед буде на челу листе која садржи имена најутицајнијих личности можда ће изненадити многе читаоце и навести друге особе на пропитивање, али он је једини човек у историји који је постигао потпуни успех и на верској и на секуларној разини.“ (The 100: A Ranking of the Most Influential Persons in History. 1st ed. Carol Publishing Group, стр. 3)

Алфонс де Ламартин (**Alphonse de Lamartine**): „Узвишен циљ, мале могућности и велики резултати три су главне карактеристике генијалца, а ко се усуђује упоредити Мухамеда с било којим великаном у историји?“ (Histoire de la Turquie, 1/111)

Индијски филозоф проф. др. Конеру Рамакришна Рао каже: „Мењале су се околности, али се Мухамед није мењао, свеједно у победи или поразу, на власти или у тешкоћама, богатству или оскудици. Он је остајао исти човек с истим особинама. Попут Божијих закона, ни Божији посланици никад се не мењају.“ (Muhammad, The Prophet of Islam, стр. 24.)

Јохан Волфганг фон Гете (**Johann Wolfgang von Goethe**) један од највећих немачких песника, у писму Шарлоти вон Штаин (Charlott von Stein) пише како, иако је већ у седамдесетој години, његова задивљеност исламом не јењава, него јача и постаје дубља. (Katharina Mommsen, Goethe und die arabische Welt, стр. 177)

Џејмс Вилијам Хампсон Стобарт (**James William Hampson Stobart**) написао је: „У целој људској историји не постоји ни један једини пример сличан Мухамеду... Имао је тако мало материјалних средстава, а учинио је тако велика херојска дела. Ниједно име у људској историји не сија таквим сјајем као име тог арапског пророка.“ (Islam and Its Founder, стр. 227–228)

Симон Окли (**Simon Ockley**) у свом делу „History of the Saracen Empire“ каже: “Није ширење, него континуитет исламског позива оно што заслужује наше дивљење. Исту чисту и савршену импресију, уклесану у Меки и Медини, с једнаким жаром данас негују Индијци, Африканци, Турци.” (History of the Saracen Empire, стр. 45)

Симон Окли (Simon Ockley): „Иста чиста и савршена импресија која је уклесана у Меки и Медини, сачувана је након револуција дванаестог века међу Индијцима, Африканцима и Турцима.“

Вил Дјурант (**Will Durant**) је рекао: “Ако о величини људи судимо по утицају на друге, он је био један од великана историје. Он је на себе преузео задатак да подигне духовни и морални ниво народа којег су врелина, неплодност и суровост пустиње одвели у тмине варварства. Успео је остварити тај циљ у толикој мери да се ниједан реформатор не може мерити с њим. Ретко је ко тако потпуно остварио свој сан... У почетку мисије подручје на којем су живели Арапи било је неплодно, а насељавала су га малобројна племена која су обожавала кипове, племена која су била разједињена, а када је Посланик умро, они су били уједињени и међусобно чврсто повезани. Обуздао је њихову нетрпељивост и склоност измишљотинама и митовима и уместо јудаизма, хришћанства и идолопоклонства успоставио је нову једноставну, лаку и снажну веру, успоставио је моралну грађевину чија је чврстина у одважности, поносу и националној припадности, веру која је генерације следбеника водила ка остварењу на стотине победа, која је у једном веку успела успоставити моћну империју која је и до данас остала сила и озбиљан фактор у пола света.” (The Story of Civilization: The Age of Faith, стр. 174)

Вил Дјурант (Will Durant): „Ако о величини људи судимо по утицају, Мухамед је био један од најутицајнијих људи у историји.“

Један од највећих непријатеља Мухамеда, мир нека је с њим, након што је примио ислам испричао нам је фасцинантан доживљај. Наиме, када је византијски цар Ираклије I 628. године добио писмо у којем га Мухамед, мир нека је с њим, позива у ислам, затражио је да му доведу неке трговце из Арабије како би их испитао о Мухамеду и његовој мисији. Ебу Суфјан, један од курејшијских поглавара и великих меканских трговаца, у то се време са својом трговачком караваном налазио у области Левана, па је позван са још неколико Арапа у царев дворца. Ираклије му је, посредством преводиоца, поставио неколико врло интелигентних и мудрих питања на основу којих је могао сазнати да ли је Мухамед, мир нека је с њим, истински посланик или лажац. Након што је добио одговоре, Ираклије је Ебу Суфјану казао:

“Питао сам те о његовој лози, па си одговорио да је из угледне лозе – а сви посланици су из угледних породица; питао сам је ли пре њега ико код вас заговарао нешто слично, па си одговорио да није, а ја сам тада помислио: ‘Да си казао да јесте, мислио бих да овај само опонаша онога који га је претекао.’

Питао сам јесте ли га пре овога сматрали лашцем и одговорио си одрично, па сам схватио да није могуће да се човек суздржава од лагања на људе, а да лаже на Бога.

Питао сам следе ли га великодостојници или потлачени, одговорио си да га следе потлачени, а такви су следбеници посланика, и питао сам да ли се њихов број повећава или смањује, па си одговорио да се повећава, а тако је са правом вером.

Питао сам да ли неко напушта његову веру из мржње према тој вери након што је био у њој и одговорио си одрично, а тако је када вера уђе у срце.

Питао сам да ли изневери склопљене уговоре, па си одговорио одрично, а тако је с посланицима – они никад не изневере.

Питао сам те чему позива, па си казао да позива да се само Бог обожавља и да се Њему нико и ништа равним не сматра, да вам забрањује обожавање идола, да вам наређује молитву, удељивање милостиње и чедност.

Ако је то што си казао тачно, тај човек ће завладати овим тлом под мојим ногама. Знао сам да ће се појавити, али нисам знао да ће бити од вас. Кад бих знао да ћу стићи до њега, уложио бих труд да се сусретнем с њим.”

Посланик Мухамед и његов морал

Мухамед

Мухамед, мир нека је с њим, био је пример најузвишенијег морала, о чему сведоче објективни познаваоци са Истока и са Запада, чак и његови непријатељи. Кур'ан га је описао као човека најлепше ћуди.

Када је Аиша, Мухамедова супруга, била упитана о његовом моралу, није нашла прецизнији опис него да каже: "Његов морал био је Кур'ан", тј. био је живи пример спровођења кур'анских учења и моралних норми у пракси.

У наставку можете прочитати неколико кратких примера о Мухамедовом, мир нека је с њим, моралу.

Скромност

Посланик Мухамед, мир нека је с њим, није волео да било ко устаје пред њим величајући тако његову личност, и забрањивао је својим друговима да то раде, тако да они, иако су га изузетно волели, нису устајали пред њим, јер су научили да он то не воли. (Ахмед, 12345)

Адиј ибн Хатим, један од тадашњих арапских великана, дошао је код Мухамеда, мир нека је с њим, пре него што је примио ислам, желећи да сазна истину о исламу. Адиј је касније причао: "Дошао сам код њега па сам видео да се уз њега налазе жена и деца или дете, па сам, видећи колико су блиски Веровеснику, помислио: 'Ово не може бити краљ или цар.'" (Ахмед, 19381) Скромност и понизност биле су моралне карактеристике свих посланика.

Седео је са својим друговима као да је један од њих и није седео на неком препознатљивом месту, тако да га неко ко га није познавао не би могао препознати кад би дошао међу њих и морао би питати: "Ко је од вас Мухамед?" (Бухари, 63)

И поред тога што би био заузет неким послом, одлазио би да испуни потребе људи када би нешто затражили, ма колико то било незнатно. Једанпут је нека слушкиња дошла, узела га за руку и повела кроз мединске улице желећи да јој помогне у нечему. (Бухари, 5724)

Омер ибн Хаттаб приповеда да је ушао код Мухамеда, мир нека је с њим, и видео како се на његовом телу оцртавају трагови грубе простирке од палминог лишћа, па је заплакао. Мухамед, мир нека је с њим, упитао га је: "Зашто плачеш?" "Божији Посланиче, персијски и византијски владари живе у раскоши, а ти си Божији посланик", одговорио је. Мухамед, мир нека је с њим, казао је: "Зар ти не би било драго да њима припадне овај свет, а нама онај?" (Бухари, 3503)

Посланик ислама сам је поправљао своје личне ствари, помагао породици и учествовао у кућним пословима.

Поправљао је своје личне ствари, служио своју породицу и помагао у кућним пословима. Када је његова супруга Аиша упитана о томе како се понашао у кући, казала је: "Био је на услузи породици." (Бухари, 644) "Као што ради неко од вас: сам је поправљао своју обућу и крпио своју одјећу." (Ахмед, 24749)

Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "У рај неће ући онај у чијем срцу има колико трун охолости." (Муслим, 91).

Милост

Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Онима који су милостиви, смилват ће се Милостиви (Бог). Будите милостиви према онима који су на Земљи, према вама ће бити милостив Онај Који је изнад небеса." (Ебу Давуд, 4941)

Милост Мухамеда, мир нека је с њим, очита је у његовом односу према различитим категоријама људи, а у наредним редовима навешћемо неке примере.

Мухамедова, мир нека је с њим, милост према деци

- Намаз је стуб ислама и то је молитва у којој се не сме причати и правити много покрета који нису део молитве, па, ипак, забележено је да је Мухамед, мир нека је с њим, док је једанпут обављао намаз, у наручју држао своју малену унуку Уаму бинт Зејнеб: када би падао нижице, спустио би је поред себе, а када би устајао, поново би је узео у наручје. (Бухари, 494)
- Ако би, док предводи муслимане у обављању намаза у џамији, зачуо плач детета, убрзао би мало с молитвом, о чему је казао: "Заиста ступим у намаз и пожелим да га одужим, па чујем плач детета и скратим намаз, како не бих отежао његовој мајци." (Бухари, 675)

Мухамедова, мир нека је с њим, милост према женама

- Мухамед, мир нека је с њим, подстицао је на посебну пажњу према женској деци. Једанпут је казао: "Ко буде имао једну или више кћери, па их лепо васпита и лепо се опходи према њима, оне ће му бити штит од ватре (џехенема, пакла)." (Бухари, 5649)
- Мухамед, мир нека је с њим, опоручио је, такође, да се супругама посвети велика пажња и да се води рачуна о њима, наредивши муслиманима да међу собом преносе ову опоручу. Рекао је: "Лепо се опходите према женама." (Бухари, 4890).

- Сам Мухамед, мир нека је с њим, пружио нам је најдивније примере лепог односа према породици. Забележено је како је својој супрузи Сафији помогао да се попне на камилу тако што је савио своје колено да би она могла стати на њега ногом, а затим је узјахала камилу. (Бухари, 2120).
- Када би га посетила његова ћерка Фатима, устајао би пред њом, како би је дочекао, пољубио би је у руке и ставио да седне на његово место. (Ебу Давуд, 5217)
- Човека који се брине о удовици и сиромашу Мухамед, мир нека је с њим, сматрао је једнаким борцу на Божијем путу и постачу који сваки дан пости и сваку ноћ проводи у молитви. (Бухари, 5661).
- Такође је указао на то да се до стицања обилне опскрбе и победе над непријатељима долази пажњом према слабима и чувањем њихових права: "Помажите слабе, јер због слабих бивате помогнути и опскрбљени." (Ебу Давуд, 2594).

Мухамедова, мир нека је с њим, милост према слабима

- Мухамед, мир нека је с њим, подстицао је на бригу о сирочадима и у том смислу рекао је: "Ја и скрбник сирочета бићемо овако блиски у џеннету", па је показао кажипрст и средњи прст само мало размакнуте. (Бухари, 4998).
- Мухамед, мир нека је с њим, био је праведан и Божије прописе проводио је и над својим најближима, поводећи се за Божијом наредбом: "О верници, будите увек праведни, сведочите Аллаха ради, па и на своју штету или на штету родитеља и рођака, био он богат или сиромашан, па

Праведност

- Мухамед, мир нека је с њим, био је праведан и Божије прописе проводио је и над својим најближима, поводећи се за Божијом наредбом: "О верници, будите увек праведни, сведочите Аллаха ради, па и на своју штету или на штету родитеља и рођака, био он богат или сиромашан, па

Мухамед, посланик ислама, рекао је да се узроци победе и опскрбе налазе у блискости са слабима и чињењу доброчинства према њима.

Аллахово је да се брине о њима! Зато не следите страсти – како не бисте били неправедни. А ако будете криво сведочили или сведочење избегавали – па, Аллах заиста зна оно што радите." (Кур'ан, 4:135).

- Када је неки човек дошао да моли Мухамеда, мир нека је с њим, да се над једном угледном женом не изврши прописана казна јер је нешто украла, Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Тако ми Онога у Чијој је руци моја душа, када би моја ћерка Фатима украла, казнио бих је како је прописано." (Бухари, 4053).
- Када је забрањена камата, Мухамед, мир нека је с њим, почео је с примењивањем тог прописа од најближих људи забранивши своје стрицу Абасу да даље узима камату, рекавши: "Прва камата која ће бити одбачена јесте наша камата: камата Абаса ибн Абдулмуталиба – она је сва одбачена." (Муслим, 1218).

- Мухамед, мир нека је с њим, указао је на то да је помагање немоћнима да дођу до својих права у спору са моћнима, мерило цивилизације и кључ напретка. Рекао је: "Пропао је народ у којем немоћни с тешком муком долазе до својих права." (Ибн Маџе, 2426).

Доброчинство и племенитост

- Неки је човек дошао код Мухамеда, мир нека је с њим, и затражио новац. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Купи шта желиш, а ја ћу отплатити то што будеш дужан." Један од Мухамедових, мир нека је с њим, другова, рече: "Божији Посланиче, Бог те не терети оним што ниси у стању." Мухамеду, мир нека је с њим, није било драго што то чује. Онај човек рече: "Удели и не бој се да ће те Бог осиромашити." Мухамед, мир нека је с њим, осмехнуо се и на његовом се лицу видела радост. (Ел-Ехадисул-Мухтара, 88).
- Мухамеду, мир нека је с њим, донесено је 80.000 дирхема (сребрењака), па их је ставио на простирку и делио све док није све поделио. (Хаким, 5423).

Стрпљивост и благод

- Када се Мухамед, мир нека је с њим, забринут враћао из града Таиф, који је од Меке удаљен око 90 километара, где је отишао да позива људе у ислам, а они га дочекали на најгрубљи начин и протерали из свог града, Бог му је послао анђела који му је рекао: "Реци, ако желиш да уништим Таиф и његове становнике." Но, Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Надам се да ће њихови потомци обожавати само једног Бога, никога Му не сматрајући равним." (Бухари, 3059).
- Још је дивнији његов однос према становницима Меке који су га протерали из његовог родног града, који су га, док је живео у Меки, узнемиравали вербално и физички, који су се на све начине борили против против њега и његових следбеника. Када му је Бог подарио да их победи и освоји Меку, стао је испред њих

и упитао: "Шта мислите шта ћу урадити с вама?" Одговорили су: "Учинићеш добро. Ти си племенити брат, син племенитог брата." Он им рече: "Кажем вам као што је Јусуф" – посланик Јусуф син Јакубов, када је опростио својој браћи што су га бацили у бунар – "рекао својој браћи: 'Данас нећете бити кажњени. Нека вам Бог опрости, Он је најмилостивији међу милостивима.'" Потом је цитирао кур'ански ајет: 'Ја вас сада нећу корити. Аллах ће вам опростити, од милостивих, Он је најмилостивији!' (Кур'ан, 12:92), и рекао им је: 'Идите! Слободни сте!'" (Бејхеки, 18275).

Историјски извори наводе да посланик Мухамед никад у животу није имао нагомиланог иметка.

Скромност према овосветским добрима

- Мухамед, мир нека је с њим, понашао се ускладу са кур'анским ајетом: "И никако не гледај дуго лепоте овога света које Ми као ужитак разним сортама неверника пружамо, да их тиме на искушење ставимо, па награда Господара твога боља је и вечна." (Кур'ан, 20:131)
- Једанпут је код њега дошао његов друг Омер ибн Хатаб и затекао га како лежи на простирци исплетеној од палминог лишћа, без икакве постељине, а на његовом телу уцртани су се трагови неудобне простирке. Омер казује: "Погледао сам по његовој кући и нисам видео да поседује ишта вредно. Окренуо сам се и рекао му: 'Замоли Бога да подари твом умету (заједници) овосветска добра, јер Византинци и Перзијанци живе у изобиљу, а не обожавају Аллаха.'" Мухамед, мир нека је с њим, казао је: "Зар сумњаш, сине Хатабов? Овима су њихова добра дата на овом свету." (Бухари, 2336).

- Такође, Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Шта ће ми овај свет!? Ја сам на овоме свету попут путника који се заустави у хладу дрвета да се одмори, потом настави пут." (Тирмизи, 2377)
- Знано се десити да се по месец или два или три у његовој кући не наложи ватра за прављење хране, и све то време живео би на урмама и води. (Бухари, 2428) Понекад ни урми није имао довољно да би се најео. (Муслим, 2977) Никада три дана узастопно није имао пшенични хлеб све до смрти, већином је јео јечмени хлеб. (Муслим, 2976)

Посланик ислама живот на овом свету упоредио је са хладом у који путник седне да се мало одмори, затим продужи своје путовање остављајући хлад иза себе.

Оданост

- Мухамед, мир нека је с њим, био је одан и испуњавао је дата обећања и уговоре. То је била карактерна црта по којој је био препознатљив. На свако добро узвраћао је још лепше и боље, чак и када га на то нису обавезивали уговори.
- Када је Ираклије, византијски цар, упитао курејшијске невернике, да ли је од оних који изневере обећање и прекрше уговор, одговорили су одрично, па им је казао: "Тако поступају посланици." (Бухари, 7).
- Показао је најузвишенији пример оданости својој супрузи Хатиџи након њене смрти, чувајући њен углед и истичући да је веома цени због свега што је учинила, и помагао је њене рођаке и пријатељице.
- Његова супруга Аиша приповедала је о оданости Мухамеда, мир нека је с њим, према његовој супрузи Хатиџи, која је умрла у првој половини његове посланичке мисије и Аиша је није познавала. Аиша казује: "Веровесник, мир нека је с њим, много је спомињао Хатиџу и знао је, кад закоље овцу, послати нешто меса њеним пријатељицама. А када бих му казала: 'Као да на овоме свету нема жене осим Хатиџе', он би почео говорити о њеним врлинама." (Бухари, 3607)
- Краљ Етиопије Неџаши (Негус), који је примио и заштитио једну групу муслимана од курејшијског злостављања, једанпут му је послао делегацију, па их је Мухамед, мир нека је с њим, одлучио лично служити. Његови

су другови рекли: "Ми ћемо се бринути о њима и служити их уместо тебе", а Мухамед, мир нека је с њим, казао им је: "Они су лепо примили моје другове и желим да им се одужим." (Шуабул-иман, 8704).

Мухамед, мир нека је с њим, био је пример најузвишенијег морала у свим сегментима живота, следећи Божије упуте и поводећи се за пређашњим посланицима.

Џамија посланика Мухамеда, коју је саградио у Медини, како је називају муслимани. Медина је свети град, други по значају, док је први град по значају Мека. Посланик Мухамед преселио се у Медину, саградио у њој своју џамију, умро је и укопан у том граду. Годишње милиони муслимана посете Посланикову џамију.

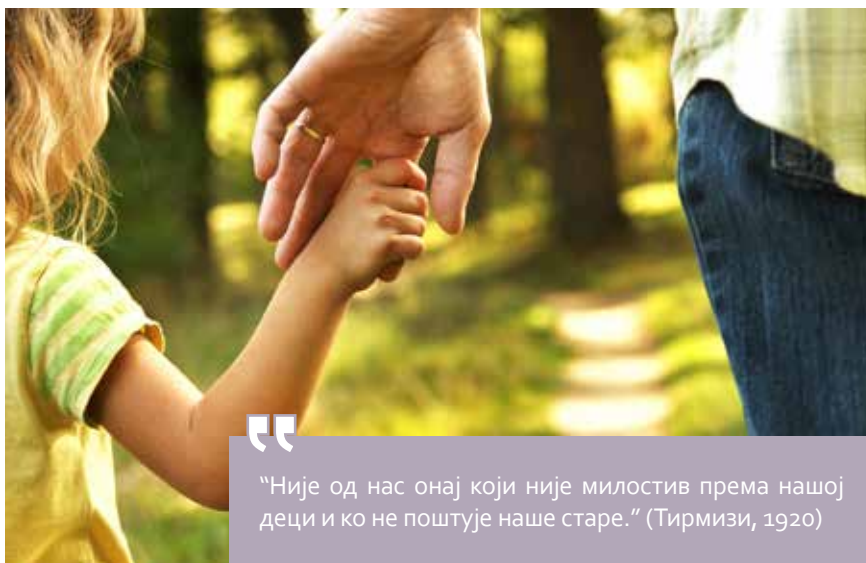
Из ризнице Мухамедове мудрости

Мухамедови

Мухамедови, мир нека је с њим, другови преносили су његове речи и изреке, а муслимански учењаци из каснијих генерација такмичили су се у њиховом памћењу, валоризовању и тумачењу. На тај начин представили су човечанству јединствену научну методiku утврђивања поузданости предаја и тумачења садржаја.

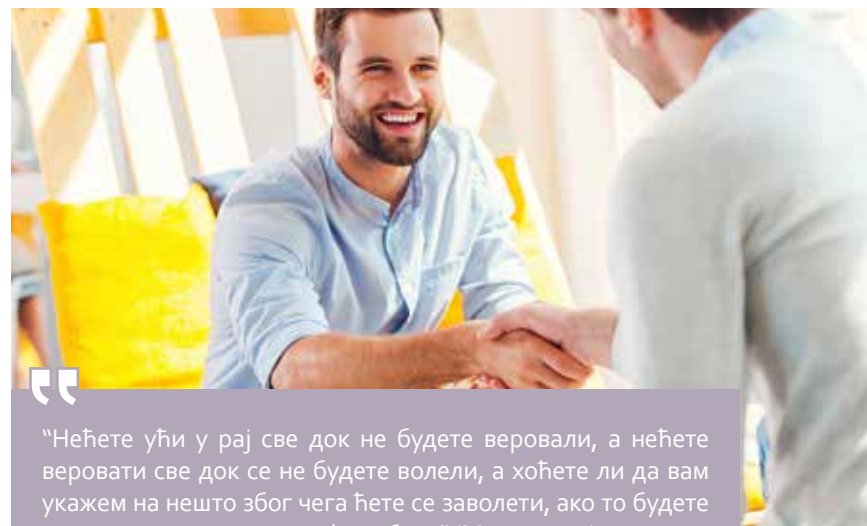
У наставку доносимо примере хадиса (изрека) Мухамеда, мир нека је с њим:

- “Дела се вреднују према намери и сваком човеку припада оно што је наумио.” (Бухари, 1)
- “Истинско доброчинство је имати леп морал, а грех је оно што тишти твоје груди и не желиш да то људи сазнају.” (Муслим, 2553)
- “Бој се Бога где год био; након лошег дела учини добро да би га (тј. лоше дело) избрисао, и према људима се лепо опходи.” (Тирмизи, 1987).
- “Буди скроман према овоме свету, Бог ће те волети, и не тражи од људи, људи ће те волети.” (Ибн Маџе, 4102).
- “Пример мене и посланика који су били пре мене јесте као пример човека који је саградио лепу и украшену кућу, осим што јој недостаје једна цигла, па људи почну обилазити око куће и зачуђено говорити: ‘Зашто овде није ставио циглу?’ – Ја сам та цигла. Ја сам печат посланика.” (Бухари, 3342)
- “Ко отклони од верника једну невољу на овоме свету, Бог ће од њега отклонити једну невољу на судњем дану; ко олакша ономе ко је у тешкоћи, Бог ће му олакшати и на овоме и на будућем свету; ко сачува тајну неког муслимана, Бог ће га сачувати на овоме и на ономе свету; и Бог ће помагати човеку све док он помаже своје брату; а ко крене путем тражења знања, Бог ће му тиме олакшати пут у рај, а кога (од раја) удаљи његово дело, неће га приближити његово порекло.” (Муслим, 2699)
- “Није прави верник онај ко не жели своје брату оно што жели себи.” (Бухари, 13).

“

“Није од нас онај који није милостив према нашој деци и ко не поштује наше старе.” (Тирмизи, 1920)

“

“Нећете ући у рај све док не будете веровали, а нећете веровати све док се не будете волели, а хоћете ли да вам укажем на нешто због чега ћете се завоleti, ако то будете радили: ширите селам међу собом.” (Муслим, 54)

- “Прави муслиман је онај од чије су руке и језика сигурни други муслимани, а прави мухацир (исељеник, избеглица) је онај ко напусти оно што је Бог забранио.” (Бухари, 10)
- “Онај ко учини неправду немуслиману, или га оптерети оним што не може поднети, или насилно узме од њега нешто, ја ћу се на судњем дану парничити против њега.” (Ебу Давуд, 3052)
- “Онима који су милостиви, смиловаће се Милостиви (Бог). Будите милостиви према онима који су на Земљи, биће према вама милостив Онај Који је изнад небеса.” (Ебу Давуд, 4941)
- “Ко вара, није од нас.” (Тирмизи, 1315)
- “Пример верника у међусобној љубави, самилости и саосећању јесте као пример тела – када један орган болује, остали осећају грозницу.” (Муслим, 2586)
- “Сви сте ви чувари и сви сте одговорни за оно што вам је поверено на чување. Владар је чувар свог народа и одговоран је за своје потчињене. Муж је чувар своје породице и одговоран је за њу. Супруга је чувар у кући свога мужа и одговорна је за то. Сви сте ви чувари и сви сте одговорни за оно што вам је поверено на чување!” (Бухари, 4892)
- “Најпотпунијег су веровања они верници који су најлепшег морала и који су најбољи према својим женама.” (Тирмизи, 1162)
- “Најбољи од вас јесу они који су најбољи према својим породицама, а ја сам према својој породици најбољи.” (Тирмизи, 3895)

- “Бог воли благод у свему.” (Бухари, 5678) “Ко нема благодости, нема никаква добра.” (Муслим, 2592)
- “Три су знака лицемера: кад прича – лаже, кад обећа – изневери, кад му се нешто повери – проневери.” (Бухари, 33)
- “Лепота човекове вере – ислама огледа се и у томе да се не бави оним што га се не тиче.” (Тирмизи, 2317)
- “Неки је човек ишао путем. Био је јако жедан, па кад је наишао на бунар, сишао је у њега и напио се воде, потом је изашао и угледао пса како од жеђи лиже влажну прашину. Тада човек рече: ‘Овај је пас веома жедан, као што сам и ја малочас био.’ Потом је сишао и налио воде у своју ципелу и напојио пса, па га је Бог наградио.” Другови Мухамеда, мир нека је с њим, упиташе: “Божији Посланиче, зар ћемо бити награђени и за добротинство према животињама?”, а он им одговори: “За све што има живу јетру, бићете награђени.” (Бухари, 2466).

Како Кур’ан описује Божијег посланика Мухамеда, мир нека је с њим?

Кур’ан нас упознаје са различитим странама Мухамедове, мир нека је с њим, личности, с његовим реакцијама на дешавања око њега, а све то указује на висок морал и карактер којим се одликовао.

- Он је милост свим световима, не само муслиманима. (Кур’ан, 21:107)
- Он је најлепше ћуди. (Кур’ан, 68: 4)
- Жарко је желео да сви људи следе прави пут и било му је жао оних који су одбијали, стога га на више мјеста у Кур’ану Бог напомиње да је његова дужност само да достави и објасни, а Бог упућује кога хоће. (Кур’ан, 11:12; 6:107; 18:110)
- Праштао је грешке људима и налазио им оправдања. (Кур’ан, 9:43)
- Молио је Бога да опрости грехе његовим непријатељима, све док му то Бог није забранио. (Кур’ан, 9:80)
- Жалостио се када би видео вернике у тешком стању и био милостив и благ према верницима. (Кур’ан, 9:128)
- Неки људи су му сметали својим дугим седењем код њега, али се стидео да им то каже и упозори их да треба да оду. (Кур’ан, 33:53)
- Био је једноставан, меког срца, праштао је и благо се опходио према својим друговима, саветовао се са њима и прихватао њихова мишљења, чак и у најтежим ситуацијама, када је доносио изузетно важне одлуке. (Кур’ан, 3:159)

Часни Кур'ан – вечно чудо ислама

Шта је Кур'ан, књига коју често проглашавају најпродаванијом књигом године у свету, и у коју верује преко милијарду и по људи?

Кур'ан, муслиманска света књига, је:

- Божији говор објављен Мухамеду, мир нека је с њим, као светло и упута.
- последња небеска објава.
- сачуван је од искривљења и измена.
- његово учење (читање) и учење напамет богоугодно је дело, као и примена његових упута и закона.

Објава Кур'ана почела је посредством анђела Џибрила/Габријела, након што је Мухамед, мир нека је с њим, напунио четрдесет година. Прво што је објављено јесу Божије речи: "Учи/читај у име Господара свога, Који ствара", потом је настављено постепено објављивање Кур'ана током двадесет три године, често је неки догађај био повод за објаву одређених ајета.

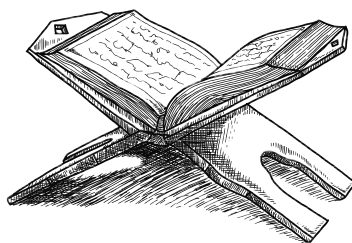
Кур'ан је подељен на 114 поглавља која се на арапском језику називају суре. Теме и стил разликују се у различитим сурама, али све се суре одликују највишим стилом изражавања, елоквентношћу и реториком у арапском језику, а циљ садржаја јесте подстицање људи да обожавају само једног Бога.

У најважније теме о којима говори Кур'ан убрајају се:

1. потврђивање чистог монотеизма и побијање свих облика политеизма;
2. казивања о древним народима и њиховим посланицима;
3. позивање људи да размишљају о космосу, створењима око нас и о бројности благодати које нам је Бог дао;
4. појашњење верских прописа, попут наредби и забрана;
5. појашњење особина верника и упозоравање на негативне особине;
6. есхатолошке теме: о судњем дану, награди и казни на ономе свету;
7. васпитање верника кроз објављивање ајета поводом догађаја везаних за Мухамеда, мир нека је с њим, и његове другове.

Ово су неки примери карактеристика и одлика Кур'ана:

Први ајет (стих) Кур'ана који је објављен гласи: „Учи у име Господара свога, који ствара“, потом је Кур'ан постепено објављиван током двадесет три године, према збивањима.

Наднаравност у погледу заштићености и сачуваности Кур'ана од измена

Бог је Своју последњу објаву назвао Кур'аном, што у арапском значи "оно што се чита и памти", да би назначио како ће та објава бити сачувана читањем и меморисањем садржаја. А у многим ајетима Кур'ан је назвао Китабом, што у арапском језику значи "оно што је записано", да би назначио како ће ова објава бити сачувана и писаним путем. И заиста је кур'ански садржај сачуван на оба ова начина. Чим је нешто било објављено Мухамеду, мир нека је с њим, наређивао је да се то запише и запамти, тако да се не прихвата оно што је запамћено без оног што је записано, и обрнуто, и обоје морају бити идентични.

С друге стране, хришћански теолози јасно поручују како су контрадикторности у Библији сасвим нормална појава, јер су извори њеног садржаја различити. Еванђеља су писана у различитим временским периодима, тако да библијски садржај није тачно онакав као што је Бог казао, него је то интерпретација, али сматрају да је то што садржи довољно да буде упута.

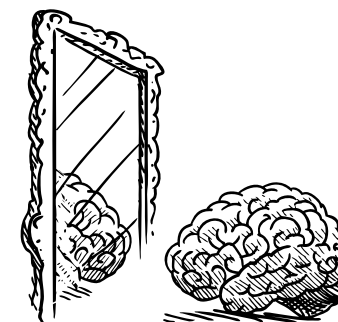
Чињеница, пак, коју нико објективан неће порећи јесте да Кур'ан не садржи никакве контрадикторности. То је зато што је Кур'ан и текстом и значењем од Бога, сачуван је меморисањем и записивањем од времена Мухамеда, мир нека је с њим, и од тада ништа није додано нити одузето од његовог садржаја, а муслимани, без обзира на припадност различитим исламским скупинама и сектама, користе исти Кур'ан, идентичног садржаја.

Кур'ан је тако из генерације у генерацију чуван највећим могућим степеном прецизности у писању и изговору, и ниједно слово није одузето ни додано. Можете купити Кур'ан било где у свету и упоредити га с манускриптима старим преко хиљаду година које чувају музеји, и открићете запањујућу истину – садржај ће бити идентичан; нема промене и разлика упркос времену које је прошло и упркос томе што различити народи који су га користили говоре различитим језицима. Можете послушати дете како учи напамет неку суру из Кур'ана и видећете да је то идентично ономе што су пре више од 1.000 година учили муслимани у Меки. У Кур'ану је речено:

"А зашто они не размисле о Кур'ану? Да је он од неког другог, а не од Аллаха, сигурно би у њему нашли многе противречности." (Кур'ан, 4:82)

"Ми, уистину, Кур'ан објављујемо и заиста ћемо Ми над њим бдети!" (Кур'ан, 15:9)

Наднаравност кур'анског стила

Онај ко чита Кур'ан може се уверити како ова Божија књига оставља дојам као да су њене речи упућене директно читаоцу и да се не задржава само код тога да објасни и изнесе доказ, и, што је још чудније, имате осећај да познаје ваше мисли и усмерава их.

Уметници су у стању да насликају око које одаје дојам да вас прати и гледа где год се налазите, али како једна књига може прозрети у мисли свога читаоца и претпоставити његова питања, па давати на њих одговоре пре него што су постављена, што је осећај који се каткад јавља код оних који читају Кур'ан, упркос разлици у њиховој култури, социјалним околностима и другим разликама.

Кур'ан се одликује тим задивљујућим стилем да детектује људске склоности, продре у његове тајне, да укаже на његове слабости. На први поглед може се чинити да је то оштро, али то је због тога да пробуди, да разбуди срце и упрегне ум, како би добили праве одговоре на темељна питања.

Док читамо Кур'ан и наилазимо на кур'анска казивања о различитим категоријама људи те упознајемо њихова психичка стања и кур'анска откривања њихових размишљања, заблуде једних, избављење и спасавање других, не можемо а да се не зауставимо и не размислимо о себи самима и свом стању.

Како се кур'ански ајети и призори смењују, тако се неприметно приближавају нашем срцу, док Кур'ан не постане огледало наших душа, огледало у којем видимо истину о нама самима, наше недостатке, шансе и могућности. Напоследку, ако заронимо у дубину наших душа, схватамо да нема другог бога осим Аллаха.

Када нас обузму разочарење и очај, читамо у Кур'ану: "Реци: 'О робови Моји који сте се према себи огрешили, не губите наду у Аллахову милост! Аллах ће, сигурно, све грехе опростити; Он, доиста, много прашта и Он је милостив.'" (Кур'ан, 39:53)

Када осетимо збуњеност и унутрашњи сукоб, налазимо смирај у речима Узвишеног Бога: "А када те робови Моји за Мене упитају, Ја сам, сигурно, близу: одазивам се молби молитеља кад Ме замоли. Зато нека они позиву Моме удовоље и нека верују у Мене, да би били на Правоме путу." (Кур'ан, 2:186)

Када осетимо да нам је живот измакао контроли, да више не можемо контролисати шта нам се дешава, налазимо делотворан лек и подршку у речима Узвишеног Бога: "Аллах никога не оптерећује преко могућности његових: у његову је корист добро које учини, а на његову штету зло које уради. Господару наш, не казни нас ако заборавимо или што нехотице учинимо! Господару наш, не товари на нас бреме као што си га товарио на оне пре нас! Господару наш, не стављај нам у дужност оно што не можемо поднети, побриши грехе наше и опрости нам, и смилуј се на нас. Ти си Господар наш па нам помози против народа који не верује!" (Кур'ан, 2:286)

Вил Дјурант (Will Durant), један од најзначајнијих савремених историчара, признаје да на сваког објективног Кур'ан оставља јак дојам (Историја цивилизације, 13/68–69):

"У Кур'ан су поверовали многи научници и мислиоци кроз минуле векове, и у овом веку у којем живимо, као што у њега верује небројено много људи различитих умних и интелектуалних способности. То је зато што се у Кур'ану указује на исправно веровање које је прихватљиво свима..., најједноставније веровање, с најмање мистерије, с вером најмање оптерећеном обредним церемонијама, најдоследније очишћеном од паганизма и клерикализма... Ислам је научио људе да се храбро суочавају с тешкоћама живота, да трпе ограничења, без очајавања... Вера је тако прецизно дефинисана да ниједан прави хришћанин или прави јевреј нема шта приговорити на ово: 'Није честитост у томе да окрећете лица своја према истоку и западу; честити су они који верују у Аллаха и у онај свет, и у мелеке (анђеле), и у књиге, и у веровеснике, и који од иметка, иако им је драг, дају рођацима, и сирочади, и сиромасима, и путницима, и просјацима, и за откуп из ропства, и који молитву обављају и зекат дају, и који обавезу своју, када је преузму, испуњавају, нарочито они који су издржљиви у немаштини, и у болести, и у боју љутом. Они су искрени верници и они се Аллаха боје и ружних поступака клоне.'" (Кур'ан, 2:177)

Вил Дјурант (Will Durant): „У Кур'ан су поверовали многи научници и мислиоци кроз минуле векове, и у овом веку у којем живимо, као што у њега верује небројено много људи различитих умних и интелектуалних способности. То је зато што је дошао са јасним веровањем које је прихватљиво свима, најједноставније веровање, с најмање мистерије..."

An open book, likely the Quran, rests on a simple wooden stand. The stand is placed on a patterned rug in a long, brightly lit hallway of a mosque, with white columns and arches visible in the background. The scene is bathed in warm, golden light, suggesting sunrise or sunset.

Одакле је дошао Кур'ан?

Логично

Логично питање које нам се намеће када говоримо о муслиманској светој књизи Кур'ану и Мухамеду, мир нека је с њим, јесте: „Зашто бисмо прихватили муслиманско тумачење ових питања и зар ми немамо право да постављамо питања о томе?“

Историчари су сагласни у томе да је Кур'ан свету представио човек, Арап, који није знао ни да чита ни да пише, који је рођен у Меки, у шестом веку нове ере, а звао се Мухамед ибн Абдулах, а консензус историчара најбоље је сведочење о томе. У самом Кур'ану читамо јасне поруке да то нису речи Мухамеда, мир нека је с њим, него речи Свевишњег Бога, које су њему објављене, а његова је дужност само да људима достави и објасни без додавања и одузимања садржаја.

Па, да ли је могуће да је то Мухамед, мир нека је с њим, измислио, или научио од неког другог човека и након тога представио људима на свој начин?

Ако је посланик ислама желео да превари људе представљајући Кур'ан као Божије дело, зашто онда сав свој говор није приписао Богу?

То су легитимна питања која се појављују у мислима свакога ко није упућен у садржај Кур'ана, ко га није изучавао, и свакога ко није изучавао животопис Мухамеда, мир нека је с њим.

Историја нас учи да су многи књижевници и мислиоци крали туђа интелектуална дела и постигнућа и приписивали их себи, па се овде поставља питање зашто би неко плодове свог ума и интелектуалног рада приписивао неком другом?

Такође, ако је желео да превари људе да је то Божије дело, зашто онда сав свој говор није приписао Богу?

Да ли је логично да је Мухамед, мир нека је с њим, измислио Кур'ан и приписао га Богу да би уздигао себе и свој углед, па онда у њему написао критике самом себи, јер у Кур'ану на неколико места налазимо да је Мухамед, мир нека је с њим,

прекорен за одређене случајеве и упућен на то како треба поступити да би исправио грешку?

Кур'ан, као што је познато онима који су га прочитали, даје Мухамеду, мир нека је с њим, савете о његовом приватном породичном животу, као што исправља неке његове одлуке, па и приступ позивању људи у ислам.

Пример за то јесте један слепи друг Мухамеда, мир нека је с њим, који је дошао код Мухамеда, мир нека је с њим, док је био заузет објашњавањем ислама једном угледном немуслиману из племенског вођства Курејшија. Слепац, наравно, није знао да је Мухамед, мир нека је с њим, заузет, па га је дозивао да га подучи нечему од ислама. Пошто је то упорно понављао, Мухамед, мир нека је с њим, намрштио се, јер је желео да слепац сачека, потом се окренуо од њега и није му одговорио. Кур'ан је тих неколико тренутака овековечио прецизно описујући тај приказ и објашњавајући како се Мухамед, мир нека је с њим, намрштио на свог слепог друга и како га је оставио без одговора. И то није све! Кур'ан је након изношења овог случаја прекорио Мухамеда, мир нека је с њим, због тог поступка и усмерио

га на исправан поступак. Читава та сура названа је „Абесе“ / „Намрштио се“. Касније, када год би Мухамед, мир нека је с њим, срео тог слепца, дочекивао би га речима: „Добро дошао, ти због којег ме мој Господар укорио“, те би му поставио свој огртач да седне на њега.

У Кур'ану се налазе и други примери прекоравања или усмеравања Мухамеда, мир нека је с њим, на начин који ми не бисмо прихватили да нам то неко каже пред људима. Зар би неко на овакав начин износио своје грешке и бележио их за историју да је желео да се уздигне и постигне славу и углед?

Осим тога, историја бележи да је Мухамед, мир нека је с њим, пролазио периоде у којем је објава изостала, када је живео у неизвесности и ишчекивању, жудећи да му се објави нешто како би се потврдило да говори истину, али је морао чекати.

Пример за то јесте случај када су његови саплеменици из Курејша тражили од неких учених свештеника да им помогну у борби против Мухамеда, мир нека је с њим,

па су им неки од тих свештеника казали да му поставе три питања и да је, ако одговори на њих, истински посланик, а ако не одговори, није. Када су му поставили та питања, Мухамед, мир нека је с њим, хтео је да им упуту изазов те им је рекао: „Сутра ћу вам одговорити.“

Међутим, објава му није дошла ни сутрадан ни следећих неколико дана, па су његови непријатељи почели ликовати што данима није дао одговор, а Мухамед, мир нека је с њим, био је веома забринут због тога. И тек након петнаест дана Бог му је послао објаву у којој се налазио одговор на та питања, уз лекцију Мухамеду, мир нека је с њим, да ни о чему не говори самоуверено да ће то урадити или направити, него да увек напомене да ће то бити „ако Бог да“, дајући му на знање да му је објава одложена управо због тога. (Кур'ан, 18:23–24)

У Кур'ану се налазе бројни примери прекоравања или усмеравања Мухамеда, мир нека је с њим, на начин који многи од нас не би прихватили када би нам то неко указао пред људима.

Вечити приговори и оптужбе

Нарочито је занимљиво што комплетан живот Мухамеда, мир нека је с њим, представља доказ његове искрености.

Јер, како човек који не зна читати и писати, који живи у народу у којем ретки знају читати и писати, који се дружи и сарађује с њима у свему, осим у ономе што је грех, који је заузет стицањем опскрбе за себе и породицу, који је у раној младости био пастир, а када је стасао, унајмљени трговац, који није контактирао са научницима, који је тако живео четрдесет година – како да одједанпут почне своје народу говорити оно на што нису навикли, што није било познато ни њиховим прецима, и да их обавештава о пређашњим народима, о постанку света, о пређашњим посланицима, да им доноси прецизне прописе који се тичу свих сфера живота?

Те чињенице су Мухамедове, мир нека је с њим, непријатеље из његовог народа веома шокирале тако да нису знали како да опишу његов случај и оно што проповеда, односно, нису знали која би потвора најбоље деловала и најефикасније удаљила људе од тога да га слушају.

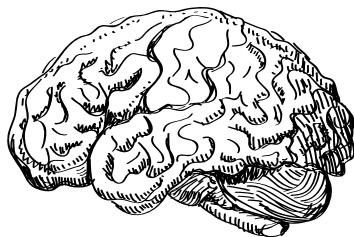
Било је тешко казати људима да је Мухамед, мир нека је с њим, измислио Кур'ан, јер нико би прочитао Кур'ан и размислио о његовом садржају не би им поверовао. Исто тако, нису могли рећи да је то научио од неког филозофа и учитеља, јер је Мухамед, мир нека је с њим, живео међу њима и знали су детаље његовог живота. Зато налазимо

Такав је био случај са свим пређашњим посланицима: када њихови непријатељи нису пронашли ништа на чему би им могли приговорити, оптужили би их да су чаробњаци или лудаци.

велику конфузију у курејшијским оптужбама на рачун Мухамеда, мир нека је с њим: једанпут га оптужују да је измислио Кур'ан, други пут да га је научио од неког учитеља, трећи пут, пак, да он то прича своје снове. Но, када би били изазвани да то докажу, прелазили би на оптужбе да је Мухамед, мир нека је с њим, песник, лудак или можда врач.

Исте те оптужбе упућиване су и другим посланицима. Зар нису Мусау, мир нека је с њим, казали да је чаробњак? Зар нису Исау, мир нека је с њим, казали да је лудак?

Тако је било са свим пређашњим посланицима. Када њихови непријатељи не би нашли доказ против њих, оптуживали би их да су лудаци или чаробњаци и томе слично. То понашање својствено је лажном сведоку, који чим осети да његова лаж није уверљива, мења причу и напада опонента.

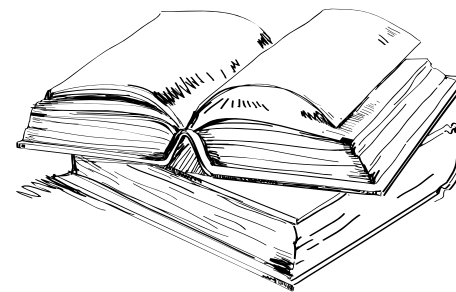
Али, зашто то не бисмо прихватили тек као генијалност човека?

Сви се слажемо да човек поседује интелектуалне способности које му омогућавају да постигне неслућене успехе. Али, зар није природно и да наш ум има границу? Разум нас упућује на то да је нужно постојање Бога, Створитеља, да Божија правда изискује постојање живота после смрти како би свако био награђен и кажњен према ономе што је радио, али, може ли наш ум потврдити детаље тих питања за која не постоје опипљиви докази и чему не можемо сведочити?

Онај ко је читао Кур'ан увидео је како нам ова Божија објава тумачи границе људског веровања и на врло прецизан начин појашњава како је почело стварање и како је завршено, затим нам описује рај и рајске благодати, и ватру (пакао) и паклене казне, те говори о детаљима као што су врата раја и пакла, број анђела чувара пакла, говори детаље о космосу и човеку. Поставља се питање на основу које су логике и ума произашли сви ти детаљи?

Јер, такво нешто не може се знати на основу интелектуалних способности. То или је лаж и претпоставка или истина која се може постићи само примањем знања.

Знамо да је модерна наука потврдила неке кур'анске чињенице, док, с друге стране, није побила и утврдила и доказала да је нетачно било шта од његовог садржаја. Уз то, Кур'ан се у глобалу слаже са оним што о томе говоре пређашње објаве.

Можда су то књиге које је он само кориговао?

Застанемо на тренутак и размислимо постоји ли макар мала могућност да је Мухамед, мир нека је с њим, садржај Кур'ана сачинио преузимајући садржај пређашњих објава и само га мало кориговао.

Ако бисмо занемарили чињеницу да је Мухамед, мир нека је с њим, био човек који није знао читати и писати, који је живео у заједници у којој већином, такође, нико није знао читати и писати, и у којој се људи нису бавили никаквим наукама; ако занемаримо да се Мухамед, мир нека је с њим, није дружио ни с ким од свештеника других религија, осим што је једанпут као дечак накратко боравио у друштву хришћанског испосника заједно са групом својих одраслих рођака; ако бисмо занемарили и чињеницу да су свештеници оног времена крили своје знање и да га нису тако олако препуштали другима, јер је оно било извор лагодног живота;

ако бисмо, дакле, све то занемарили, не можемо занемарити чињеницу да се Кур'ан у много чему разликује од садржаја пређашњих објава који је тренутно доступан. Штавише, садржи исправке неких погрешака које су уврстили

свештеници, допуњава оно што недостаје у неким причама, открива информације које су тајили о вери, објашњава заблуде у веровању и етици, које су свештеници увели у веру и приписали посланицима. Кур'ан обилује таквим примерима, па да ли је, поред свега тога, разумно тврдити да је Кур'ан њихова копија?

Историјска чињеница

Објективан истраживач ће стати и добро размислити... Није ли Мухамед, мир нека је с њим, био Арап?

Зар нам историја не казује да су Арапи тог доба били народ који се није могао похвалити никаквом науком, осим елоквентношћу и речитошћу у арапском језику, и да је њихова преокупација била арапска поезија, ради које су организовали такмичења, а племена су се поносила својим песницима?

Историја арапске књижевности нам, такође, открива да за сваку песму постоји наставак или допуна другог песника у којој се налази исправка, или одговор на исти начин и истим стилом. То је било једино чиме су се истицали и чиме су се могли поносити.

Па, како је могуће да им њихов највећи противник, против којег се даноноћно боре на разне начине и упозоравају на њега, кроз Кур'ан упуту изазов да дођу с нечим сличним, или макар са малим делом, а они уђуте и не одговоре на изазов?

И, како то да се Мухамед, мир нека је с њим, није плашио да ће их овај изазов испровоцирати у ономе у чему су били најјачи и да ће му почети одговарати поезијом појединачно или групно, да би доказали да не говори истину и да је оно с чим је дошао нетачно?

Добро, хајде да претпоставимо да је Мухамед, мир нека је с њим, проценио да његов народ није способан да одговори на његов изазов, али како је могао бити тако уверен да се у каснијим генерацијама неће појавити људи способни да одговоре на тај изазов, макар ујединили своје способности?

То може само човек чије је срце испуњено чврстим и непоколебљивим веровањем у оно о чему им говори.

Курејшије, као ни највећи тадашњи арапски песници, нису се усудили да прихвате изазов и покушају написати нешто слично Кур'ану или једном његовом делу. Тако је остало до данас. Сви они који су то покушали, нису успели и постали су предмет исмевања познавалаца арапске књижевности и поезије.

Сура (поглавље) Ел-Фатиха (Приступ):

Сура Ел-Фатиха је највреднија сура у Кур'ану и муслимани је свакодневно уче у својим намазима (молитвама). Следи сажетак њеног значења:

	Сажетак значења суре Ел-Фатиха
"У име Аллаха, Милостивог, Самилосног!"	То значи: започињем у име Аллаха из поштовања према Њему, чија милост обухвата све.
"Хвала Аллаху, Господару светова"	Ово је изрицање похвале Аллаху у свим Његовим својствима и делима, захвала за Његове благодати, видљиве и невидљиве, уз исказивање љубави и поштовања Њему, јер је Он Створитељ, Владар и Онај који управља свим световима.
"Милостивом, Самилосном"	Све врсте милости припадају Њему и Његова су својства. Он је Онај који поседује општу милост која обухвата све што постоји, као и посебну милост за Своје робове вернике.
"Владару Судњег дана"	Владар Судњег дана јесте Онај који влада и управља дешавањима Судњег дана.
"Само Тебе обожавамо и само од Тебе помоћ тражимо"	Наш Господару, само Тебе, Јединог, обожавамо и ни у једном ибадету (обреду) не приписујемо Ти судруга. И само од Тебе тражимо помоћ у свим нашим потребама, јер све је у Твојој моћи, а нико други не поседује ни колико зрно горушице.
"Упути нас на прави пут"	Аллаху, упуту нас, и укажи нам, и надахни нас да следимо прави пут и учврсти нас на том путу!
"На пут оних којима си Своју благодат даровао"	На пут оних којима си даровао благодат упуте и устрајности, а то су у првом реду веровјесници и њихови добри следбеници који су спознали истину и чврсто је следили.
"А не на пут оних на које си се расрдио нити на пут оних који су залутали"	Удаљи нас од пута оних на које си се расрдио и којима ниси задовољан, јер су спознали истину, али су одбили да је следе; и удаљи нас од пута оних који су залутали јер због свог немара нису спознали истину.
"Амин"	Аллаху наш, услишај!

Свако има право да донесе властити суд о Кур'ану

Ипак, након свега, кажемо: свако има право да донесе властити суд о Кур'ану и да се одреди према њему сходно свом личном искуству његовог читања и проучавања. Једино што можемо јесте упутити савет да се изабере квалитетан превод Кур'ана, уколико постоји могућност избора или се не чита на арапском језику.

У Кур'ану се спомиње да је највећи доказ истинитости Мухамедовог, мир нека је с њим, посланства осећај који се јавља у нашим срцима након читања и размишљања о порукама Кур'ана: "А зар им није доста то што Ми теби објављујемо Књигу која им се казује; у њој је, доиста, благодат и поука народу који верује." (Кур'ан, 29:51)

Кур'ан, стога, свим људима упућује позив да читају Кур'ан и размишљају о његовим порукама, указујући на то да се од размишљања о њему окрећу само они на чијим су срцима и умовима "катанци". (Кур'ан, 47:24)

Концепт обрета у исламу

Да ли је Богу потребно да Га обожавамо?

Узвишеном Богу није потребно наше обожавање ни наши обреди. Спас душе, према исламском концепту, не постиже се самим тим што сте формално извршили обред и испунили материјалне обавезе, него умногоме зависи од искрености у томе што радимо и нашег веровања, које треба да се манифестује у нашем душевном стању, понашању, доприносу људској заједници и томе слично.

Да ли је Богу потребно да Га обожавамо?

Узвишеном Богу није потребно наше обожаване ни наши обреди. Спас душе, према исламском концепту, не постиже се самим тим што сте формално извршили обреде и испунили материјалне обавезе, него умногоме зависи од искренности у томе што радимо и нашег веровања, које треба да се манифестује у нашем душевном стању, понашању, доприносу људској заједници и томе слично.

Узвишени Бог у Кур'ану каже: "Џине и људе створио сам само зато да Ми се клањају, Ја не тражим од њих опскрбу нити желим да Ме хране, опскрбу даје једино Аллах, Моћни и Јаки!" (Кур'ан, 51:56–58)

Када су неки људи проблематизовали питање одређивања правца у којем ће се окретати у молитви – јер је обавеза муслиманима да се у молитви окрећу према Меки – кур'ански одговор био је да се суштина вере не огледа у томе да се окрећу у овом или оном правцу, него је суштина

вере бити искрен, искрено веровати и чинити добра дела и помагати људима:

"Није честитост у томе да окрећете лица своја према истоку и западу; честити су они који верују у Аллаха и у онај свет, и у мелеке, и у књиге, и у веровеснике, и који од иметка, иако им је драг, дају рођацима, и сирочади, и сиромасима, и путницима, и просјацима, и за откуп из ропства, и који молитву обављају и зекат дају, и који обавезу своју, када је преузму, испуњавају, нарочито они који су издржљиви у неимаштини, и у болести, и у боју љутом. Они су искрени верници, и они се Аллаха боје и ружних поступака клоне." (Кур'ан, 2:177)

Кур'ан нам јасно даје до знања да онај који извршава обреде чини добро за себе и свој спас, а онај који не верује једини је губитник, јер Богу нити требају наши обреди нити Му штети ако Га не обожавамо: "А онај ко се бори (труди) – бори (труди) се само за себе, јер Аллах сигурно може без свих светова бити." (Кур'ан, 29:36)

Када су неки људи проблематизовали питање одређивања правца у којем ће се окретати у молитви – јер је обавеза муслиманима да се у молитви окрећу према Меки – кур'ански одговор био је да суштина вере није у томе да се окрећу у овом или оном правцу, него да је суштина вере бити искрен, искрено веровати и чинити добра дела и помагати људима.

Темељи ислама

Темељима или стубовима ислама називамо најважније дужности, а оне су:

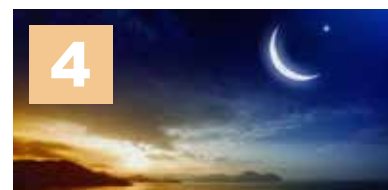
очитовање искреног веровања у јединог Бога и у Његовог посланика Мухамеда, што се постиже изговарањем речи: "Сведочим да нема другог бога осим Аллаха и да је Мухамед Његов роб и посланик." (видети стр. 30)

обављање намаза (видети стр. 98)

давање зеката (видети стр. 102)

пост месеца рамазана (видети стр. 104)

обавити хаџ једанпут, ко има материјалну и физичку могућност (видети стр. 106)

Зашто смо искушани и обавезани разним прописима?

Непрестано се понављају иста питања, само другачије формулисана. На пример, неко ће рећи: “Како то да нам је Бог дао жељу и потребу за храном, а онда нам наредио да постимо?”, или: “Како то да нам је дао лепоту и страсти, а онда наредио да не гледамо и да будемо чедни?”, или: “Зашто нам је дао снагу, а забранио да тлачимо слабије?”

Са исламског становишта ствар је кристално јасна: Бог нам је дао те особине да бисмо их контролисали, а не да оне нас контролишу. Бог је створио коње да бисмо их јахали, иако су они јачи од нас, али смо их укротили и припитомили. Наша тела и наше страсти су наш “коњ” којег морамо припитомити и укротити, да бисмо га користили на исправан начин, да бисмо ми управљали њиме, а не он нама.

Одатле се величина човека огледа у његовој способности да контролише своје прохтеве и управља њима усмеравајући своју енергију у оно што је корисно. То је одлика којом је Бог обдарио човека, и за то смо створени,

као што је казано у Кур’ану: “Ми човека од смесе семена стварамо да бисмо га на искушење ставили и чинимо да он чује и види; Ми му на прави пут указујемо, а његово је да ли ће захвалан или незахвалан бити.” (Кур’ан, 76:2–3)

Искушења и невоље које нас задесе само су нам додатни испит на којем треба да побољшамо своје духовно и морално стање, да бисмо се вратили циљу и разлогу нашег постојања на овом свету. У том смислу Узвишени Бог вели: “Ми ћемо вас доводити у искушење страхом и гладовањем и тиме што ћете губити имања, животе и љетине. А ти обрадуј издржљиве, оне који, када их каква невоља задеси, само кажу: “Ми смо Аллахови и ми ћемо се Њему вратити!” (Кур’ан, 2:155–156)

Овај живот дат нам је да се трудимо постићи што више духовне и моралне степене. Бог нам непрестано даје прилику да се поправимо и кренемо правим путем, али нас не присиљава на то, него нам оставља отворене могућности и избор. Он тражи од нас да делујемо конструктивно, да користимо људској заједници, усмерава нас на то да извучемо поуку из властитих грешака, да се окористимо искуством, како бисмо изразили кајање и покајали Му се сваки пут када погрешимо. Пlemenити посланик Мухамед казао је: “Када не бисте грешили, Бог би уместо вас довео друге људе који би грешили и кајали Му се, да би им Он опраштао.” (Муслим, 2749)

“

Величина човека огледа се у његовој способности да контролише своје прохтеве и управља њима усмеравајући своју енергију у оно што је корисно.

Намаз

Можда си један од оних који је на телевизији или уживо видео тај чудни приказ: једног или више муслимана, како окренути у одређеном правцу обављају намаз, не марећи за оно што се дешава око њих, па си се запитао о чему се ту ради.

Шта је то намаз?

Намаз је молитва која у исламу заузима изузетно велики значај. То је најважнији начин приближавања Богу, као што је речено у Кур'ану: "...молитву обављај и настој да се Господару своме приближиш." (Кур'ан, 96:19)

Обављање намаза други је стуб вере, одмах након очитовања припадности исламу.

Племенити Посланик рекао је: "Ислам је изграђен на петоро: сведочењу да нема другог бога осим Аллаха и да је Мухамед Аллахов посланик, обављању намаза..." (Бухари, 8)

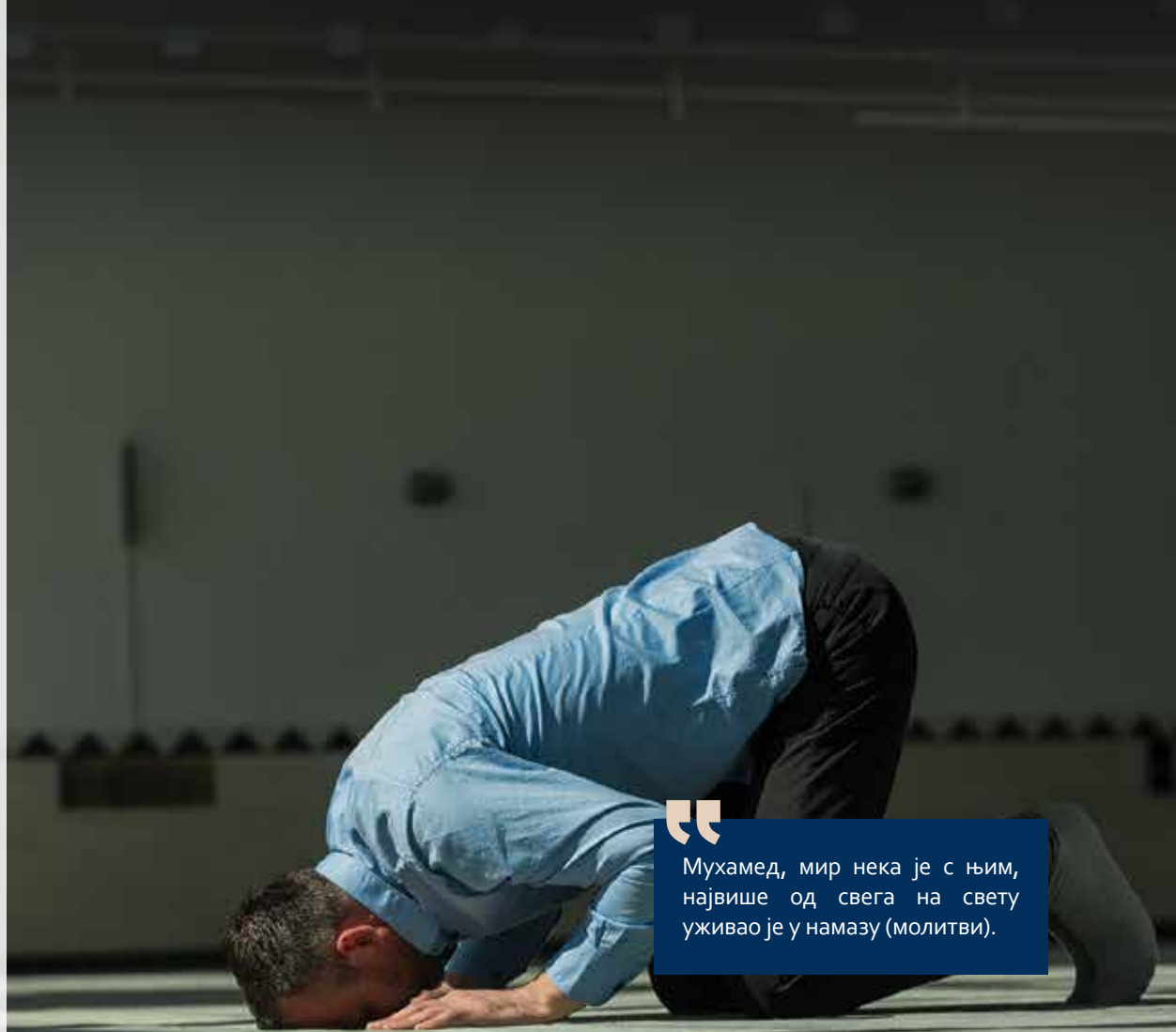
Човек ће за обављање намаза бити награђен сходно томе колико се трудио да ментално и духовно буде присутан у намазу, на начин да усредсреди своје мисли и преда се молитвама Богу искрено и понизно, осећајући Његово присуство, тако да постигне унутрашњи смирај. Из тог разлога Мухамед, мир нека је с њим, од свега на свету највише је уживао у намазу.

Кур'ан нас усмерава да обављамо намаз не само формално извршавајући прописане радње и покрете него с потпуном посвећеношћу срца, ума и душе.

Уколико на овакав начин приступимо намазу, то ће нам бити велики покретач за чињење добра и удаљавање од греха и злочина. А величање и слављење Бога најбоље је што човек може урадити.

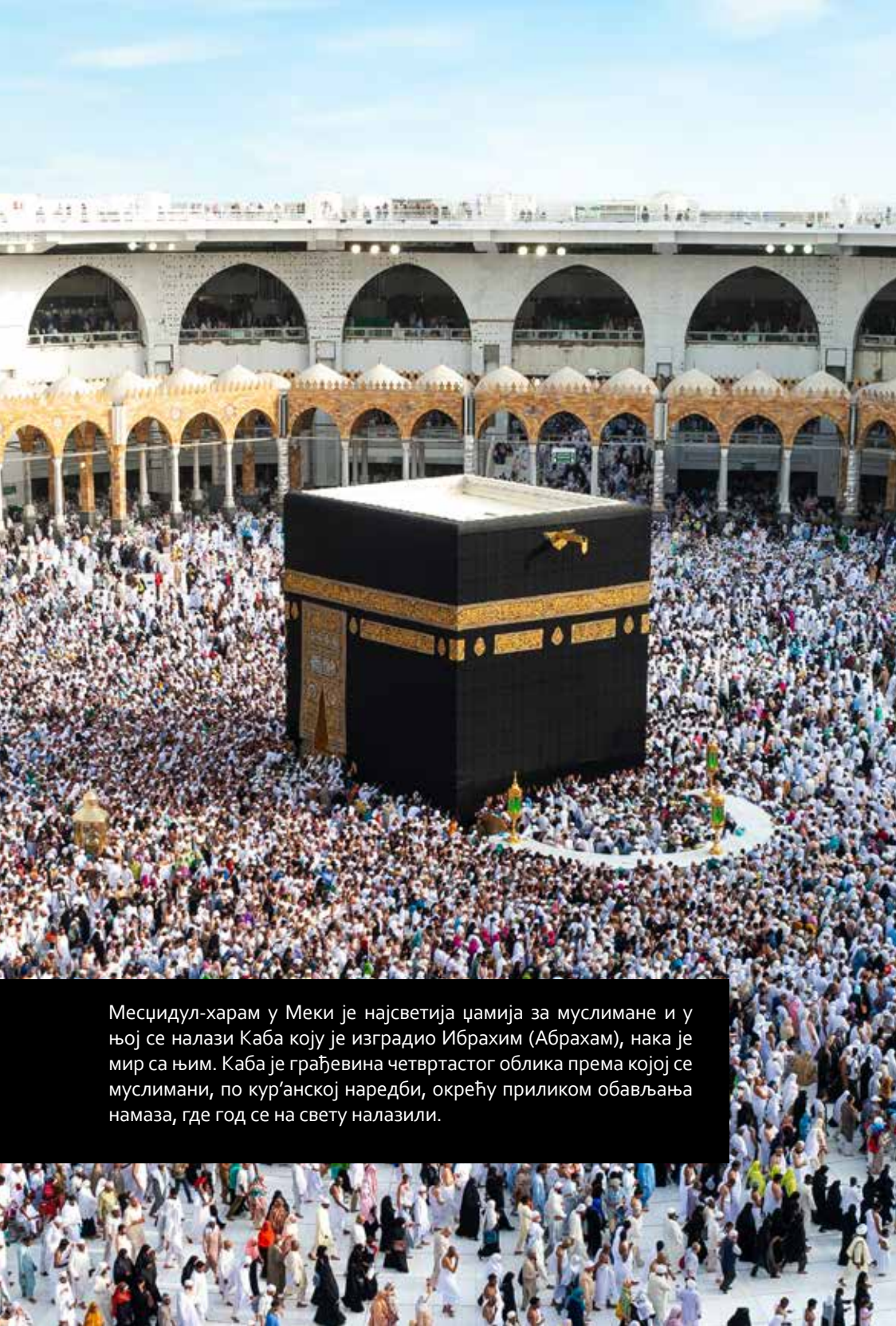
Узвишени Бог каже: "Казуј Књигу која ти се објављује и обављај молитву, молитва, заиста, одвраћа од разврата и од свега што је ружно; обављање молитве је највећа послушност! А Аллах зна шта радите." (Кур'ан, 29:45)

Онај ко мисли да је намаз тек интересантна вежба тела којој претходи умивање, очито је пропустио приметити да су сви покрети у намазу уствари молитва која се састоји од физичких покрета и молитве речима. Када муслиман ступа у намаз, подиже руке наспрам ушију и изговара "Аллаху екбер! – Аллах је највећи!", затим стојећи изговара молитве и кур'анске речи, а онда се скрушено прегИБа стављајући дланове на кољена и изговара "Субхāне Раббџел-Азим! – Слављен је мој Величанствени Господар!", потом се накратко исправља уз изговарање прописане молитве, а она пада ничице и, спутивши лице на тло, изговара "Субхāне Раббџел-Алā! – Слављен је мој Узвишени Господар!" Тако и уз остале покрете. Дакле, намаз није само пуко померање тела, него веома вредна молитва која човека приближава Господару, Који га је створио и од Којег зависи његова срећа.

”

Мухамед, мир нека је с њим, највише од свега на свету уживао је у намазу (молитви).

Месцидул-харам у Меки је најсветија џамија за муслимане и у њој се налази Каба коју је изградио Ибрахим (Абрахам), нака је мир са њим. Каба је грађевина четвртастог облика према којој се муслимани, по кур'анској наредби, окрећу приликом обављања намаза, где год се на свету налазили.

Бог је муслиманима наредио да пет пута дневно обављају намаз. Намази су распоређени у одређеном времену током дана и ноћи, а могу се обављати на било којем чистом месту, иако је скупно обављање намаза у џамијама посебно вредно, те стога ислам подстиче да се намаз обавља у џамијама јер је то начин да се муслимани чвршће међусобно повежу и зближе, како би једни другима били помоћ и подршка и у вери и у овосветским стварима.

Поред тога, ислам подстиче на обављање других намаза који нису обавезни, него добровољни и муслиман их обавља у оноликој мери колико је духовно надахнут.

Када муслимани обављају намаз, морају бити окренути у правцу Кабе, а то је четвороугла грађевина коју је у Меки саградио посланик Ибрахим, мир нека је с њим, и која је била место ходочашћа бројних посланика. Муслимани су свесни да је то грађевина од камена и да она не може ни прискрбити корист ни наштетити, али испуњавају Божију наредбу да се у намазу окрећу према њој, и на тај начин сви муслимани света окрећу се ка истом месту.

Езан

Речи којима се оглашава почетак времена за намаз и којима се верници позивају на молитву у џамији називају се „езан“.

Езан се, такође, сматра врстом величања Бога и он је припрема муслимана за намаз. Речи езана су следеће:

- 1- Аллаху екбер (четири пута)
- 2- Ешхеду ен ла илахе иллаллах (два пута),
- 3- Ешхеду енне Мухаммеден ресулуллах (два пута),
- 4- Хајја алес-салах (два пута),
- 5- Хајја алел-феллах (два пута),
- 6- Аллаху екбер (два пута),
- 7- Ла илахе иллаллах (једанпут).

Зекат

Свима нам је јасно да се мора смањити јаз између баснословно богатих и изузетно сиромашних, јер, што је јаз између богатих и сиромашних у једном друштву већи, то је друштво изложеније пропасти и декаденцији, раширености злочина и разврата. Различити економски системи понудили су различита решења, идеје и законе за решење тог проблема. Али, како се ислам односи према том питању?

Бог је богате муслимане обавезао да сваке године издвајају 2,5% од иметка који превазилази њихове личне потребе, да би се тај иметак искористио за помагање сиромашних, презадужених и других категорија које су назначене. Тај постотак који издвајају назива се зекат и он је трећи стуб ислама.

Међутим, ислам зекат не перципира као милосрђе и самилост богаташа према сиромашном, него

као легитимно право сиромашног у иметку богатог, стога се ово његово право узима од богатих и даје му се тако да он нема потребу да га потражује или да моли да му се да. На овај начин чува се достојанство сиромашних.

Ово је незнатан део који су богаташи дужни издвојити, а удељивање милостиње, мимо зеката, представља поље за натицање. Ислам нас учи да удељивањем милостиње на овом свету штитимо своје здравље, иметак, стичемо срећу и задовољство у животу, а на ономе свету рајске благодати.

Они који удељују свој иметак да би стекли Божије задовољство, у Кур'ану су упоређени са зрном пшенице које се посеје, па израсте седам класова, а у сваком класу стотину зрна, тако да од једног зрна настане седам стотина зрна, а Бог још увећава сходно томе колико је човек био искрен у свом делу: "Они који имања своја троше

на Аллаховом путу личе на онога који посеје зрно из којег никне седам класова и у сваком класу по стотину зрна. А Аллах ће ономе коме хоће дати и више; Аллах је неизмерно добар и све зна." (Кур'ан, 2:261)

Кур'ан нас обавештава да удељивањем иметка потребнима чистимо свој иметак. Зато Узвишени Бог у Кур'ану каже Своме посланику Мухамеду, мир нека је с њим: „Узми од добара њихових зекат, да их њиме очистиш и благословљеним их учиниш, и помоли се за њих, молитва твоја ће их, сигурно, смирити. А Аллах све чује и све зна." (Кур'ан, 9:103)

Кур'ан нас, такође, обавештава да је велики губитник онај ко шкртари и не удељује онима којима је потребно, јер шкртарећи у удељивању иметка другима, он ускраћује себи срећу на овом и будућем свету.

Узвишени Бог каже: "Ви се, ето, позивате да трошите на Аллаховом путу, али, неки од вас су шкрти – а ко шкртари, на своју штету шкртари, јер Аллах је богат, а ви сте сиромашни. А ако главе окренете, Он ће вас другим

народом заменити, који онда као што сте ви неће бити." (Кур'ан, 47:38)

Применом зеката, овог величанственог стуба исламске вере, остварује се социјална сигурност свих грађана и релативни баланс између различитих слојева друштва. Издвајањем зеката и давањем онима којима припада спречава се то да се иметак гомила у власништву мање групе људи, тако да нема монопола. Колико је зекат користан у осигуравању економске сигурности и стабилности друштва, сведоче историјски подаци да се у неколико временских раздобља дешавало да је сиромаштво потпуно искорењено међу муслиманима и да није било сиромашног да му се удели зекат.

Исто тако, зекат помаже у учвршћивању друштвених веза и међусобне љубави и поштовања, јер је људској души урођено да воли онога који је помаже. На тај начин муслимани живе у међусобној љубави и заједници чији су чланови чврсто повезани, чиме се увелико смањују крађе, пљачке и проневере.

Ислам зекат не перципира као милосрђе и самилост богаташа према сиромашном, него као легитимно право сиромашног у иметку богатог, стога се ово његово право узима од богатих и даје му се тако да он нема потребу да га потражује или да моли да му се да.

Они који удељују свој иметак да би стекли Божије задовољство, у Кур'ану су упоређени са зрном пшенице које се посеје, па израсте седам класова, а у сваком класу стотину зрна, тако да од једног зрна настане седам стотина зрна.

Пост

Сви се дивимо људима који су у стању да се контролишу и одрекну конзумирања хране или неке врсте хране ради здравља, смањења телесне тежине или придржавајући се лечничких упута. Сматрамо да је то успех јер је дотична особа показала да има снажну вољу која јој омогућава да обузда своје нагоне како би постигла жељени циљ.

Муслимани, када посте рамазан, чине више од тога, јер је то не само обуздавање телесних нагона него и духовна вежба и извршавање наредби Онога Који је најмудрији.

Пост је четврти темељ ислама. Сваки пунолетан муслиман, који је у стању, обавезан је да пости тако што ће се суздржати од конзумирања хране, пића и сполног односа у периоду од појаве зоре до заласка Сунца током месеца рамазана, а то је девети месец у хиџретском календару.

Мухамед, мир нека је с њим, обавестио је да циљ поста није постигао онај чије се духовно и морално стање након поста није поправило.

Кур'ан нас обавештава да је пост био прописан и пређашњим народима, макар у нешто другачијој форми, али циљ је био исти, а то је исказивање обожавања Бога и постизање богобојазности.

Узвишени Бог каже: "О верници! Прописује вам се пост, као што је прописан онима пре вас, да бисте се греха клонили." (Кур'ан, 2:183)

Муслиман који је у стању да свакодневно одређени број сати савладава своје прохтеве који су му дозвољени током периода од једног месеца, показао је чврстину карактера, показао је да је способан да обуздава своје страсти и да се потпуно клони забрањених страсти током целог свог живота. Из тог разлога Мухамед, мир нека је с њим, обавестио је да онај чије се духовно и морално стање након поста није поправило није постигао циљ поста. Племенити Посланик рекао је: "Ко не остави лажни говор и поступање по њему, Богу није потребно да оставља храну и пиће." (Бухари, 1804)

Кур'ан нас обавештава да је пост био прописан и пређашњим народима, макар у нешто другачијој форми, али циљ је био исти, а то је исказивање обожавања Бога и постизање богобојазности.

Глад и жеђ које постач осећа представљају највећи подстицај да помаже сиромашнима и гладнима, онима који нису у стању да себи осигурају храну, јер је бар делимично осетио њихову патњу.

Када ислам прописује муслиманима пост, он их тиме подсећа на глад и потребе сиромашних.

Хаџ

У већини религија верницима је прописано верско путовање на којем извршавају обреде којима величају оно у шта верују. Међутим, најчувеније и највеће путовање те врсте јесте муслиманско путовање на хаџ. Сваке године преко три милиона ходочасника муслимана окупи се на маленом простору ради обављања обреда хаџа на светим местима.

Шта представља хаџ?

Хаџ је четврти стуб ислама и обавезно га је извршити само једном у животу и то само ономе ко има материјалну и физичку могућност за то.

Хаџ је величанствено путовање на којем се бришу класне, друштвене, националне, расне и материјалне разлике. Сви ходочасници су у једнакој одећи исте боје и сви једнако моле свога Господара речима које су изнимно дојмљив приказ суштине односа између човека и његовог Господара: "Леббејкаллахумме леббејк, лебејке ла шерике леке леббејк, иннел-хамде вен-ни'мете леке вел-мулк, ла шерике лек! – Одазивам Ти се, Господару, одазивам Ти се, нема другог бога осим Тебе, одазивам Ти се! Теби припада сва хвала и од Тебе су све благодати, Теби припада сва власт и Теби нико није раван!"

Хаџ је, дакле, духовно путовање на којем муслиман извршава различите обреде који се састоје од изговарања молитви и физичких радњи. Циљ свега тога јесте слављење Бога и повећање богобојазности, показивање понизности и скрушености пред Богом, тражење опроста за грехе. Рекао је Мухамед, мир нека је с њим: "Таваф и са'ј (врста обреда) на хаџу прописани су ради слављења и величања Бога." (Ибн Ебу Шејба, 15334)

Одећа сваког оног који се запутио у Меку да обави хаџ. Након скидања своје уобичајене одеће, облаче се два комада платна чиме се очитује покорност Аллаху и једнакост међу свима који су дошли на хаџ.

Породица у исламу

За

много породице данас важи изрека да је то група самосталних индивидуа које поседују кључеве једног стана.

Многи, нажалост, избегавају обавезе према супружнику и деци, јер их ништа не спречава у томе да упражњавају своје прохтеве и ужитке, занемарујући породичне обавезе.

Овај феномен распрострањен је у нашем времену, али његови корени сежу далеко у људску историју. У суштини, то је један врло себичан поглед на личне интересе без обраћања пажње на последице које то може имати на појединца и заједницу.

Стога ислам велику пажњу посвећује питању породице, њеној организацији, правима и обавезама њених чланова, јер су породица и дом центар друштвене свести, васпитања и препорода. Здрава породица која испуњава свој задатак, због кога је човек створен, значи здраво друштво.

Бројни прописи који уређују породична питања указују на то колики она значај има у исламу. Неки од тих прописа јесу:

Ислам је прописао брак ради заснивања породице

- Склапање брака и заснивање породице у исламу се третира као слеђење праксе Посланика, а тиме и вредним богоугодним делом. Тројица другова Мухамеда, мир нека је с њим, хтели су се посветити Богу заветујући се да се неће женити и да ће непрестано клањати и постити, на што им је Мухамед, мир нека је с њим, казао: "Али ја неким данима постим, а неким не, и клањам одређено време, а одређено време посвећен сам другим стварима, и ступам у брак. Па, ко одступи од моје праксе, не припада мени." (Бухари, 4776)
- Када Бог казује о благодатима које је подарио Адемовој деци, међу првим благодатима

спомиње да је супружницима дао смирај, љубав, самилост и међусобну пажњу кроз брак. У Кур'ану је речено: "И један од доказа Његових је то што за вас, од врсте ваше, ствара жене да се уз њих смирите, и што између вас успоставља љубав и самилост; то су, заиста, поуке за људе који размишљају." (Кур'ан, 30:21).

- Наредио је да се олакша ступање у брак и обећао помагати оне који ступе у брак. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Бог се обавезао да ће помоћи тројици", споменувши да је један од њих "онај који жели да се ожени да би сачувао своју чедност". (Тирмизи, 1655)

- Младићима који су довољно снажни и способни да привређују ислам наређује да се жене, јер ће на тај начин постићи смирај и стабилност у животу, упражњавајући своје страсти на легитиман начин.

”

Када Бог казује о благодатима које је подарио Адемовој (Адамовој) деци, међу првим благодатима спомиње да је супружницима дао смирај, љубав, самилост и међусобну пажњу кроз брак.

2

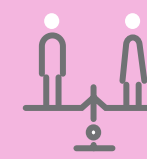
Ислам је сваком појединцу у породици дао пуно право, свеједно био мушко или женско

Одгајање деце велика је обавеза оца и мајке. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Сви сте ви чувари и сви сте одговорни за оно што вам је поверено на чување. Владар је чувар и одговоран је за своје потчињене. Муж је чувар своје породице и одговоран је за њу. Супруга је чувар у кући свога мужа и одговорна је за то. Слуга је чувар иметка свога господара и одговоран је за њега. Сви сте ви чувари и сви сте одговорни за оно што вам је поверено на чување!" (Бухари, 853)

Ислам је забранио непоштовање родитеља било делом или речју, па макар то било и изражавање незадовољства најмањом речју.

4

Ислам је наредио праведно поступање према деци

Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Довољно је човеку греха да запостави оне које је дужан издржавати." (Ебу Давуд, 1692)

Посебно скрећући пажњу на бригу о женској деци, рекао је: "Коме буду дате кћери па буде добар према њима, оне ће му бити заштита од ватре (џехенема, пакла)." (Бухари, 5649)

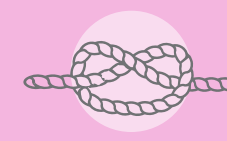
3

Поштовање родитеља, њихово уздржавање и помагање важан је исламски принцип

Без обзира на то колико имате година, дужни сте да поштујете своје родитеље, да им чините добро. Бог нас је на то обавезао упоредо с обавезивањем да само Њега обожавамо, и забранио је да им будемо непослушни. У Кур'ану је речено: "Господар твој заповеда да се само Њему клањате и да родитељима доброчинство чините. Кад једно од њих двоје, или обоје, код тебе старост доживе, не реци им ни: 'Ух!' – и не подвикни на њих, и обраћај им се речима поштовања пуним." (Кур'ан, 17:23)

5

Муслиманима је прописано да одржавају родбинске везе

То значи да је муслиману прописано да одржава родбинске везе на начин да својој родбини с очеве и мајчине стране чини добро, и то је једно од вредних богоугодних дела. С друге стране, ислам упозорава на прекид родбинских веза, на ружан однос према родбини, и појашњава да је то велики грех. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Неће ући у рај онај који прекида родбинске везе." (Муслим, 2556)

Жена у исламу

Површни

Површни поглед на телевизијске рекламе, билборде, насловнице часописа, открива нам колику неправду савремено материјалистичко друштво чини жени. У већини случајева жена се перципира као играчка или роба за распиривање страсти.

Може се казати и да је ово тек нешто суптилније искоришћавање жене у односу на древне људске заједнице у којима је жена имала статус нижег бића и отворено коришћена као роба која се купује и продаје.

Модерна жена, упркос дугој борби за своја права, само је за собом затворила једна врата окрутности, да би ушла на друга иза којих ју је дочекао тек нешто мање деформисан однос.

Пре 1.400 година ислам је донео истинску револуцију у односу према неправди која се чини жени. Ислам је успоставио врло прецизне и детаљне прописе и законе, тако да су њена права осигурана изаштићена, те јој је омогућено да живи достојанствено и на најпотпунији начин извршава свој животни позив.

Једна од најдужих кур'анских сура названа је Ен-Ниса – Жене, јер обилује прописима везаним за жене. У Кур'ану се, такође, налази низ казивања о женама које су имале значајну улогу у друштву, а једна сура носи назив Мерјем, по мајци Исаа, мир нека је с њима.

Ислам је потпуно променио поглед на жену дајући јој статус људског бића, како ју је Бог створио, а не робе, и третирајући је као животну дружицу, а не дружицу за једну ноћ. Ислам је жени дао статус бића уз које се мушкарац употпуњује, јер Бог међу супружницима успоставља смирај, љубав и самилост, насупрот неисламском погледу на жену као предмет пожеде и упражњавања страсти.

Примери прописа који указују на поштовање према жени

- Жена има слободу избора мужа и велику одговорност у одгајању деце. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: "Жена је чувар у кући свога мужа и одговорна је за оно о чему брине." (Бухари, 853)
- Ислам омогућава жени да након склапања брака сачува своју породичну лозу и порекло не замењујући своје презиме мужевљевим.

“

И док неки оптужују ислам како је неправедан према жени и како његови прописи према женама не одговарају савременом добу, дотле налазимо да жене чине 75% конвертита у ислам у најнапреднијим и најразвијенијим државама света, попут Велике Британије, а ислам их посебно привлачи након сазнања о исламским прописима о породици. (The Independent, од 6. 11. 2011.)

- У многим питањима мушкарац и жена имају потпуно једнаке обавезе и права, на пример, у имовинским питањима. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: “Жене су равне мушкарцима.” (Ебу Давуд, 236)
- Мушкарац је дужан да се брине о супрузи и кћерима, и мајци уколико јој је потребна брига, и нема право да им то спочитава.
- Ислам је дао жени право на наследство према праведним мерилима, тако да у неким случајевима добија исто као и мушки наследник, а у неким се случајевима тај однос разликује на начин да она добија више, а у неким случајевима мање, сходно родбинској вези с особом коју наслеђује. Врло је површно фокусирати се на случај када жена наслеђује мање од мушкарца, нарочито не обраћајући пажњу на исламски систем вредности у којем је мушкарац задужен да се брине о

женским особама попут супруге, мајке или кћери. Јер, ислам је један комплетан систем чији су прописи избалансиран.

- Ислам подстиче на бригу о немоћним и slabим женама, макаринебилисњимаусродству, и то је једно од највреднијих добрих дела. Мухамед, мир нека је с њим, рекао је: “Онај који се брине о удовици и сиромашу је попут онога који се бори на Божијем путу, попут онога који непрекидно клања намаз и попут онога који непрестано пости.” (Бухари, 5661)

Ислам је дао жени право на наследство према праведним мерилима, на начин да у неким случајевима добија исто као и мушки наследник, а у неким случајевима тај се однос разликује на начин да она добија више, а у неким случајевима мање, сходно родбинској вези с особом коју наслеђује.

Ислам поклања велику пажњу жени

Када је реч о односу према мајци, племенити посланик Мухамед, на питање ко је најпречи да му се чини добро, каже: “Твоја мајка.” Упитан је: “А затим?”, па је рекао: “Твоја мајка.” Упитан је: “А затим?”, па је опет рекао: “Твоја мајка.” “А затим”, поново је упитан, па је рекао: “Твој отац.” (Бухари, 5626)

У погледу односа према ћеркама, племенити Посланик је рекао: “Ко буде имао три кћери, па буде добар према њима, лепо их хранио и појио и одевао најбоље што може, оне ће му бити заштита од ватре (цехенема, пакла).” (Ибн Маџе, 3669)

Када је реч о односу према супрузи, племенити Посланик је рекао: “Најбољи од вас јесу они који су најбољи према својим супругама, а ја сам најбољи од вас према својим супругама.” (Тирмизи, 3895)

У муслиманском друштву мушкарац и жена међусобно употпуњавају и надопуњују једно друго.

У исламу нема сукоба полова

У исламу нема места за сукоб и анимозитете између мушкарца и жена, нити има места за кампању против жене или за кампању против мушкарца, нити за деградацију.

Како да постоји анимозитет између мушкарца и жене када они употпуњавају једно друго? Жена је, као што каже Мухамед, мир нека је с њим, друга половина мушкарца. У муслиманском друштву мушкарац и жена међусобно употпуњавају и надопуњују једно друго.

Кур’ан тај међусобни однос описује на предиван начин: “Оне су одећа ваша, а ви сте одећа њихова.” (Кур’ан, 2:187)

Оно што се на први поглед чини да је слабост жене, уствари је једна врста снаге коју мушкарац не поседује, али је потребна породици. Исто тако, оно што бисмо помислили да је недостатак код мушкарца, уствари је особина која не одговара да се нађе код жене, али је неопходна у заједници.

Било би неприлично да Бог створи људску врсту од мушкарца и жене, а онда каже да и мушкарац и жена у свему морају бити истоветни.

Неки мушкарци пожелели су да имају права која имају жене, као што су неке жене пожелеле да имају права која имају мушкарци, па је у Кур’ану објављено: “И не пожелите оно чиме је Аллах неке од вас одликовао. Мушкарцима припада награда за оно што они ураде, а женама награда за оно што оне ураде. И Аллага из изобља Његова молите. Аллах, заиста, све добро зна!” (Кур’ан, 4:32)

Свако поседује одређене карактеристике које одговарају његовој улози и задацима, и свако се треба трудити да испуни своје обавезе и стекне Божије задовољство. Исламски прописи нису ни у корист жене ни у корист мушкарца, него у корист човечанства, породице и заједнице.

Мушкарац →

← Жена

“

Већина тих народа, нарочито они који су достигли одређени цивилизацијски напредак, сматрали су да се однос између мушкарца и жене треба регулисати законским прописима, како живот не би био анархичан и како се људски род не би спустио на ниво животиње.

Веза између мушкарца и жене

Немогуће је побројати све законе, ограничења и прописе који се тичу односа између жене и мушкарца кроз историју људског рода, али историја и антропологија кажу нам да су постојала друштва у којима су голотиња и слободни сексуални односи били сасвим прихватљива друштвена норма, као и да су постојала друштва која су жени наметала строга ограничења из бојазни од њене невере. Такође, постојала су друштва у којима су одећу носили само мушкарци, или су покривали само најинтимније делове тела, и тако даље.

Већина тих народа, нарочито они који су достигли одређени цивилизацијски напредак, сматрали су да се однос између мушкарца и жене треба регулисати законским прописима, како живот не би био анархичан и како се људски род не би спустио на ниво животиње.

Природа односа између мушкарца и жене у исламу

Однос између мушкарца и жене у исламу није одраз људског искуства насталог на основу географских и историјских фактора, него је то комплетан систем адекватан за сва времена и места, јер је то прописао Узвишени Бог и томе подучио Свога Посланика.

Природа тог односа разликује се сходно томе какав је статус жене наспрам тог мушкарца.

Према исламским прописима, мушкарац жени може бити:

1. Муж

Нема бољег и потпунијег описа односа између мужа и супруге од кур'анског описа да су они једно другоме одећа. То је предиван начин да се дочара емотивни и телесни однос између супружника: "Оне су одећа ваша, а ви сте одећа њихова." (Кур'ан, 2:187).

2. Махрем

Махрем је особа с којом је жени трајно забрањено ступање у брак, због блиског сродства. У ову категорију убраја се тринаест категорија рођака, као што су: отац, деда, син, брат, стриц, ујак, син брата или сестре, унук и тако даље.

Пред овим рођацима жена није дужна носити хиџаб, али треба водити рачуна о томе да буде пристojно одевена, без претераног разголићавања.

3. Мушкарац који жени није махрем

То је сваки мушкарац с којим јој је дозвољено да ступи у брак.

Ислам је поставио прецизна правила која регулишу однос између жена и мушкараца који нису у блиском сродству, како би сачувао њихову част и затворио врата греха. Заиста Онај Који је створио човека најбоље зна шта је добро за њега, као што се каже у Кур'ану: "А како и не би знао Онај Који ствара, Онај Који све потанко зна, Који је о свему обавештен!" (Кур'ан, 67:14)

Ислам је жени прописао ношење хиџаба пред мушкарцима који јој нису блиски род:

- да би жена на најбољи начин могла обављати своје дужности и позив који има у животу и друштву на пољу науке и рада, чувајући своје достојанство и чедност;
- да би се смањили сексуални подстицаји, чиме се осигурава заштита друштва од порока, с једне стране, и чување властитог достојанства, с друге стране;
- да би се осигурало да мушкарци са женом комуницирају с уважавањем обраћајући пажњу на њено образовање и интелект, уместо да је гледају као предмет пожуде и задовољавања њихових страсти.

Норме које регулишу однос између мушкараца и жена који нису у блиском сродству

1. Обарање погледа

Узвишени Бог наредио нам је да обарамо поглед, што значи да не гледамо у оно што побуђује наше страсти, јер је то начин да сачувамо чедност и морал, као што је гледање у оно што побуђује страсти пут ка греху и разврату. Узвишени Бог каже: "Реци верницима нека оборе погледе своје и нека воде бригу о стидним местима својим; то им је боље, јер Аллах, уистину, зна оно што они раде. А реци верницама нека оборе погледе своје и нека воде бригу о стидним местима својим." (Кур'ан, 24:31–32)

2. Комуникација уз поштовање

Мушкарци и жене комуницирају, тако, уз међусобно поштовање, заштићени од свега што подстиче страсти и пожуду.

3. Хиџаб

Бог је прописао хиџаб жени, не и мушкарцу, јер је жени дао посебан изглед и привлачност, тако да је жена предмет мушке пожуде више него што је мушкарац предмет женске пожуде. Бројни су примери кроз читаву историју који показују да је најчешће жена служила да задовољи страсти мушкарца, а не обрнуто, а то можемо видети и у данашњем друштву праћењем медија.

Хиџаб, према исламским нормама, подразумева да жена покрије цело тело, осим лица и шака, и то пред мушкарцима који јој нису блиски род, као што је Узвишени Бог рекао: "И нека не дозволе да се од украса њихових види ишта осим онога што је ионако спољашње." (Кур'ан, 24:31)

Многи који критикују ислам због хиџаба превиђају да су највеће жене западне цивилизације на сликама приказане са велом на глави, попут Мерјем (Деваци Марије), која се не приказује без мараме, и то веома сличне хиџабу муслиманке.

A close-up photograph of a fresh salad served on a dark, possibly ceramic, plate. The salad is composed of several types of leafy greens, including bright green arugula and some darker, reddish-purple leaves. It is garnished with sliced red tomatoes, thin slices of orange, and a piece of a white mushroom. The background is slightly blurred, showing more of the salad and the wooden surface it sits on.

Исламски прописи о храни и пићу

Обично је прво питање оних који истражују ислам: зашто забрањујете алкохол и свињетину?

Обично је прво питање оних који истражују ислам: зашто забрањујете алкохол и свињетину?

Да бисмо адекватно одговорили на то питање, потребно је дати одређена објашњења, како следи.

Кур'ан муслиманима дозвољава да користе све што је на Земљи за своју добробит. О томе постоји јасан кур'ански текст који каже да је Бог све што постоји на Земљи створио да бисмо се тиме користили у добру (Кур'ан, 2:29),

а у то спадају храна и пиће. У исламу су дозвољене све врсте хране и пића, осим оних које су изричито забрањене, а забрањене су јер су штетне за здравље или помућују свест. Но, тебе свакако занима питање алкохола и свињетине.

Свињетина

У Кур'ану је конзумирање свињетине забрањено изричитим и недвосмисленим текстом, упркос томе што тадашњи Арапи нису познавали свиње. Неки људи данас ће приговорити исламу због забране свињетине, иако је свињетина забрањена и у јудаизму, а не само у исламу, као што је познато. Текстови Старог завета јасно говоре о томе. Међутим, веома је интересантан податак да и одређене хришћанске скупине сматрају да је свињетина забрањена и у Новом завету, али је то искривљено и измењено. (Видети: Еванђеље по Марку 5/11–13, Матеју 67, Луки, 15/11, и Другу Петрову посланицу, 2/22)

Свакако, нема ништа проблематично у томе да нас Бог искуша тиме што нам забрани неке врсте хране и пића, кад нам је дозволио већину, да би искушао наше веровање и покорност, као што је искушао Адема, мир нека је с њим, забранивши му да једе одређени плод у рају.

Свакако, нема ништа проблематично у томе да нас Бог искуша забрањивањем неких врста хране и пића кад нам је дозволио већину, да би искушао наше веровање и покорност, као што је искушао Адема, мир нека је с њим, забранивши му да једе одређени плод у Рају.

Алкохол и алкохолна пића

Један од најважнијих задатака који влада у свим државама јесте борба против болести и епидемија које угрожавају људске животе. У том смислу државе доносе законе и прописе, како би заштитиле здравље својих грађана, а сваки недостатак и пропуст у том домену може имати несагледиве последице за појединца и заједницу.

Можда ће нас све шокирати подаци Светске здравствене организације и студије спроведене

на Универзитету Оксфорд објављене у часопису „Нејчер“ (Nature) 15. марта 2012. године, и извештај Светске здравствене организације од 11. 2. 2011, у којем се наводи да је годишњи број жртава алкохола већи од броја жртава сиде, маларије и туберкулозе заједно, и приближно три пута већи од свих жртава ратова, масовних злочина и тероризма. Следе неки подаци студија и Светске здравствене организације.

Годишње на светском нивоу од последица конзумирања алкохола и зависности од алкохола умре више од 2,5 милиона људи, око **320.000** су млади у доби између 15 и 29 година, што представља 9% укупних случајева смрти у овој категорији на годишњем нивоу.

Неке америчке студије показују да је у САД **700.000** студената годишње изложено нападу својих колега који су под утицајем алкохолних пића.

Извештај из 2001. године показао је да је **80%** дела насиља младих у Естонији повезано с прекомерним конзумирањем алкохола.

Алкохол је повезан са четвртином свих злочина убиства на светском нивоу.

Светска здравствена организација у својим извештајима позива све државе у свету да предузму одлучне законске кораке у сузбијању проблема који настају као последица конзумирања алкохола.

Током једне године само у Великој Британији

- деси се око милион насилних дела повезаних с алкохомом. Сматра се да је око половине укупног броја случајева насиља повезано с алкохомом из перспективе жртава.
- У Великој Британији алкохол је повезан са близу седам милиона интервенција у хитним службама и болницама, што кошта близу 650 милиона британских фунти на годишњем нивоу, а плаћају се из прихода од порезних обвезника.
- Генерално, штета која настаје услед злочина и прекршаја насталих под утицајем алкохола, а коју плаћају порезни обвезници, креће се између 8 и 13 милиона британских фунти годишње.

Како Кур'ан третира алкохол

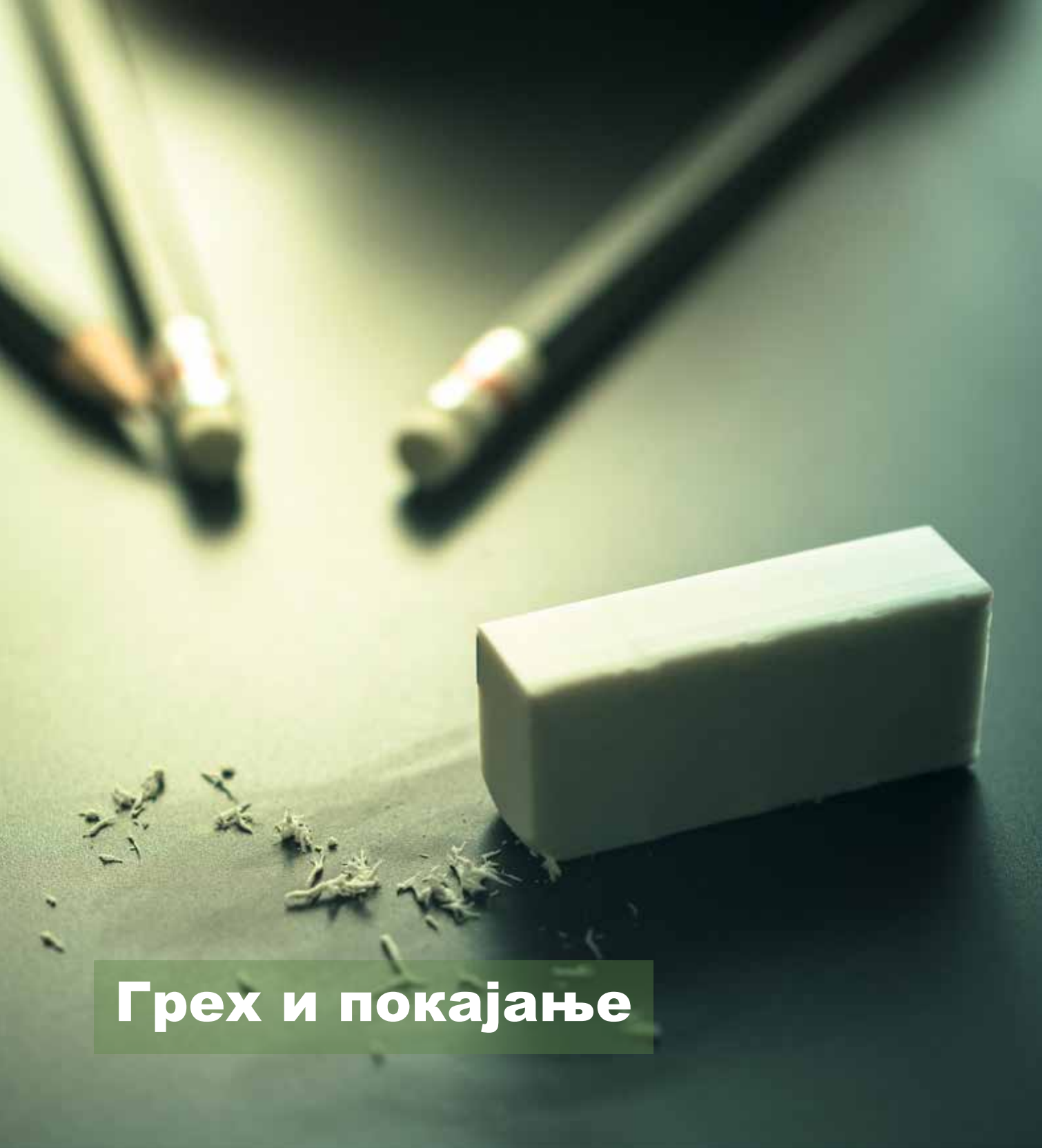

Ислам није чекао на извештаје Светске здравствене организације да би сазнао за штетне последице алкохола за појединца и друштво, јер Онај Који је створио човека најбоље зна шта је корисно за живот човека и функционисање друштва.

Ислам је објављен Арапима међу којима је у то време било изузетно раширено конзумирање алкохолних пића. Разноврсна вина била су им један од најомиљенијих ужитака, поносили су се поседовањем квалитетних вина и трошили огroman иметак на њега.

Кур'ан је овом проблему тадашњег арапског друштва приступио крајње мудро и објективно, указавши на то да постоји одређена корист од алкохолних пића, јер човек који их конзумира може осетити одређену сласт и на тренутак заборавити своје проблеме. Али, дугорочне последице тога су огромне, а лечење психичких, социјалних и здравствених поремећаја које оставља на појединца и друштво готово је немогуће. У Кур'ану се каже: "Питају те о вину и коцки. Реци: 'У њима је велики грех и нека корист, али је грех већи од користи.'" (Кур'ан, 2:219)

Затим је објављена потпуна забрана и алкохол је убројан у сатанска/шејтанска дела из којег настају непријатељства, мржња и одвраћање од бављења важним и узвишеним стварима. Након тог постепеног процеса и објаве коначне забране, у Кур'ану је објављено питање „Хоћете ли престати?“, па су тадашњи муслимани казали: "Престајемо, престајемо!", и пролили су пића која су имали, испуњавајући Божију наредбу.

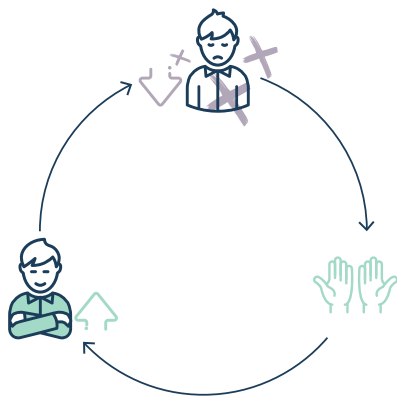
Грех и покајање

Грех

Грех и покајање једно је од најважнијих теолошких питања у бројним религијама. Свака од религија на свој се начин односила према питању погрешке, греха, покајања и искупљења.

Ислам овом питању приступа сходно људској природи у којој је Бог створио човека, усадивши у њега пориве ка добру и злу. Стога ислам не очекује од човека да се понаша попут безгрешног анђела који по природи свога стварања чини само добро. Ислам потврђује да су сви људи подложни грешењу, али и да су одговорни за своје поступке и имају могућност властитог избора. Одатле исламски поглед на питање греха и покајања можемо сажети на следеће:

- Прво што налазимо у Кур'ану јесте врло једноставна и јасна представа о томе да сваки појединац сноси одговорност за грех који почини, а и покајање је у домену његове одговорности. Дакле, не постоји исконски грех који је наметнут човеку пре него што се и родио. Сваки човек рађа се чист од греха и не носи одговорност ни за какав претходни грех. Такође, не постоје људи који имају право да другим људима опраштају грехе. Грех првог човека Адема (Адама), мир нека је с њим, био је његов лични грех, који му је опроштен, јер се врло брзо покајао на једноставан начин. Такође, Адемови потомци који почине грехе сами сnose одговорност за такво поступање. Пут за покајање отворен је и тако
- праведан и јасан да свакоме буди наду и подстиче га да се потруди и устраје у покајању. Човек није одговоран за туђе грехе: "Зар он није обавештен о ономе што се налази у листовима Мусаовим и Ибрахимовим – који је обавезе потпуно испуњавао – да ниједан грешник туђе грехе неће носити, и да је човеково само оно што сам уради, и да ће се труд његов, сигурно, исказати, и да ће према њему у потпуности награђен или кажњен бити." (Кур'ан, 53:36–41).
- Покајање је једно од највеличанственијих добрих дела у исламу. Није потребно да се деси на неком одређеном месту нити да се призна некој особи како би Бог примио покајање. То је између човека и његовог Господара,

Да би покајање било валидно, према исламском учењу, довољно је да човек: прекине с чињењем греха, осети жал што га је чинио и чврсто одлучи да га више никада неће учинити. А уколико је учинио грех којим је некога оштетио, дужан је надокнадити штету.

за Којег се у Кур'ану каже да је милостив и да воли праштати. А када нам Кур'ан набраја особине оних који ће ући у џенет (рај), сазнајемо да су неки од њих чинили грехе, али су се покајали и затражили да им Бог опрости: "И за оне који се, када грех почине или кад се према себи огреше, Аллаха сете и опрост за грехе своје замоле – а ко ће опростити грехе ако не Аллах? – и који свесно у греху не устрају." (Кур'ан, 3:135)

Да би покајање било валидно, према исламском учењу довољно је да човек престане чинити грех, осети жаљење што га је чинио и чврсто одлучи да га више никада неће учинити. А уколико је учинио грех којим је некога оштетио, дужан је надокнадити штету. Уколико би се десило да се након оваквог покајања

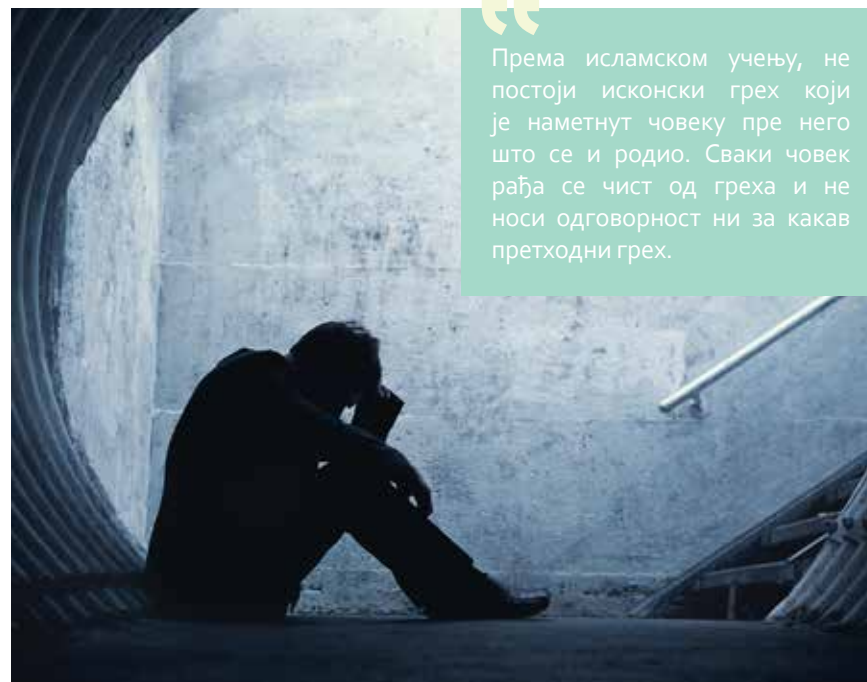
превари и опет почини грех, тиме му претходно покајање не би било поништено, него се то сматра новим грехом и за њега се треба посебно покајати.

На овај начин човек у исламу живи уравнотежено: с једне стране тежећи да се непрестано уздиже духовном лествицом, клонећи се греха, а с друге стране свестан своје људске природе, па када згреши или постане немаран, тргне се и пожужи да се покаје.

Управо у томе је разлика између добрих и честитих и оних који то нису, како нам указује Кур'ан: када добри и честити згреше, брзо се саберу и покају своме Господару, док они који нису добри и честити устрајавају у грешењу не придајући значај својим гресима. (Кур'ан, 7:201–202)

Према исламском учењу, не постоји исконски грех који је наметнут човеку пре него што се и родио. Сваки човек рађа се чист од греха и не носи одговорност ни за какав претходни грех.

Веза између вере и разума

Неки

Неки људи сматрају да се вера и веровање косе с разумом, да су опречни научној методици, јер сматрају да је вера резултат митова и легенди, за разлику од филозофије и науке које нас доводе до систематских спознаја које могу постати апсолутно потврђено знање уколико испуне стандарде научног истраживања и докажу се у пракси. Овакав начин размишљања једним је делом тачан.

Неки људи сматрају да се вера и веровање косе с разумом, да су опречни научној методици, јер сматрају да је вера резултат митова и легенди, за разлику од филозофије и науке које нас доводе до систематских спознаја које могу постати апсолутно потврђено знање уколико испуне стандарде научног истраживања и докажу се у пракси. Овакав начин размишљања једним је делом тачан.

Тачно је да постоје бројне религије које спутавају ум и неретко су му потпуно опречне. То су религије које обилују митовима и веровањима која су потпуно опречна научним спознајама.

Грешка је, међутим, што се таквим начином размишљања пресуђује свим верама, без узимања у обзир огромних разлика међу њима када су у питању темељни извори, методика и докази.

Свако ко је прочитао Кур'ан, темељни извор ислама, зна да је ислам дао разуму тако високо место какво нема ни у једној другој вери. Док читате Кур'ан, није вам потребно да се одликујете посебним запажањем како бисте приметили да подстиче и позива на размишљање. Интересантно је да се чак тридесет пута у Кур'ану људи коре због тога што не користе свој разум, па се каже "е фе ла ја'килун – зашто не размисле".

“

Док читате Кур'ан, није вам потребно да се одликујете посебним запажањем да бисте приметили како подстиче и позива на размишљање.

Кур'ански подстицај људима да користе разум манифестује се кроз различите форме, а неке од њих јесу следеће:

1

Кур'ан се обраћа отвореним умовима, ослобођеним од свих видова охолости, страха и незнања, те указује на нужност веровања у постојање једног Бога кроз бројне разумске и логичке доказе, као што је ајет (стих Кур'ана): "Зар су они без Створитеља створени или су они сами себе створили?! Зар су они небеса и Земљу створили?! Не, него они неће да верују." (Кур'ан, 52:35-36)

2

Расправља о доказима опонената и одбацује тврдње које немају доказа: "Реци: 'Доказ свој дајте, ако истину говорите.'" (Кур'ан, 2:111)

3

Критикује оне који не користе разум и описује их као оне који немају никаквих осетила, јер то што виде и чују не наводи их да донесу исправне закључке, па немају користи од тих осетила: "Зашто они по свету не путују па да срца њихова схвате оно што треба да схвате и да уши њихове чују оно што треба да чују, али, очи нису слепе, већ срца у грудима." (Кур'ан, 22:46)

4

Упозорава на оно што одвраћа од здравог расуђивања о Створитељу. Кур'ан се не задовољава само тиме да подстиче на размишљање и коришћење наших осетила, него нас и упозорава на нездраво размишљање. Јер, човек је по природи склон и добру и злу, па су његови разумски закључци подложни грешкама и девијацијама.

“

Муслимани верују да права вера, која је од Бога, Створитеља, не може садржавати ништа што је опречно здравом разуму, стога нема бојазни од разумског пропитивања ствари.

Препреке на путу исправног разумевања Кур'ана

- Слепо слеђење. То је зато што идеолошко, верско и етичко наслеђе и обичаји средине утичу на начин размишљања и поимања ствари, те имају велики утицај на спремност човека да прихвати истину и одбаци неистину, а чак може довести до потпуног одбацивања разумног размишљања под изговором да следи традицију и веру предака. Кур'ан нас упознаје с неким примерима оних којима је истина предочена, али су одбили да о њој размишљају правдајући се да следе претке и да су самим тиме на исправном путу. Када им се каже да следе оно што је Бог објавио, они одговарају да следе оно на што су навикли и што су заступали њихови преци, па их Кур'ан пита да ли ће их следити и када не користе свој разум и немају знања и нису на исправном путу, само зато што су им преци: "А када им се каже: 'Следите Аллахову Објаву!' – они одговарају: 'Нећемо, следићемо оно на чему смо затекли претке своје.' Зар и онда када им преци нису ништа схватили и када нису на Правоме путу били?!" (Кур'ан, 2:170)
 - Инат и охолост. Може се десити да разум схвати истину, али је одбије прихватити и покорити се, јер жели сачувати своје привилегије, или из зависти, или зато што извор из којег је истина дошла сматра недостојним. Тако нас Бог обавештава у Кур'ану да неки људи одбијају истину иако су свесни да је то истина, али их у њеном прихватању спречавају охолост и неправда према самим себи: "И они их, неправедни и оholи, порекоше, али су у себи веровали да су истинита, па погледај како су скончали смутљивци." (Кур'ан, 27:14)
 - Одавање страстима и ужицима. Понекад разум спозна истину, али нема снаге и храбрости да је следи, јер је огрезао у слеђењу страсти и ужитака. Кур'ан нас обавештава о човеку којем је дато знање и појашњава како је требало да поступа у складу са њим у свом животу, али је он занемарио знање и спознају, и повео се за својим прохтевима и уским интересима. Све то десило се јер се одао страстима у толикој мери да није више био у стању да доноси исправне одлуке. (Кур'ан, 7:175–176)
- Кур'ан стално подстиче човека да у сваком домену користи разум, да размишља, поставља питања о себи, о стварању, о уређености космоса и сл., без унапред донесених закључака.
- Размишљања и питања плаше се само они који су свесни да је вера коју заступају испуњена контрадикторностима. Права вера, која је од Бога, Створитеља, Који је човеку дао разум, не може садржати ништа што је опречно здравом разуму, стога нема бојазни од разумског пропитивања ствари. "Господар ваш је Аллах, Који је небеса и Земљу у шест временских раздобља створио, а онда свемиром загосподарио; Он тамо ноћи прекрива дан, који га у стопу прати, а Сунце и Месец и звезде покоравају се Његовој вољи. Само Он ствара и управља! Узвишен нека је Аллах, Господар светова!" (Кур'ан, 7:54)

Ислам је вера мира

Неки

Неки људи, који су под утицајем медија, запањују се када сазнају да је ислам вера мира и да мир има високо место у исламу. Муслиман свакодневно више пута понавља реч "салам"/"мир"

И осећа њен смисао. Ес-Селам је једно од племенитих Божијих имена, Његов рај назван је Кућом мира, поздрав којим се муслимани међусобно поздрављају јесте селам/мир, своје молитве, такође, муслимани завршавају изговарајући два пута речи које почињу са “мир вама”, штавише, сам назив вере – ислам, долази од корена речи „селам“, што значи мир и смиреност.

Ислам позива на мир и поштовање права и најслабије животиње, и Мухамед, мир нека је с њим, обавестио нас је да је нека жена ушла у ватру (џенехем, пакао) зато што је затворила мачку која је умрла од глади, јер је ова жена није ни хранила, нити ју је пустила да сама себи тражи храну. (Муслим, 2242) С друге стране, проститутка је ушла у рај јер је напојила пса који је скапавао од жеђи. (Бухари, 3280)

Исламски прописи извор су најлепших примера поштивања људских права, суживота различитих верских заједница. Мухамед, мир нека је с њим, запретио је сваком муслиману који чини неправду немуслиманима или им намеће послове за које немају снаге, ако су његови радници, рекавши да ће се на судњем дану због тога парничити

Само мали број људи спреман је да се упусти у истраживање истине далеко од медијске пропаганде и да информације тражи у оригиналним изворима, те да о сваком случају суди објективно и непристрасно.

лично са Мухамедом, мир нека је с њим. (Ебу Давуд, 3052)

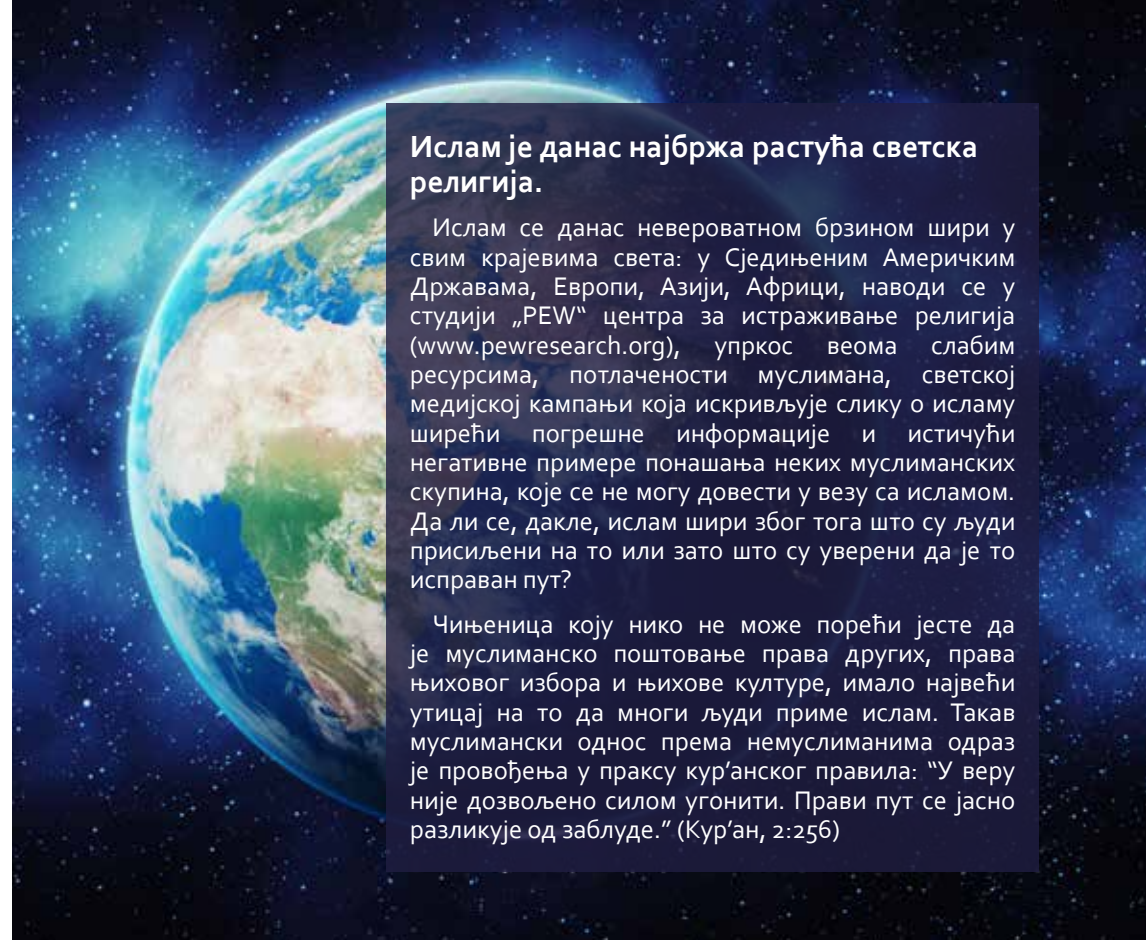
Када ислам позива на мир и промовише мир, то је, без сумње, праведан мир који свакоме штити и гарантује његова права, у којем се неправда исправља, а не неправедан мир који лопову омогућава да задржи оно што је узео, а да власник добије незнатну одштету.

Мухамед, мир нека је с њим, запретио је сваком муслиману који чини неправду немуслиманима или им намеће послове за које немају снаге ако су његови радници, и каже да ће се на Судњем дану због тога парничити лично са Мухамедом, мир нека је с њим.

Медији злоупотребљавају појмове који нису прецизно дефинисани како би промовисали једну одређену перцепцију ислама. Но, свака прича, сваки приказ, има и другу страну, али само је мали број људи спреман да се упусти у истраживање истине далеко од медијске пропаганде, и да информације тражи у оригиналним изворима, те да о сваком случају суди објективно и непристрасно.

Неке чињенице за размишљање

Ислам је данас најбржа растућа светска религија.

Ислам се данас невероватном брзином шири у свим крајевима света: у Сједињеним Америчким Државама, Европи, Азији, Африци, наводи се у студији „PEW“ центра за истраживање религија (www.pewresearch.org), упркос веома slabим ресурсима, потлачености муслимана, светској медијској кампањи која искривљује слику о исламу ширећи погрешне информације и истичући негативне примере понашања неких муслиманских група, које се не могу довести у везу са исламом. Да ли се, дакле, ислам шири због тога што су људи присиљени на то или зато што су уверени да је то исправан пут?

Чињеница коју нико не може порећи јесте да је муслиманско поштовање права других, права њиховог избора и њихове културе, имало највећи утицај на то да многи људи приме ислам. Такав муслимански однос према немуслиманима одраз је провођења у праксу кур’анског правила: “У веру није дозвољено силом угонити. Прави пут се јасно разликује од заблуде.” (Кур’ан, 2:256)

Јесу ли људи присиљавани да прихвате ислам?

Људи од давнина користе силу да би наметнули своје мишљење и утицај и остварили своје интересе. Историја сведочи да је то била пракса припадника различитих вера, секти и идеологија.

Историја сведочи да су хришћански освајачи Новог света чинили стравичне злочине над домаћим становништвом. Шпански свештеник Бартоломе де лас Касас (Bartolome de las Casas), који је сведочио тим злочинима, написао је: “Они на домицилно становништво нису гледали као на људска бића. Штавише, сматрали су их мање вредним од животиња.”

(A Brief Account of the Destruction of the Indies by Bartolome de las Casas; Jan 1, 2009)

Шта су муслимани радили након освајања нових подручја?

Муслимани су осам векова владали Енделусом

Муслимани су владали Енделусом – великим деловима Шпаније и Португала, од 711. до 1492. године, тачно 781 годину. Енделус је у време муслиманског присуства постао центар цивилизације и напретка. Није забележено да је иједан хришћанин био присиљен да прими ислам. Муслимани су им осигурали сва права и многи су били богати трговци и угледни грађани у држави. Муслимани су, такође, исправили неправду којој су константно били изложени јевреји у Енделусу пре доласка муслиманске власти. Бројне странице историје доказују ово о чему говоримо.

Но, када су Изабела и Фернандо победили муслимане, забранили су сваки вид испољавања ислама и увели инквизицијске судове за кажњавање оних који су се тајно придржавали ислама.

Муслимани су прогоњени и протеривани из својих домова. Интересантно је скренути пажњу на то да су, такође, прогоњени и јевреји, па су они заједно са муслиманима из Енделуса уточиште потражили у муслиманским крајевима и међу муслиманима су опет нашли сигурност и достојанствен живот.

Муслимани су освојили Египат пре више од 1.400 година и уважавали су права коптских хришћана.

Муслимани су врло рано освојили Египат. Амр ибн Ас, један од другова Мухамеда, мир нека је с њим, заповедао је операцијама. Том приликом он не само да је сачувао њихове светиње и загарантовао им поштовање верских слобода, него их је спасао и избавио од потлачености и неправде којој су били изложени под византијском влашћу, због одређених теолошких разлика, иако су и једни и други били исте вере. Данас у Египту живи преко пет милиона Копта.

Муслимани су око 1.000 година владали Индијом, а 80% њених становника и даље су немуслимани.

Током скоро миленијумске владавине Индијским потконтинентом муслимани су гарантовали права другим религијама и исправили неправду верским заједницама које су биле потлачене пре доласка муслимана. Историчари се слажу у томе да ислам никоме није наметан силом.

Земља с највећим бројем муслимана није освојена употребом војне силе.

Индонезија је земља у којој живи највећи број муслимана. То је земља са око 250 милиона становника, а 87% су муслимани. Индонезани су ислам примили задивљени моралом муслиманских трговаца током шестог хиџретског века (дванаести век по грегоријанском календару). Муслимани никада нису у ту земљу послали ниједног војника, нити је проливена иједна кап крви, све до доласка португалских колонизатора, потом холандских и енглеских.

Између ислама и стања неких муслимана данас

О “Откуд та застрашујућа контрадикторност?”, упитаће се неки након што упознају исламске прописе који позивају узвишеним моралним начелима, марљивости и изградњи земаљске цивилизације и упореде то са стањем неких данашњих муслимана који су много удаљени од тих начела. Како је могуће да су следбеници правог пута у таквом стању?

“Откуд та застрашујућа контрадикторност?”, упитаће се неки након што упознају исламске прописе који позивају узвишеним моралним начелима, марљивости и изградњи земаљске цивилизације и упореде то са стањем неких данашњих муслимана који су много удаљени од тих начела. Како је могуће да су следбеници правог пута у таквом стању?

Истину за вољу, то је јако збуњујуће и потребно је помно размотрити неколико тачака.

- Постоје они који се приписују исламу или су одрасли у муслиманској културно-верској традицији, али се не придржавају баш много верских прописа и увелико су скренули с исламског пута и исламских учења. Постоје и они који од ислама имају само име.
- Грешке људи не могу се повезивати са верском припадношћу. Тако не можемо, на пример, казати да је за Хитлеров злочиначки режим криво хришћанство, или због тога хришћанство окарактерисати као веру насиља. Такође, не можемо казати да су атеисти аутоматски убице или потенцијалне убице, јер је атеист Јозеф Стаљин убио десетине милиона људи. Све сличне тврдње су необјективне и далеко од истине.
- Исламска цивилизација пружила је дивне примере истинске примене исламских начела у заједници, духа толеранције, научног стваралаштва и напретка. То наслеђе, распрострањено од Индије до

“

Грешке људи не могу се повезивати са верском припадношћу.

Шпаније, утрло је пут развоју данашње цивилизације. Такође, данас постоје позитивни примери међу муслиманским земљама које улажу у развој и напредак. Ту су, наравно, и појединачни примери успеха на различитим научним пољима, који постоје у разним земљама света..

- Упоредимо ислам и примере неких нерепрезентативних муслимана са медицином и лошим лекарима: нико неће одустати од лечења доказаним савременим средствима само зато што постоје лекари који лоше обављају свој посао. Или, упоредимо то са образовањем: нико неће својој деци ускратити образовање само због тога што зна да постоје наставници или образовне институције које су недостојне тог племенитог задатка. Оно, дакле, што је битно јесу чињенице о учењима ислама, а не негативни примери које дају неки муслимани.

Заиста је импресивно да, и поред медијске кампање која се води против ислама, многи људи успевају доћи до истине, и још увек многи немуслиманци широм света примају ислам.

”

Нико неће својој деци ускратити образовање само због тога што зна да постоје наставници или образовне институције које су недостојне тог племенитог задатка.

Поглед из новог угла

Колико си се пута колебао пред мишљу да искористиш прилику и донесеш корисну одлуку, па си се покајао што си одустао?

Највеће благо које човек поседује јесте слобода и способност да без страха доноси одлуке у своју корист.

Ако је постојаност пред тешким ситуацијама и изазовима, и спремност подношења последица – храброст због које човек бива цењен и хваљен, знај да је спремност на доношење корисних одлука и спремност на признавање грешке много већа храброст од тога. Јер, то је храброст пред својим унутрашњим нагонима и обуздавање негативних емоција попут егоизма и таштине.

Онај ко је показао довољно храбрости да о исламу научи из ваљаних исламских извора, нека себи пружи прилику да размисли о ономе што је прочитао и сазнао.

Ако ти се због онога што си научио о исламу, ова вера свидела и желиш да још истражујеш и учиш, настави читати и питати. Али, не би ли већ сада погледао на ислам из једног сасвим другачијег угла?

Радује нас да сте прочитали књигу и надамо се да вас је заинтересовала и побудила ваше интересовање за озбиљна питања. Ваша запажања, била позитивна или негативна, питања или приговоре, примићемо с великом пажњом.

Ако желите сазнати друге информације о исламу,

LAUNCHING
CURiOsITY
JUST SCAN IT.!!

THISISLAM.net

Поделите своје
мишљење са
нама

info@modern-guide.com

- Зар не би желео да имаш што јаснију слику о вери о којој се данас највише расправља у медијима?
- Зар једна од највећих и најбрже растућих светских религија не заслужује да одвојиш део свог времена да се упознаш с њеним учењима?
- Не мислиш ли како је узбудљиво упознавање других култура и њихове филозофије о животу, вери и свету који нас окружује?
- Хоћеш ли себи пружити прилику да се упознаш с чињеницама о исламу из његових извора, пре него што донесеш суд о тој вери?

Ако сматраш да је ово или нешто од овога што си прочитао, важно или узбудљиво, ова књига може ти помоћи да пронађеш оно за чим трагаш.

